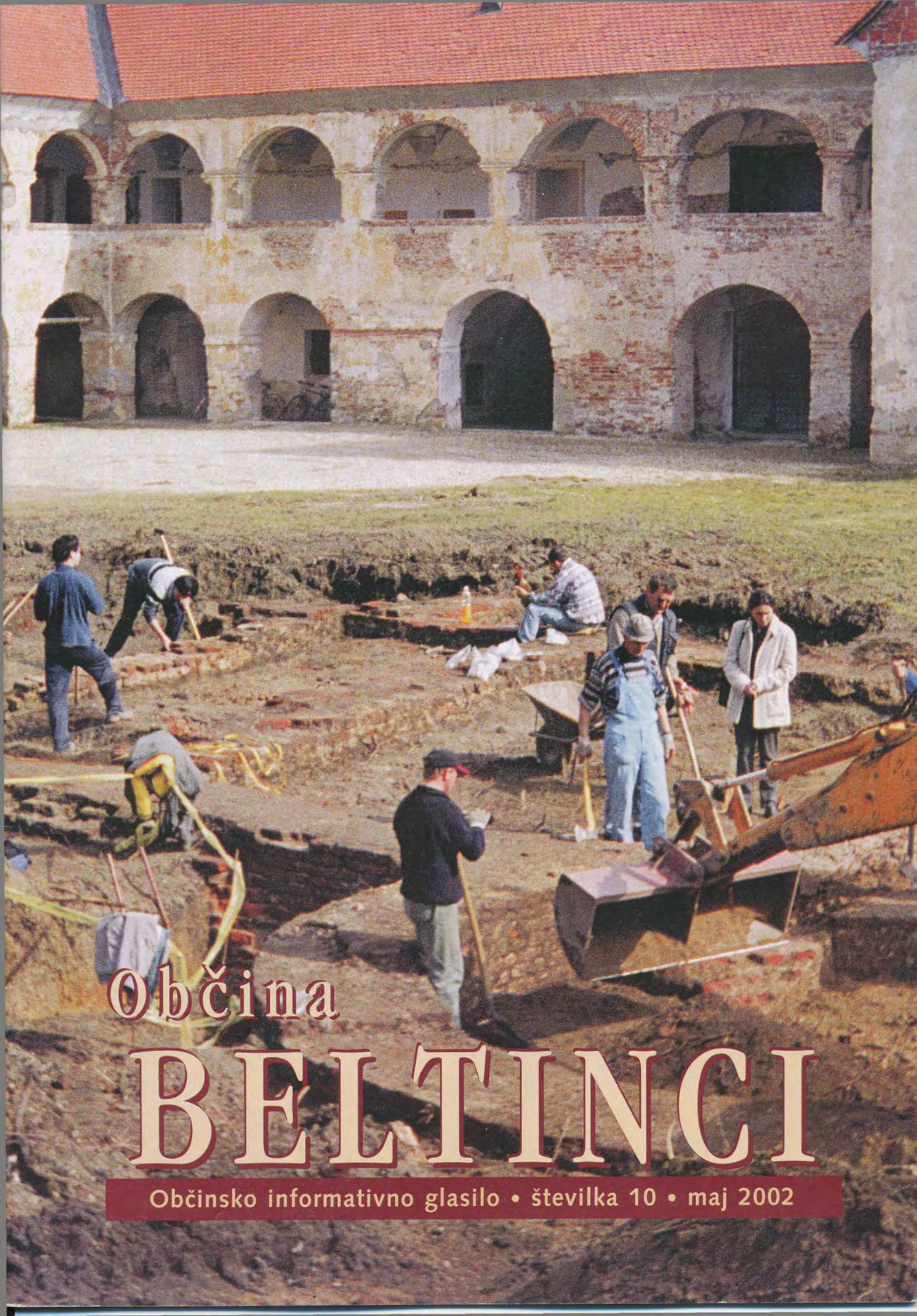

Občina

BELTINCI

Občinsko informativno glasilo • številka 10 • maj 2002

BESEDA ŽUPANA

Pomlad nas je zopet presunila z vso svojo lepoto. Po žilah nam je pognala novih sokov življenja. Drevje brsti, človek pa oživlja s svojo dejavnostjo. Okolje, kjer živi, vpliva na celotno osebo. Okolje nam vrača naš lasten odnos do nje. Človeštvo spoznava, da ima stvarstvo svoje življenje in kakor hitro si človek domišlja, da ga lahko prikroji po svoji volji, se mu vrača z vso močjo nazaj. Naša domišljavost v odnosih do drugega in okolja, večkrat skrita pod trenutnimi znanstvenimi dognanji, je v zgodovini že pre mnogokrat brnila v prazno. Doktrina intenzivnega obdelovanja zemlje se v naših glavah počasi menja z ekološko bolj prijaznimi pristopi, v ospredje prihaja kakovost namesto količine. Kljub temu je intenzivnost in nasičevanje z umetnimi gnojili pustila za seboj nepitno vodo, izčrpano zemljo ter povečano obolenost prebivalstva. Izkušnje nam kažejo, da sleherni posredovanje v okolje zahteva veliko mero previdnosti in preudarnosti. Poseči v okolje namreč ni težko, odločitev, da poderemo visok hrast, lahko sprejmemo v trenutku. Ob tem pozabljamo, da je bilo za rast potrebno celo stoletje. Skrb za okolje je čedalje bolj prisotna tudi v naših krajih, kar je dokazala tudi čistilna akcija po vaseh, projekt Živimo zdravo in že dalj časa Ekošola, ki vzgaja in vzpodbuja naše otroke. Upajmo le, da bodo ti vzgledi in prizadevanja odvrnila tiste posameznike, ki še vedno odvažajo svoje odpadke v sosednjo jamo. Imejmo v sebi vizijo za prihodnost in ohranjajmo ta biser, kjer živimo, saj je tudi nam bil podarjen.

Seveda je lažje imeti odnos do okolja kot odnos do sočloveka. Narava potrpežljivo prenaša do neke mere tudi naše neumnosti, človek nam odgovarja na vsak izziv. Človek je bitje, ki misli in svoje ideje uresničuje. Spoštovanje do različnosti posameznika je prvi pogoj sobivanja. Tudi pri tem lahko samo pogledamo svojo preteklost, ko je skupina ljudi vladala s pomočjo ustrahovanja in vli-vanja nezaupanja med ljudmi. Sami

smo si ustvarili demokratično družbo, kjer lahko vsak svobodno ter hkrati odgovorno ustvarja in izraža svoje poglede. Kljub temu, da že deset let ustvarjamo novo družbo, ostaja med nami določen strah. Lažje se je skriti med množico, kot pa se izpostaviti za pravičnega. Mnogim, ki so živeli privilegij v prejšnji državi, še danes ni tuj pristop, ki so se ga posluževali, ko so hoteli izločiti oblasti nezaželenega posameznika. Podtikanja, laži in objava nepopolnih informacij je še danes orodje, ki pomaga pri zavajanju javnosti.

Če sklenem moje razmišljanje, kakor narava preživi rane, ki ji zadaja človek, tako tudi resnica preživi vse laži. Vezi, ki nas združujejo ohranjajmo, razlike pa spoštujmo. Naj bo naš odnos do človeka in narave iskren. Priložnosti za veselje je polno, izkoristimo jih, da bo to veselje pristno, brez skritih jam polnih smeti.

Jožef KAVAŠ, župan

Jožef Kavaš

Srečanje ljudskih pevcev in godcev 12. 1. 2002 v OŠ Beltinci. Župan se je zahvalil vsem sodelujočim pevkam in pevcem ter godcem.

Na srečanju ljudskih pevcev in godcev v Beltincih so nastopile tudi ljudske pevke iz Dokležovja

Zapele so nam tudi ljudske pevke in pevci iz Lipe

OŠ Beltinci je za kulturni praznik pripravila projekt Kúhar in ob tem proslavo

Ob koncu proslave so si obiskovalci ogledali zanimivo razstavo

Otroški in mladinski pevski zbor OŠ Beltinci je pod vodstvom Mileve Kralj Buzeti je pripravil koncert ob kulturnem prazniku.

Sodelavci Župnijske Karitas Beltinci ob zaključku slovesnosti

BESEDA UREDNICE

Pomlad nam z novim življenjem prinaša tudi novo občinsko glasilo. V njem bomo začutili utrip preteklih mesecev, izvedeli kaj se je zgodilo in česar nismo vedeli. Glasilo, ki je pred vami vabi vse, ki sooblikujejo družbeno življenje v naši občini, da o njem pišejo. Pisana beseda ostaja kot spomin na delo, ki se mnogokrat hitro pozabi, kljub temu pa tudi majhni dogodki in srečanja sooblikujejo naše medsebojne odnose, gradijo vezi prijateljstva in zupanja med nami. Naj bo to tudi vzpodbuda za vse nas pri skupnem delu in organizaciji prireditve ter srečevanj, s katerimi širimo dobro voljo in gojimo gostoljublje.

Emilija KAVAŠ

Občasno informativno glasilo Občine Beltinci • uredniški odbor: Emilija Kavaš (odgovorna urednica), Janko Bezjak, Zlatka Horvat, Mirko Poredoš • tehnična priprava: Matija Gabor • prelom in fotoliti: Atelje Antolin • tisk: S-print • maj 2002 • glasilo ni na prodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci ☎ (02) 541 35 35.

NOVI MEDIJI

Sodobna družba od nas zahteva, da spreminjamo svoj odnos do okolja, v katerem živimo. Sprejemamo drugačen način komuniciranja, ki poteka preko novih medijev.

Za naše okolje je značilno bogato ljudsko izročilo, ki ga ohranjajo posamezniki in društva v naši občini. Trudijo se, da ne bi pozabili, kdo smo in odkod prihajamo. V času globalizacije, ko ves svet postaja le majhna vas, je težko ohranjati prepoznavnost dobrega, delovnega prekmurskega človeka. Mikajo in omamljajo nas svetovi materialnih dobrin in to v taki meri, kot jih naše srce ne potrebuje. Pred izzivi nove dobe, v hitrosti gibanja in življenja postaja dosegljivost in pravočasnost informacij še kako pomembna, nenehen stik med nami pa pomoč pri doseganju kakovosti našega sobivanja.

Že nekaj časa si občinska uprava s sodelavci prizadeva preko spletnih strani na internetu predstaviti nekaj vsebin, ki so zanimiva bodisi tujim obiskovalcem bodisi domačinom, ki se vedno znova čudimo in navdušujemo nad lepoto domačih krajev, podajati nekaj koristnih informacij občanov in občanom. Mnogi, ki spremljate nove medije, že poznate naš naslov www.beltinci.si. Trudimo se, da bi bili čim bolj aktualni in kvalitetni. Vsebine in informacije bomo podajali oblikah, ki bodo pomenile prenosljivost podatkov na različne načine. Želimo, da bi tudi vi, spoštovani občani, prispevali svoj delež k boljši in aktualni spletni strani naše občine.

S tem prispevate k dvosmerni komunikaciji in dvigate kakovost vašega bivalnega okolja. Prispevke nam lahko pošiljate po elektronski pošti obcina@beltinci.si ali pa jih oddate v pisarni občinske uprave na Mladinski 2. Veseli bomo vsakega prispevka.

Z željo, da se združujeta preteklost in prihodnost, da v novih izzivih in novih časih začutimo pridih znanega in domačega,

Matija GABOR

Slika na naslovnici: Odkopavanje ostankov porušenega stolpa in ostankov temeljev

Udeležba lipovskih pozvačinov in drugih mask na pustnem karnevalu v Ljubljani

Celotna skupina lipovskih mask na 1. pustnem karnevalu v Ljubljani

Maske iz OŠ Beltinci so se pokazale v pustni povorki po Beltincih

Zaključek kuharskega tečaja v Lipi

Pogostitev ob zaključku kuharskega tečaja in materinskem dnevu

*20 let zbora Gančani, marec 2002
Koncert zbora*

Igra življenja v Böltincaj je doživela velik uspeh in obisk

POSLOVNIK O DELU KOMISIJE O UGOTAVLJANJU NEZDRUŽLJIVOSTI OPRAVLJANJA JAVNIH FUNKCIJ S PRIDOBITNO DEJAVNOSTJO V OBČINI BELTINCI

Na podlagi 11. člena Statuta Občine Beltinci (Uradni list RS, št. 46/00, 118/00, 67/01) je Komisija o ugotavljanju nezdržljivosti opravljanja javnih funkcij s pridobitno dejavnostjo na svoji 3. seji dne 21. 3. 2002 sprejela

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta poslovnik ureja način dela Komisije o ugotavljanju nezdržljivosti opravljanja javnih funkcij s pridobitno dejavnostjo (v nadaljnjem besedilu: komisija) ter način varovanja osebnih podatkov.

2. člen

Komisija je 5-članska.

Člane komisije imenuje občinski svet na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja izmed članov občinskega sveta.

Komisija dela in odloča na sejah.

Sklepčna je, če je na seji prisotnih več kot polovica njenih članov. Sprejema sklepe z večino glasov vseh članov.

Seje komisije sklicuje in vodi predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik komisije.

3. člen

Naloge komisije, ki so določene v zakonu, se nanašajo predvsem na: ugotavljanje, ali poklicni občinski funkcionarji opravljajo pridobitne dejavnosti, ki niso združljive z opravljanjem funkcij;

ugotavljanje, ali nepoklicni občinski funkcionarji opravljajo pridobitne dejavnosti v zasebne namene tako, da je s tem ovirano objektivno in neodvisno opravljanje funkcij;

izvedbo postopka sporočanja podatkov o premoženju in dohodkih občinskih funkcionarjev, njihovih zakoncev oziroma oseb, ki z njimi živijo v izvenzakonski skupnosti ter družinskih članov, s katerimi živijo v skupnem gospodinjstvu;

ugotavljanje lastniških deležev občinskih funkcionarjev, njihovih zakoncev oziroma oseb, ki z njimi živijo v izvenzakonski skupnosti ter družinskih članov, s katerimi živijo v skupnem gospodinjstvu, v gospodarski družbi, podjetju ali zavodu;

ugotavljanje morebitnih izjemnih povečanj premoženja občinskih funkcionarjev ali družinskih članov funkcionarjev;

ugotavljanje primerov prejemanja daril in drugih ugodnosti, ki so vplivala na opravljanje funkcij občinskih funkcionarjev.

4. člen

Komisija obravnava in odloča o zadevah iz svoje pristojnosti na sejah, ki so zaprte za javnost.

5. člen

Podatki, ki jih pri svojem delu dobi komisija in imajo v skladu z zakonom o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo (v nadaljevanju: zakon) značaj osebnih podatkov, so shranjeni v skladu z zahtevami iz Zakona o varstvu osebnih podatkov v zapečatenih ovojnicah, na katerih je ime in priimek funkcionarja.

Po prenehanju mandata preda komisija arhiv novoizvoljeni komisiji. Zbrani osebni podatki se komisijsko uničijo po preteku enega leta od prenehanja mandata funkcionarja. Odgovorna za uničenje zapečatenih ovojnic je komisija.

6. člen

Komisija na podlagi predloženih seznamov imen funkcionarjev, ki jih pridobi od Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, pošlje funkcionarjem vprašalnik.

Vprašalnik obsega podatke funkcionarja o:

A. funkcionalni in pridobitni dejavnosti.

B. premoženjskem stanju.

Vprašalnik obsega tudi ostale podatke, ki so naštet v 10. členu Zakona o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo (Ur. list RS, št. 49/92).

Hkrati z vprašalnikom komisija pošlje funkcionarjem spremni dopis, v katerem jih opozori na določila zakona ter določi način

vračanja izpolnjenega vprašalnika z rokom vračila in navodili za izpolnjevanje.

Rok za vračilo obrazcev s podatki je 10 dni.

7. člen

Izpolnjeni vprašalniki, ki vsebujejo zahtevane podatke, se lahko odprejo le na seji komisije in sicer v začetku mandata, v sredini (če dve leti) in proti koncu mandata.

Če iz obvestila o premoženju funkcionarja izhaja, da je lastniški delež funkcionarja, njegovega zakonca oziroma osebe, ki z njimi živi v izvenzakonski skupnosti ter družinskih članov, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu, v gospodarski družbi, podjetju ali zavodu večji od 25%, komisija s sklepom določi, da taka gospodarska družba, podjetje ali zavod ne sme poslovati z občino, javnimi podjetji ali javnimi zavodi ter skladi, ki jih je občina ustanovila, če ugotovi, da bi takšno poslovanje lahko bilo povezano z javnim delovanjem funkcionarja.

O sklepu obvesti komisija občinski svet, župana in občinsko upravo. Občinski upravi pa naloži, da s sklepom seznani javna podjetja, javne zavode in sklade, ki jih je občina ustanovila.

V kolikor komisija ugotovi izjemno povečanje premoženja funkcionarja (iz 19. člena zakona), se njegove ovojnice odprejo na seji ob njegovi prisotnosti.

8. člen

Predsednik komisije lahko, ne da bi sklical sejo komisije, takoj ko izve za imenovanje novih funkcionarjev, pošlje vprašalnik s spremnim dopisom ter jih opozori, da morajo v skladu z zakonom prijaviti zahtevane podatke.

Predsednik komisije lahko opravlja tudi druge zadeve po sklepu komisije.

9. člen

V skladu z 21. členom zakona komisija pisno zahteva od funkcionarja, na katerega se obravnavani primer nanaša, naj se izjavi o ugotovljenih dejstvih in pisno posreduje svoje pripombe.

Komisija lahko funkcionarja vabi na sejo, kjer ga seznani z vsemi pomembnimi dejstvi, ki jih je ugotovila in o katerih se lahko funkcionar izjavi neposredno na seji.

10. člen

O delu komisije se piše zapisnik, ki pa ne sme vsebovati podatkov, ki imajo po zakonu značaj osebnih podatkov.

11. člen

Člani komisije in strokovni delavci, ki sodelujejo pri njenem delu, so v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, dolžni ohraniti kot tajnost vse podatke, ki imajo po zakonu naravo osebnih podatkov, za katere zvedo pri svojem delu v komisiji.

Za ohranjanje tajnosti teh podatkov so odškodninsko odgovorni po splošnih predpisih.

12. člen

Za vprašanja, ki niso urejena s tem poslovníkom, se neposredno uporablja Zakon o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo.

13. člen

Ta poslovnik velja z dnem, ko ga sprejme Komisija o ugotavljanju nezdržljivosti opravljanja javnih funkcij s pridobitno dejavnostjo. Objavi se v občinskem glasilu.

V Beltincih, dne 21.03. 2002

Janko BEZJAK, predsednik Komisije o ugotavljanju nezdržljivosti opravljanja funkcij s pridobitno dejavnostjo

PLAČEVANJE OSKRBNIN ZA PROGRAME VRTCA

IZ ZAKONA O VRTCIH (Ur. l. RS št. 12/96 in 44/00) IN PRAVILNIKA O PLAČILIH STARŠEV ZA PROGRAME V VRTCIH (Ur. l. RS št. 44/96, 39/97 – odločba ustavnega sodišča, 1/98, 84/99, 44/00 – odločba ustavnega sodišča, 102/00 in 111/00)

Znižano plačilo za vrtec se za otroke, ki so že vključeni v vrtec na novo določi s 1. januarjem naslednjega leta.

Starši praviloma oddajo vlogo do 15. novembra tekočega leta.

Znižano plačilo, ki ga starši uveljavljajo med letom se uveljavi z dnem, ko je otrok sprejet v vrtec, če starši oddajo vlogo najkasneje 15 dni pred predvideno vključitvijo.

VLAGATELJ(ICA)

Vlogo za znižano plačilo vrtca izpolni eden od staršev ali zakoniti zastopnik otroka.

DRUŽINSKI ČLANI

Med družinske člane štejemo: otrokove starše oz. njihove zakonske ali izvenzakonske partnerje, ki živijo v družinski skupnosti (če je vlagatelj eden od staršev, pri katerem živi otrok – in je za otroka priznana preživnina – se med družinske člane ne šteje drugi od otrokovih staršev, temveč oseba, ki živi z vlagateljem v družinski skupnosti); otroke in pastorko, dokler so jih starši dolžni preživljati; osebe, ki jih otrokovi starši vzdržujejo in jih kot vzdrževane družinske člane opredeljuje Zakon o dohodnini.

ZAPOSILITEV STARŠEV

Vpišejo se vsi delodajalci, pri katerih sta bila oba starša oz. partnerja v delovnem razmerju v preteklem oz. predpreteklem koledarskem letu. Podatke na vlogi potrdi delodajalec.

PRILOGE

Starši priložijo original ali overjeno fotokopijo odločbe o odmeri dohodnine. Za zasebnike, ki se jim dohodek ugotavlja na osnovi poslovnih knjig se priloži tudi odločba o davku iz dejavnosti. Če starši v preteklem letu niso bili v delovnem razmerju vseh 12 mesecev, se vlogi priloži potrdilo delodajalca o bruto plači za obdobje zadnjih treh mesecev pred oddajo vloge.

Za polnoletne družinske člane, ki niso zavezanci za plačilo dohodnine v RS, priložite potrdilo izplačevalca dohodkov in prejemkov v preteklem koledarskem letu.

Za polnoletne družinske člane, ki nimajo dohodkov, se priloži ustrezen

dokument o statusu družinskega člana.

Za družinske člane, ki so upravičeni do preživnin oz. pokojnin se priloži jo potrdila o letnih zneskih le-teh.

CENA PROGRAMA

Osnova za plačilo vrtca je cena programa, v katerega je vključen otrok. Cena programa obsega stroške vzgoje, varstva in prehrane otroka v vrtcu in ne vsebuje sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje.

Osnova za plačilo staršev otrok s posebnimi potrebami je cena programa za druge enako stare otroke.

Ceno programa na predlog vrtca določi ustanovitelj (občina).

Ceno programov predšolske vzgoje krijejo starši oz. zakoniti zastopniki otroka in občina.

VIŠINA PLAČILA STARŠEV

Plačilo staršev določi občina na podlagi lestvice, ki starše razvršča v razrede, upošteva bruto mesečni dohodek na družinskega člana v primerjavi s povprečno plačo na zaposlenega v RS in upošteva premoženje družine.

V posameznem plačilnem razredu plačajo starši določen odstotek cene programa.

Starši plačajo največ 80% cene programa, v katerega je vključen otrok. Plačilo 80% cene je polno plačilo staršev.

Starši lahko uveljavljajo znižano plačilo programa po lestvici, ki jo izda ministrstvo.

V primeru, da starši vloge za znižano plačilo vrtca ne vložijo, se smatra da so pripravljeno plačati 100% ekonomsko ceno programa.

Občina ima pravico v izjemnih primerih pri določitvi plačila upoštevati tudi druga dejstva in okoliščine, ki odražajo dejanski socialni položaj družine.

Starši, ki prejemajo denarni dodatek po predpisih o socialnem varstvu, so oproščeni plačila. Zanje oskrbnino plača občina.

Če je v vrtec vključen več kot en otrok iz družine, plačajo starši za starejše otroke za en razred nižjo ceno.

Mesečni dohodek na družinskega člana se izračuna iz letnega dohodka družine. Letni dohodek družine je vsota vseh

dohodkov in prejemkov, ki so jih družinski člani prejeli v preteklem koledarskem letu in so viri dohodnine, kot tudi osebni prejemki, ki niso obdavčljivi, prejeti v obdobju preteklega koledarskega leta, razen: dodatek za pomoč in

postrežbo, prejemek za oskrbo v tuji družini, dohodek od občasnega dela invalidov, štipendij in otroškega dodatka.

V dohodek družine se upoštevajo tudi preživnine, razen če se dokaže, da se preživnina ne prejema.

Kot dohodek iz kmetijstva se šteje katastrski dohodek iz preteklega leta, brez upoštevanj znižanj in olajšav pomnožen s faktorjem za preračun katastrskega dohodka.

Kot dohodek iz dejavnosti se šteje dobiček, ugotovljen z odločbo o odmeri davka od dohodka iz dejavnosti, brez upoštevanja znižanj in olajšav, povečan za obračunane obvezne prispevke za socialno varnost zavezanca.

Dohodek in prejemek, pri katerem je v skladu z zakonom o dohodnini osnova za davek lahko zmanjšana za normirane stroške, se kot bruto dohodek oz. prejemek upošteva višina davčne osnove, določena v odločbi o odmeri dohodnine.

Družinski člani so starši otroka oz. njihovi zakonci ali izvenzakonski partnerji, otroci in pastorki, dokler so jih starši dolžni preživljati, ter osebe, ki jih vzdržujejo otrokovi starši in jih kot vzdrževane družinske člane opredeljuje Zakon o dohodnini.

Če se viri ali višina dohodkov oz. socialne razmere v družini med letom bistveno spremenijo, se plačilo določi na novo, upošteva novo stanje oz. tekoče dohodke družine.

Vsako spremembo dejstev in okoliščin, ki so bile podlaga za določitev plačila, vlagatelj v 15 dneh mora sporočiti pristojnemu občinskemu organu na osnovi ustreznega dokumenta.

Na podlagi odločbe o določitvi plačila vrtec vlagatelju izstavi račun. Zoper odločbo o določitvi plačila se lahko v roku 15 dni vložijo pritožbo pri županu občine, ki je izdala odločbo. Pritožba na določitev plačila ne zadrži obveznosti plačila.

Starši so dolžni poravnati račun v roku 8 dni od izstavitve računa za pretekli mesec.

Staršem, ki ne uveljavljajo znižane plačila, vrtec izstavi račun v višini polnega plačila

Če pristojni organ ugotovi neresničnost podatkov, določi polno plačilo vrtca za celotno obdobje od določitve plačila.

Podatki na vlogi za uveljavljanje znižane plačila in podatki o plačilu staršev so osebni podatki, ki morajo biti varovani z zakonom.

Leto 2001 je mimo in na kratko vam želim predstaviti dela, ki so bila v preteklem letu opravljena v naši krajevni skupnosti. Ta so bila opravljena samo zato, ker ste se vi spoštovani krajanji znova, čeprav vsi vemo, da gmotno časi za nikogar niso najbolj rožnati, na referendumu odločili za plačevanje prispevka, ki je izključno namenjen za uspešnejši razvoj in obenem napredek našega kraja.

Znano je, da leta 2000 tega prispevka nismo imeli in zato je delo potekalo težje oz. so bila nekatera že začeta dela prekinjena in v letu 2001 smo tako morali najprej poravnati nastale situacije, ki so ostale neoporne iz prejšnjega leta.

Tako smo v letu 2001 vaša sredstva, ki so znašala v skupnem znesku 21.747.292,77 sit ali posamezno:

- od zaposlenih 17.360.897,22 sit
- od obrtnikov 1.158.926,95 sit
- od pokojnin 2.900.629 sit in
- od katastrskega dohodka 326.839,60 sit

porabili za sledeče namene:

- Asfaltiranje in dograditev Ribiške ulice v izmeri 515 m, izgradnja pločnika z robniki brez asfalta in izgradnja asfaltirane poti do Poredoševih – Ribiška pot – v znesku 12.077.369,50 sit
- Izgradnja dela asfaltne poti v Cvetnem naselju v znesku 198.129,05 sit
- Izgradnja kanalizacijskega omrežja na trasi od Žitne ulice do hiše Panonska 55a v znesku 7.425.408,41 sit
- Izgradnja električnega omrežja od transformatorja pri hiši Panonska 55a do novogradnje Žitna 19 v znesku 1.210.814,29 sit
- Izgradnja vodovodnega omrežja od Žitne ulice do novogradnje Žitna 19 v znesku 278.548 sit

- Izgradnja ulične razsvetljave v Cankarjevi ulici v znesku 1.460.820 sit in naknadna dograditev ulične do konca Cankarjeve ulice v znesku 310.860 sit
- Izgradnja ulične razsvetljave (polaganje el. kabla v zemljo) v Cvetnem naselju v znesku 980.734,65 sit
- V mesecu aprilu 2001 smo grederirali poljske poti za ceno 214.676 sit
- Za celoletno odvažanje smeti smo podjetju Saubermacher plačali skupni znesek za pokopališče m.v. 598.202,67 sit
- Za pomoč humanitarnim organizacijam, društvom in športnim klubom smo pomagali pri izvajanju njihovih del in pri izvedbi prireditev v znesku 2.127.718,76 sit. Ob tej priliki se tudi zahvaljujem vsem članom organizacij in društev za pomoč in sodelovanje pri reševanju problemov na humanitarni ravni ali pri sodelovanju na prireditvah, ki nam vsem skupaj bogatijo in polepšajo življenje v Beltincih in nas s svojim uspešnim delovanjem predstavljajo tudi izven našega kraja.
- Asfaltna prevleka na rokometnem igrišču v znesku 1.829.387 sit
- Vzdrževanje zelenic, parka in pokopališča v znesku 578.186,65 sit
- Deratizacija kanalizacijskih jaškov 104.720 sit
- Zavarovalna premija za objekte 553.389 sit

V letu 2001 smo imeli tudi nekaj jubilejnih obiskov pri naših krajanjih, ki so dopolnili 90 let in celo krajanko, ki je dopolnila 100 let, pripravili smo srečanje za vse krajanje, ki so starejši od 65 let, srečanje krvodajalcev naše KS in organizirali prihod Božička za obdaritev naših otrok v starosti med drugim in sedmim letom. Ob tem se zahvaljujem vsem, ki so pri izvedbi pomagali in sodelovali.

Pohod ob svetovnem dnevu Zdravja – Pomurje v gibanju

Vsi, ki ste sodelovali pri izgradnji vodovodnega omrežja pred več kot 27. leti veste, da so nekatere, takrat položene cevi, za sedanje razmere postale neuporabne, saj smo zaradi novogradenj morali položiti nove cevi z večjim profilom, kakor tudi izvesti več popravil na počenih ceveh in obrabljenih ventilih. To se bo tudi v bodoče zaradi dotrajanosti materialov dogajalo pogosteje in potrebno bo tudi zamenjati vse salonične cevi, ki jih v vodovodnem omrežju še imamo.

Izveden je bil tudi reden pregled gasilskih hidrantov. Pri tem se nam dogajajo neprijetne reči, saj jih nekateri, ki mogoče sploh ne vedo, da lahko pride do poškodb, po nepotrebnem odpirajo in s tem povzročajo poškodbe. Tako postane hidrant neuporaben, popravila in zamenjave pa nas veliko stanejo. Hidranti so postavljeni samo in izključno za gasilske potrebe in niso za pranje prikolic, traktorjev ali celo polnitev cistern.

Še vedno se soočamo s perečim problemom odlaganja smeti in odpadkov povsod, kjer se komu zazdi prav. Žalostno in nedopustno je, da kljub dvakrat letnemu, brezplačnemu, s strani občine Beltinci organiziranemu odvozu kosovnih odpadkov, še vedno najdemo po jarkih, poteh, gozdičkih ali celo na njivah in travnikih odvržene smeti. Res je, da vsega ne naredimo samo Beltinčani, a vseeno moramo tudi sami poskrbeti in se potruditi, da se to več ne bi dogajalo. Narava je samo ena in ni naša, temveč tudi od tistih, ki pridejo za nami.

Vsem krajanom, ki nas opozarjate na nepravilnosti ali pa nam jih celo pomagata odpravljati se lepo zahvaljujem in Vas prosim, da naj Vam ne bo pretežko poklicati ali nas opozoriti, če opazite kakršno koli poškodbo skupne lastnine ali pa pokličite le zato, da brez držka izrazite kritiko, ki bo lahko doprinesla k boljšemu delu in kvalitetnejšemu življenju v naših Beltincih.

Teja MAUČEC

Čistilna akcija v Beltincih

POZVAČIN IN NJEGOVO SPREMSTVO IZ LIPOVEC NA PUSTNI PRIREDITVI V LJUBLJANI

Turistični center v Ljubljani je letos razpisal ponudbo o predstavitvi mask na pustnem karnevalu v Ljubljani. Na razpis smo se prijavi in uspeli. Udeležili smo se s šestimi lepimi pozvačini, z gostovanjem (snaha, ženin, posvarbici, družbana, priče), s skupino praljudi, vesoljčki, duhovi, prin-ci, drakulo, zapornikom, skupino ciganic in veselim muzikantom. Bili smo veličastno sprejeti. Ljubljancani in drugi so nas vzklikajoč spremljali ob povorki od lutkovnega gledališča do Kongresnega trga.

V Lipovcih smo se na povorko skrbno pripravljali. Pozvačina smo delali že v moji rojstni vasi Trnje, veliko tega pa vedo narediti tudi Lipovčani: Marija Baligač, Roza Erjavec, Štefan Koren. Člani TD in drugi smo vseh šest pozvačinov lepo okrasili.

Za spomin na lep preživeti dan v Ljubljani nam ostanejo fotografije in videokaseta, ki jih je posnel Dejan Kolarič.

Pozvačin Štefan nas je na Kongresnem trgu takole predstavil: *»FALEN BODI JEZUŠ KRISTUŠ, MIR KRŠCANSKI, PA BOŽJI BLAGOSLOV ŽELIM ETOJ ZBRANOJ MNOŽICI.*

SKUPINA, ŠTERO BI VAM RAD PREDSTAVIL, PRIHAJA IZ PREKMURJA, IZ VASI LIPOVCI. PREDSTAVLJAMO PA KMEČKO OHCET, PO NAŠE GOSTUVANJE.

V SKUPINI SO ŽENIN, NEVESTA, POSVARBICI, DRUŽBANA, DVE PRIČI, ŠKOF, KI BO TO VSE BLAGOSLOVO IN KOT JE V NAVADI SO TU TUDI CIGANKE, MUZIKANT IN NAZADNJE POZVAČIN, KATERI IMA PRI VSEM TEM VELIKO VLOGO IN PRECEJ DELA.

POZVAČIN JE OBLEČEN, KOT VIDITE ZELO BOGATO IN MNOGO JE LEPIH ROŽIC KI KRASIJO KLOBUK NAŠEGA POZVAČINA. VSE TO JE NAREJENO IZ KREP PAPIRJA. IMA PA ŠE DRUGO OPREMO: BRISAČE, RUTO, SEKIRO, NA KETERI JE JEŽEVKA. IMA ŠE ČUTARO, TORBO V KATERI JE SVETO PISMO, POTEM ŠE KRUH IN VINO.

TAKO OPREMLJEN POZVAČIN JE BIL POSLAN DVA TEDNA PRED OHCETJO VABIT SVATE. IMEL PA JE ŠE DOSTI DRUGEGA OPRAVILA, KOT SO: PRIPRAVA POSODE, KLANJE KOKOŠI, NARIBATI HREN IN NA SAMI OHCETI SVATE GOR DRŽATI, SE PRAVI SKRBETI ZA DOBRO VOLJO.

KOT VIDITE, IMAMO S SABO TUDI MALEGA POZVAČINČKA, KI SE NAJ KCOJ FČTJ. POGLEJTE SAMO NJEGOV KLOBUK, KI JE DELNO IZ SLAME. IZ SLAME PRI NAS IZDELUJEMO TUDI DRUGE IZDELKE, KI SO ZNANI ŠIROM PO SVETU.

PRALJUDJE SO ŽIVELI V JAMAH IN PEČINAH. HRANILI SO SE S SUROVIM MESOM, LE POGLEJTE JIH KAKO SO OBLOŽENI S KOSTMI.

ODKRILI SO PA VELIKO BOGASTVO – NAFTO IN TAKO SO POSTALI NAFTNI PRINCI. BILI SO ZELO

PAMETNI, DELALI SO BOLJ ZASE. ODKRILI SO ZVEZDE IN NEBO, ZATO SO POTREBOVALI VESOLJČKE. TI SO POSTALI ŠE BOLJ PAMETNI IN SO POLETALI V NEBO IN NA LUNO. DRUGE PLANETE ŠE RAZISKUJEJO. MISLIM, DA BODO VSAK ČAS ODKRILI KAJ SPODBUDNEGA, KAR BO POMAGALO VSEM PREKMURCEM, DA SE BOMO BOLJ RAZVILI IN IZVLEKLI IZ SIROMAŠTVA. DRUGI SO NA NAS TAKO IN TAKO ŽE POZABILI.

Nevesta, ženin in priči na pustnem kmečkem gostovanju lipovčanov v Ljubljani

V VESOLJE SMO POSLALI SPOROČILO, KAJ VSE BI RADI. RADI BI DELO ZA PRIDNE ROKE, PA AVTOCESTO IN TAKRAT BI NAS TUDI VI VEČKRAT OBISKALI. DOBRE VOLJE PA IMAMO ŽE TAKO DOVOLJ.

VSEM SKUPAJ PRINAŠAMO POZDRAVE, ODGANJAMO ZIMO IN PA VESELI FAŠENEK. NAŠI POZVAČINI IN SVATJE ZNAJO TUDI ZAPETI O FAJNŠČEKU.»

Zapeli smo vsi skupaj:

FANJŠČEK SE JE OŽENO

FANJŠČEK SE JE OŽENO H-TA-DRA-TA, OŽENO, H-TA-DRA-TA, OŽENO. TAN GA NEJŠČE NOTRI ZVA. FAJNŠČEK, ODI NOTRI TI! TŮ SO TI PA KREDI TRI. ZAKAJ BI SI PRVO ZEO! SAKO NOČ PRI DRŮGOJ SPI. PA OD NJI VIŠTJ DOBI.

Da je bilo res tako, je o nas (z mojo pomočjo) v ljubljanske medije zapisala Dušica Kunaver sledečo vsebino (citiram):

»V prekmurski vasi Lipovci pri Beltincih so si vaščani zastavili veliko nalogo: iz pozabe rešiti dragoceno starosvet-

no ženitovanjsko osebo – pozvačina. Še več kot to – *pozvačina* je treba pokazati vsej slovenski deželi in širšemu svetu. Lipovčani so si zbrali pravi trenutek za to nalogo. Sedaj, ko Slovenci plovemo proti Evropi, stojimo v usodnem trenutku svoje zgodovine. Bomo šli v Evropo kot nekdo, ki nima svojega obraza, ali bomo vstopali v evropsko skupnost narodov kot narod s tisočletja staro, samosvojo kulturo in neizmernim bogastvom ljudskega izročila.

Lipovčani so se odločili, da predstavijo svetu svojega prastarega pozvačina, veselega zgovornega spremljevalca prekmurske svatbe. Pozvačin vabi svate k svatbi. Svatje so se ponekod imenovali »zvani« – tisti, ki so bili – *zvani, pozvani*, povabljeni na svatbo.

Poroka je nadvse pomembni dogodek, ne le v življenju ženin in neveste, ampak je bil nekdanj to velik dogodek za vso vas. Življenje naše vasi je vse do sredine prejšnjega stoletja tesno povezovalo vse vaščane. Vsa težka dela – od preje, do žetve, košnje, mlatve. Vsi prazniki. vsi dogodki, veseli in žalostni, so povezovali vse vaščane v eno vas.

S poroko je fant prenehal biti član fantovske vaške fantovske srenje – fantov na vasi. Stopil je med vaške može in prevzel vse drugačne naloge in odgovornosti, kot prej. Dekle je vstopila v krog vaških žena. Postala je gospodinja, mati in žena, ki naj podpira »tri vogale hiše«, v katero se je primožila.

Čas ženitovanj je bila nekdanj zgodnja pomlad, predpustni čas. Tedaj, ko še ni dela na polju, tedaj, ko je treba z različnimi čarodejnimi dejanji klicati pomlad in odganjati zle zimske demone. To je bil na vzhodnem Štajerskem čas kurenta. Tako kot kurent, ki brani deželo pred zimskimi demoni, je tudi pozvačin bil nekdanj obrambna oseba. Branil je nevesto in ženina pred hudobnimi demoni. Bogato okrašena, pisana pozvačinova obleka, vse njegovo bujno okrasje, govori o prastari dobi, ko je bilo treba demone preslepiti. Zli demoni so vedno prežali, kako bi naredili kaj zlega. Najbolj je bila vedno v nevarnosti mlada sreča mladoporočencev. Treba jih je bilo zato zaščititi pred nevarnostjo demonov – na nek način jih je bilo treba preslepiti. Našemljenega pozvačina, ki mu obraza skoro ni videti izpod pisanih trakov, demoni niso mogli razpoznati. Še posebej zli duhovi niso smeli vedeti, s kakšnim namenom je pozvačin prišel v hišo.

Navadno sta v svate vabila dva pozvačina. Da bi preslepila demone, sta na primer, preden sta vstopila v hišo, merila vodnjak ali si zavzeto ogledovala dvorišče ali učeno preučevala kak zemljevid ali kaj podobnega. Marsikaj od tega starega obrednega vedenja pozvačinov se je ohranilo vse do danes.

Takoj ko vstopita pozvačina v hišo, to velja še danes, že začneta šaljivo in gostobesedno razlagati vse mogoče težave. Morda najprej razlagata o težavah, s katerimi sta se morala spoprijeti na poti do hiše, v katero sta prišla. Kako težko je bilo najti pot do hiše! Pomembnost svatbe, na katero vabita, primerjata z ženitovanjem v Kani Galileji. S seboj nosita zato tudi sveto pismo in pripovedujeta citate iz te stare zgodbe. Seveda pa se njun obisk konča s hvalnico dobrotam, od katerih se bo šibila svatovska miza.

Pozvačini so nekdanj vabili v svate vaščane od vzhoda proti zahodu, tako kot potuje sonce – tiste svate, ki so stanovali v vzhodnem delu vasi nato so se napotili v zahod-

Drakula in zapornik budno opazujeta in čuvata skupino lipovskih mask v Ljubljani

dni del vasi. Tudi ta način vabljenja k svatbi, naj bi prispeval k sreči mladoporočencev.

Na sami gostiji in tik pred njo prevzamejo pozvačini drugi del svoje pomembne vloge. Pripravljajo hrano in jo ob svatbi prinašajo na mizo, predvsem pa pozvačini skrbijo za smeh, šale, burke in za dobro voljo, ki naj po svatbi še dolgo odmeva po vasi, predvsem pa v hiši nove mlade družine.

Pozvačina danes ne more nihče opisati tako dobro kot domačini, med katerimi pozvačini živijo že dolga stoletja.

Veri Bezjak se moramo zahvaliti, da je v Ljubljani, od Turističnega centra dobila vabilo za svoje sovaščane na pustno prireditev v Ljubljani.

Lipovčani so se predstavili z nadvse izvirnimi maskami, pesmimi in besedami, s katerimi so predstavili pozvačine in njihovo imenitno spremstvo.

Za lipovske pozvačine, ki so prvič kot pozvačini s spremstvom prišli v Ljubljano, je bil to nepozaben dan, nepozaben dan je bil to tudi za tiste prebivalce našega prestolnega mesta, ki se zavedajo dragocenosti starih šeg, pesmi, pripovedi, ki so ohranile naš narod slovenski skozi trdo zgodovino. Če naš kmet ne bi bil tako trmasto navezan na svojo zemljo in svoje šege – bi Slovenci obstali do danes?

Prikaz veselega pozvačina, njegovih spremljevalcev je bil za Ljubljano velika in prijetna novost. V poplavi pustnih modernih šem videti pristno, starosvetno, izvirno podobo prastarega obrambnega lika, eno od najpomembnejših slovenskih ženitovanjskih osebnosti, ki stoletja spremlja življenje prekmurske vasi, je bilo za tisočere Ljubljančane dragoceno doživetje in novo spoznanje. To je dokazala navdušena množica, ki je spremljala lipovške pozvačine ves čas njihovega prikaza v Ljubljani.

Upajmo, da bomo še mnogokrat videli prekmurske pozvačine in njihovo spremstvo in da bo po krajih širom naše domovine še mnogokrat odmevala njihova prijazna, vesela, vedra domača pesem, ki prihaja iz duše in ogreva vse okrog sebe. Bravo Lipovčani!« (konec citata)

V nedeljo, 10. aprila 2002 pa je naši vasi bila tudi tradicionalna pustna povorka, kjer je bila ponovitev predstavitve mask, ki so se udeležile 1. pustnega karnevala v Ljubljani. K tej skupini se je pridružilo veliko drugih domačinov s pisanimi maskami.

PROJEKT: ŠTEVAN KÜHAR

Slovenci smo majhen narod, vendar narod, ki se kljub pritiskom v preteklosti in sedanjosti s strani močnejših zaveda svoje identitete. Imamo svoj jezik in brez negovanja in ohranjanja le tega nas ne bi bilo. Bogastvo narečij v majhnem slovenskem prostoru nas postavlja ob bok marsikateri jezikovni kulturi velikih narodov.

Bogato ljudsko izročilo preteklosti v današnjem času bogati našo dušo. Obujamo stare običaje, radi zapojemo stare pesmi, poslušamo razne pripovedke in legende. Da se je velik del tega blaga v Prekmurju ohranil, je zasluga ravno Števana Küharja, ki se je še kako dobro, že pred 100 leti, zavedal svojega porekla. S svojim zapisom ljudskega izročila je poskrbel, da le-to ni utonilo v pozabo, da blagovozvočna podoba prekmurskega narečja ni umrla.

Števan Kühar, rojak iz Bratonec se je kot zaveden Slovenec v času ogrske nadvlade z razširjanjem slovenskih knjig in časopisov, z zapisovanjem ljudskega blaga, kljub boleznim boril proti madžarizaciji Prekmurja. Spodbujal je mlade ljudi, jim pomagal pri šolanju, se zavzemal za izdajo časopisa v domačem jeziku.

Danes, ko tako zlahka prevzemamo vse, kar je tujega, se pomembnosti njegovega dela moramo zavedati toliko bolj.

Števan Kühar je predolgo ždel v svoji anonimnosti in naši nevednosti. Mislimo, da je čas, da ga spozna širši slovenski prostor in da dobi pravo veljavo v slovenski literaturi. Ker je naš rojak, čutimo to dolžnost, saj kot je sam zapisal: »Što nikdar ne začne, nikdar ne kunča.« Ta moto nam je bil vodilo za izvedbo projekta o Števanu Küharju, ki je potekal na osnovni šoli v Beltincih od septembra do februarja.

O PROJEKTU

1. del

19. 9. 2001 smo pripravili radijsko uro, kjer so učenci dobili prve podatke o Števanu Küharju in navodila za izvedbo projekta.

2. del

24. 1. 2002 so potekale delavnice, kjer so učenci raziskovali in spoznavali življenje ter ljudi tedanjega časa na različnih po-

dročjih (ljudsko izročilo, kmetijstvo, zdravilstvo, zbirateljstvo, kulinarika ...)

V okviru delavnic so učenci pripravili material za razstavo.

3. del

7. 2. 2002 smo ob kulturnem prazniku pripravili kulturno prireditev in razstavo o življenju in delu Števana Küharja

Celoten projekt smo dokumentirali v obliki zloženke in videokasete.

ŽIVLJENJE IN DELO ŠTEVANA KÜHARJA

Števan Kühar se je rodil 29. julija 1882 v Bratonicah kot četrti otrok premožnih kmečkih staršev: očeta Mihaela (kovača) in matere Ane roj. Banič iz Dokležovja.

Ljudsko farno šolo je končal v Beltincih.

Izučil se je za krojača (sabola) pri mojstru Novaku v Beltincih.

Jeseni leta 1898 se je vpisal v prvi razred madžarske meščanske šole (ali polgarske šole) v (Dolnji) Lendavi.

V dveh letih, torej leta 1900, je končal vse štiri razrede. Ob tem se je pri ravnatelju šole zasebno učil latinščino, saj je le ta bila pogoj, da je lahko šolanje nadaljeval na gimnaziji. V Veliki Kaniži (sedaj Nagykanizsa) je gimnazijo tudi dokončal.

Naslednji dan po maturi se je moral javiti pri vojaški naborni komisiji. Železničarji so štrajkali, zato je šel iz Kaniže v Lendavo peš. Med potjo ga je uje-

la nevihta z viharjem in točo. Hudo se je prehladil in zbolel je za jetiko.

Nato se je odpravil v sombotelsko bogoslovje, da bi postal duhovnik.

Okrog božiča se mu je zdravstveno stanje tako poslabšalo, da je moral po dobrih dveh mesecih bogoslovje zaradi neozdravljive bolezni zapustiti.

V času svoje bolezni se je zdravil doma, v zdraviliščih Gleichbergu, Horgasu (dvakrat), v Gradu na Goričkem in v Gradcu, kjer je spoznal bolniško sestro Čačovič. Sad tega poznanstva je bila hčerka Marija Čačovič (poročena Gruškovnjak, ki je umrla brez potomcev).

Kljub bolezni je hodil po domači pokrajini iz vasi v vas in zapisoval razne pesmi, pripovedke, legende, pravljice, šaljivke, pregovore, reke, vzdevke. Dopisoval si je z izobraženci v Sloveniji, tudi v Prago in jim pošiljal svoje zapise.

Poleg Franca Ivanocija in Jožefa Klekla je bil najvnetejši delavec za narodno prebujenje ogrskih Slovencev, posebno pa njihove mladine, saj je posredoval, da so bili sprejeti v razne šole, zbiral jih je okrog sebe, delil jim je slovenske knjige, molitvenike, razširjal med njimi slovenske časnike ne glede na vero (katoliki in luterani).

V petek, 24. 9. 1915, okrog 17. ure je izdihnil v naročju svoje matere z besedami: »Mati, malo vode mi dajte!«

V nedeljo, 26. 9. 1915, ob 16. uri so ga pokopali na bratonskem pokopališču v navzočnosti beltinskega župnika Števana Küharja, beltinskega kaplana Andraša Berdena in Štefana Lehka ter številnih izobražencev (notar, učiteljice in učitelji, kantor).

Petdeset let po njegovem rojstvu, leta 1932, so mu po načrtu svetovno znanega arhitekta Jožeta Plečnika postavili spomenik. Ob 15. uri so bile v vaški kapelici opravljene večernice, kjer se je zbralo nad 2000 ljudi, ki so se potem v dolgi procesiji odpravili na bratonsko pokopališče. Jožef Klekl je njegovo mater nagovoril z naslednjimi besedami: »Zahvalin se njegovi materi, ki je tu pri grobi, da nam ga je vzgojila! Dokeč bomo meli takše može, do tečas naš narod ne prejde!«

Zbranim sta o pomenu pokojnega Bratončarja med drugim poleg Klekla spregovorila tudi Ivan Jerič in akademik J. Brunec.

TAKRAT SMO BILI

V Avstro-ogrsko državo je spadalo večino slovenskega ozemlja. Prekmurje je bilo pod okriljem ogrskega dela države. Meja je potekala ob reki Muri. Gospodarstvo je bilo nerazvito, ljudje so živeli v revščini. Veliko Prekmurcev je iskalo delo v drugih evropskih državah. Pouk v šolah je potekal v madžarščini, tudi imena krajev so bila v madžarščini. Prekmurški ljudje so bili tako avtomatsko ogrski državljani. Števan Kúhar je bil zagret borec zoper madžarizacijo, kar je razvidno iz njegovega narodno-obrambnega dela.

VLOGA PRI OBUJANJU NARODNE ZAVESTI

Jože Klekl ml. je pisal v Kalendarju l. 1916 o Kúharju: »Kaj je bio pokojni za slovensko ljudstvo? Njegov ljubitel, njegov pisatel. Ljubo je svoj rod slovenski in iz te ljubavi do njega je vno-go pisao slovenski. Pisao je v mater-nom jeziki, naj dokaže, da ljubi svoj narod, naj pokaže, ka se ne sramuje svojega maloga materinskega jezika i svojega maloga naroda.«

Njegovo zapisovanje v domačem slovenskem jeziku (dolinsko narečje) je bilo vzgled domačim izobražencem. Po-leg tega je delil svojim rojakom sloven-ske knjige, razširjal slovenske liste (Do-moljub, Slovenski gospodar, Novine, ...), s čimer je vzbujal narodno zavest pri »ogrskih Slovencih« (današnje Pre-kmurje). Tem Slovencem je namreč grozilo pomadžarjenje.

Še istega leta, ko je Števan Kúhar umrl, je o njegovem pomenu pisal slovstveni zgodovinar Ivan Grafenauer (časopisa Dom in svet, Slovenec). Po-udarjal je, da je bil Kúhar poleg Ivano-cija in Klekla starejšega »najuspešnejši delavec za narodno prebujenje ogrskih Slovencev«, da je mlade »vnemal za družbeno in društveno življenje, za umno gospodarstvo, abstinenco«.

Tako je (pod inčialkami Š.K.) na straneh 71-79 v Kalendarju XI/1914 v gajici objavil pod skupnim naslovom Gospodarski spisi kup raznovrstnih

nasvetov za »umno gospodarstvo«, npr. o kisanju zelja, reji in vzgoji živine, vzgoja poljščin, gnojenje travnikov, nasveti za zdravo življenje.

Posebej zanimivih je DESET ZA-POVEDI ZA ŽIVINOREJCE:

1. Krmi redno; drži se vsikdar ravno teistoga časa, pa davli živini vseli ednako dosta krme.
2. Napajaj redno pa zadostno; voda naj nede pretopla, pa nej premrzla: vroča živina nesmi piti vode.

3. Nigdar ne preobkladaž živino z delom.
4. Ne polagaj nigdar plesnivoga ali blatnoga sena pa slame.
5. Skušaj škodlive rastline po travnikaj pa pašnikaj, nakelko ti je mogoče, vo strebiti pa prepraviti.
6. Čuvaj živino pred sunčnov vročinov pa tudi pred deždžom: ne daj njim ležati na mrzlih ali pa na mokrih tleh.
7. Prehod od edne krme do druge moreš zvršiti počasi.
8. Povsedi zahtevaj kak največšo čistost, zato ka je snaga prvi pa glavni pogoj ka je živina zdrava.
9. Skrbi, ka de zrak v štali čisti pa črste; čuvati pa moreš živino pred preprihom.
10. Vsigdar pazi na hlapce, naj z živinov ravnaajo tak, kak njim tij po svojem najbošem znanji zapovedavleš, pa ne dovoli, ka bi ravnali po svojoj glavi.

Iz tega je razvidno, da si je zelo prizadeval, da bi se preprost kmečki človek izobraževal in bi si s svojim znanjem ali preprostimi nasveti pomagal pri umnem gospodarjenju.

Ti nasveti so tako koristni, da bi se jih veljalo držati še danes.

Kuharju je bilo pomembno tudi »društveno življenje«, ki je bilo sestavni del preprostega kmečkega življenja in ki je predstavljalo sprostitev sredi garanja.

Danes si zelo prizadevamo obujati stare običaje in navade. Kuhar (pod inčialkami Št. K.) je v Straži leta 1911 v številki 122 z 16. 10. 1911 v Podlistku objavil članek z naslovom Snehinska slova z namenom, da ljudje ne bi pozabljali starih obredov ob raznih po-

membnih priložnostih v njihovem življenju, med katerimi je zagotovo bila v tedanjem času najpomembnejša poroka. (Govor starešine, odgovori roditeljev, jemanje slovesa od doma.)

Budil je narodno zavest pri »ogrskih Slovencih«, saj je pisal v prekmurščini, prizadeval pa si je tudi za približevanje narečja knjižnemu jeziku, ki se ga je naučil poleg nemščine in madžarščine. To svoje znanje je s pridom uporabil pri prevajanju iz slovenščine, nemščine in madžarščine v prekmursko narečje. Škoda, da mu je bolezen preprečila, da bi se seznanil še z goričko prekmurščino, saj bi tako lahko uresničil svoje načrte za izdajo slovnice.

Prekmurje je po njegovi zaslugi dobilo tednik Novine, ki so bile tiskane v domačih črkah in ne več v ogrskem pravopisu. Klekl je tako že takrat v Novinah poudarjal Kúharjev delež pri uvedbi slovenskega črkopisa.

Novine, »pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence« so začele izhajati 1913/1914, čeprav je Kúhar že v Kalendarju za 1912 in 1913 objavil šaljive in duhovite Novine kot vzorec tega tednika.

V slovenskem črkopisu sta zatem začela izhajati še mesečnik Marijin list in letnik Kalendar Srca Jezušovega. Grafenauer je v Domu in svetu zapisal, da je s tem »padel kitajski zid ogrskega pravopisa«, ki je ločeval »ogrske Slovence« od ostale slovenske literature.

August Pavel, slavist in znanstvenik, se je zavedal, kako pomembno in neprecenljivo je bilo Kūharjevo delo s tem, ko je besede v ljudskih pesmih, pravljičah ... zapisal s fonetičnimi znaki za označevanje posameznih glasov.

ZBIRATELJ LJUDSKEGA BLAGA

Največ zaslug pa ima Števan Kūhar kot zapisovalec ljudskega izročila v prek-

murskem tisku (prekmurščini). Njegovo delo so znali ceniti že takrat, kar je razvidno iz zapisa ob njegovi smrti v Kalendarju leta 1916: »Njegove zabavne pripovedke, pri šterih smo se smejali, njegove narodne pesmi, štere so nas navduševale na ljubav do domovine, njegovi pobožni spisi, šteri so nam srca k Bogi podigavali, nam predpišejo dužnost zahvale do njega. Ne smemo ga pozabiti.«

Nabrano gradivo je pošiljal slavistu dr. Karlu Štreklju (vseučilišni profesor slovenskega jezika in slovstva, doktor filozofije in docent slovanske filologije) v Gradcu. Ta je poskrbel za objavo v svoji zbirki Slovenske narodne pesmi in za objavo v mariborskem Časopisu za zgodovino in narodopisje. Na našem področju je bil edini popisovalec ljudskega blaga, kar je razvidno iz zemljevida Krajevni izvir ljudskih pri-povedi iz Štrekljeve zapuščine.

V 12. snopiču IV. zvezka Slovenske narodne pesmi, katere je urejal dr. Karel Štrekelj, se je ta zahvalil Števanu Kūharju iz Bratonec pri Beltincih na Ogrskem za njegovo zbirko »Vkuper spobrane staroslovenske narodne pesmi«, ki je obsegala 183 pesmi in nekaj pravljič in vraž.

Bil je izredno vnet zbiralec in pošiljatelj, kar je razvidno iz sledečega: Slovenske narodne pesmi (uredil dr. Štrekelj), 13. snopič, poslal 17 pesmi; 14. snopič, poslal 196 pesmi.

Štrekelj je v njem videl neutrudnega zbiralca z natančnim poslušom za domače narečje in ga je vzpodbujal, da naj bi izdal zbirko zbranega blaga. Tako je nastala posebna zbirka Narodno blago vogrskij Slovencev, ki je izhajala v ČZN (Časopis za zgodovino in narodopisje) v letih 1910, 1911 pod posebno rubriko Narodni spisi in 1913 kot Priloga. Izdajalo ga je Zgodovinsko društvo v Mariboru.

V posameznih letnikih ČZN je bil objavljen Imenik društvenikov za posamezno leto. Njegovo ime omenjajo kot redni »ud« v letih 1910 (omenjen kot dijak), 1911 (kot dijak), 1913, 1914.

Poleg tega je skupaj z Ivanom Jeričem izdal I. in edini snopič Narodne Pesmi Vogrskih Slovencev, ki ga je izdalo uredništvo Marijinega lista brez letnice, izšel pa je leta 1913.

Ta snopič ima 32 strani in prinaša 22 pesmi, ki sta jih zbrala v Dokležovju in v Bratonicih.

PISMA O IMENIH SLOVENSKEGA KRAJEVA

V pismih je izobražencem pošiljal opise Slovenske krajine s podatki o narodnostnem položaju.

Iz Štrekljevih pisem^① Kūharju je razvidno, da ga je Štrekelj zaprosil naj: zbira ljudsko blago, vendar naj piše v pristnem narečju z akcenti, sestavi seznam (zaznamek) zemljepisnih imen (imena krajev, rek, potokov, gričev ...), kjer so živeli prekmurški Slovenci, saj se je bal, da bodo imena teh krajev Madžari pomadžarili.

O ljudskem slovstvu si je dopisoval tudi z Jožefom Kleklom st. ②, vendar so njuna pisma v prekmurščini. Klekl ga je vzpodbujal, da naj piše čisto narečje, naj pazi na akcente in naj bo dosleden, ker ga drugače ljudje ne bodo razume-

Jaži Kūhar.
Novine gručno
mesto dobi, i
drugi rokopiši;
kak de mogoče.
Ias vato gorčnatost
spoznavam i
vasih pisem
i prošim Boga,
da vas naj obdrži
v lepem zdravju.
E. Bogovič
Jožef Klekl
p. lebovsko
Dance, 12. avgust

li. Klekl je objavljaj gradivo, ki ga je pošiljal Kūhar.

Vinko Zorman^③ (študent tehnike v Pragi, pozneje vodja Manjšinskega inštituta v Ljubljani in bibliotekarja v NUK-u) je v pismu z dne 12.5. 1913 zaprosil Kūharja, naj mu pojasni, kje so določeni kraji, o katerih mu je pisal, in jih Zorman ni mogel najti na zemljevidu. Zaprošil ga je še za pravilen zapis imen teh krajev, po številu prebivalcev, zlasti Slovencev in podatke, v katerih krajih so madžarske šole. V pismu z dne 18.5.1913 je razvidno, da sta si pisala tudi o politični razdelitvi tega dela ogrskega (današnje Prekmurje), o načinu volitev in takratnih političnih strankah. Prosil ga je tudi za madžarska imena, da jih je lahko primerjal s slovenskimi.

Z lazaristom dr. Alojzijem Nastranom si je dopisoval tudi o svoji bolezni, saj mu je le ta pošiljal zdravila. Večjega pomena pa je njuno sodelovanje zaradi brezplačnega razpečevanja slovenskih knjig Mohorjeve družbe in časopisa Domoljuba (urednik Alojzij Nastran). Njemu sta namreč Jerič in Kūhar poslala več naslovov iz beltinske, bogojanske in črenšovske župnije. Tako je časopis Domoljub iz »tuje države« začel prihajati v Prekmurje. Madžarska oblast je v tem zaslužila veliko nevarnost, zato ga je madžarska pošta vztrajno zavračala. Jerič je natančno opisal tudi tihotapljenje knjig od križevskega kaplana Franca Ostrža v Prekmurje, da so jih lahko

ODBOJKO IGRAJO »FEJST« FANTJE!

V četrtek, 4. aprila 2002, je bilo na OŠ Beltinci odbojgarsko državno prvenstvo za osnovnošolce. Pomerile so se ekipe iz OŠ Beltinci, OŠ Kanal, OŠ Koroški ječlarji Ravne in OŠ Žužemberk. Odigrali so šest tekem in na koncu je zmagala ekipa OŠ Kanal. Drugo mesto so osvojili igralci iz OŠ Žužemberk, tretje so si priborili odbojkarji iz OŠ Koroški ječlarji Ravne, četrto mesto pa je pripadlo OŠ Beltinci. Čestitke vsem, še posebej zmagovalcem.

Slušali sva, da pridejo igrati sami »luštni« fantje. Dobro bi jih bilo videti. Toda kako? Pouka ne smeva zamuditi, torej pride v poštev le intervju. Ker imava »col« razredničarko, si z izostalimi urami nisva belili glave. Igralce sva si dobro ogledali in od njih tudi kaj izvedeli. Seveda le o odbojki.

Povedali so, da nekateri igrajo odbojko že od prvega razreda, večina pa okrog 3 leta. Za igranje odbojke so se odločili, ker se jim zdi to zanimiv šport,

nekaterim so vseč ekipni športi, tako jim mine prosti čas, ker bi radi nekaj dosegli, nekatere pa so prepričali učitelji. Igrati so začeli v šoli, sedaj pa nekateri igrajo tudi v klubih. Treninge imajo štiri do petkrat tedensko, nekateri tudi dvakrat dnevno. Nekateri si želijo postati profesionalni igralci in nadaljevati kariero v odbojki. Upamo, da jim bo uspelo. Vsi so že kdaj dali točko in počutje ob tem je bilo odlično. Ob porazih so razočarani, še posebej, če izgubljajo zaradi neumnih napak. Vsi pa zelo radi hodijo igrati na druge šole. Zakaj? Jasno, zaradi deklet. Nekaterim pa je vseč, če si pridobijo tujo publiko. Na naši šoli so jim bila najbolj všeč prav dekleta. Zanimivo, ni kaj. Med igralci odbojke so njihovi vzorniki Pleško, Šmuc, Nikola Grbič, Dragan Radović, nekaterim pa so vzorniki njihovi soigralci. V prostem času pa se ukvarjajo še z drugimi športi: z nogometom,

s košarko, s hokejem, z gimnastiko in z roketom. Vsem pa se zdi najlepše, če navijači navijajo zanje in tako lahko bolj sproščeno igrajo, nekatere pa to moti in so ob tem nervozni.

Povprašali sva tudi trenerje in ugotovili, da so se v mladosti vsi ukvarjali z odbojko, trenerji pa so že različno dolgo. Igralci jih morajo ubogati, drugače sledi kazen. Radi trenirajo mlade igralce. Pravijo, da je delo trenerja sicer naporno in stresno, vendar pa to delajo z veseljem in tako jim ni težko opravljati službe trenerja. Pred tekami se sami osebno ne pripravljajo posebej, pripravljajo pa igralce. Včasih so malo nervozni, vendar svoje nervoze ne smejo prenašati na učence. Pred tekami jim dajo še zadnje napotke: naj se borijo, igrajo tako, kot znajo in se športno obnašajo. Vsem mladim, ki si želijo postati dobri igralci odbojke, pa svetujejo veliko treninga, trdega dela. Saj, kot pravijo: »Šport in žoga sta najboljša droga.«

Zahvaljujemo se trenerjem: Franju Ježu (Ravne), Bojanu Brulcu (Žužemberk), Ranku Bukovcu (ravnatelj OŠ Kanal) in Ludviku Janži (Beltinci), da so odgovarjali na naša vprašanja.

Med igralci so na vprašanja odgovarjali: Luka Krivec (Kanal), Darjo Salič (Kanal), Peter Čebulj (Ravne), Jure Jež (Ravne), Tim Mlakar (Ravne), Jan Magdič (Ravne), Miha Plod (Žužemberk), Uroš Stanko (Beltinci), Blaž Krauthaker (Beltinci), Matjaž Sušec (Beltinci) in Denis Kohek (Beltinci).

Vsem se zahvaljujemo in želimo še veliko zmag in uspehov.

Anja SRAKA in Urška LEGEN

VODSTVO ŠOLE JE »ZASPALO«

Ni moja navada s kom polemizirati, vendar menim, da sem se dolžan odzvati na žaljive izjave sedanjega vodstva Osnovne šole Beltinci in g. Viraga, predsednika nadzornega odbora, ki so bile izrečene na eni od zadnjih sej sveta Občine Beltinci na moj račun, ko so izjavljali, da je vodstvo šole zaspalo glede vključitve v postopno uvajanja programa devetletne osnovne šole in gospodarjenja. Dokazem lahko, da smo pošteno in korektno delali in mi nikakor ni vseeno, kakšno sliko o meni želi kdo ustvariti pri občanih.

Najprej nekaj o devetletki. Po moji realni in ne idilični predstavitvi devetletne šole pedagoškemu kolektivu, je bil soglasno sprejet sklep, da se bomo v devetletni program vključili šole, ko bo to obvezno, torej v šolskem letu 2002/03. Jasno sta bila izpostavljena dva razloga. Prvi je bil ta, da imamo slabe izkušnje s celodnevno šolo, ki ni uspela in nočemo še enkrat biti poskusni zajci, ker nam ni vseeno ne za učence in ne zase. Drugi razlog je bil neprimernost šolskega prostora, za katerega so bili predlagani previsoki kriteriji, da bi jih občina Beltinci kot ustanoviteljica šole, lahko izpolnila. Tudi soglasje vseh staršev je bilo vprašljivo. O vsem tem obstaja na šoli zapisnik pedagoške konference, ki to potrjuje. Ne glede na to, pa smo v okviru materialnih možnosti izvajali program strokovnega izpopolnjevanja strokovnih delavcev z najmanj tako intenziteto kot na drugih šolah. Je pomočnik ravnatelja, gospod Škerget na vse to pozabil ali pa je morda tudi on spal?

Povedati je treba, da se velika večina ostalih, tudi zelo dobrih šol v tem času ni vključila v poskusno uvajanje devetletke. Ali je možno, da so vsi tisti ravnatelji spali in so za kazen morali na čakanje?

Na področju urejanja šolskega prostora smo glede na zelo skromna sredstva (kar nekajkrat manjša kot sedaj), poslovali skrbno in skrajno odgovorno. Naj naštejemo za ilustracijo le nekaj pridobitev. V času mojega mandata smo med drugim postavili nekaj sto metrov dolgo ograjo okoli celotnega šolskega zemljišča, na novo uredili in zasadili okolico, uredili parkirišče, postavili novo garažo za kombi in delavnice za vzdrževanje, uredili in postavili igrala, zgradili kapna ostrešja nad štirimi učilnicami, delom sanitarij, nad vhodi v stavbo in nad hišnikovim stanovanjem, kjer so nam ravne strehe nenehno za-

makale. Pri občini smo ob vsem razumevanju uspeli pridobiti sredstva za kombi. V telovadnici smo namestili varovalne mreže, nove koše in gole, zamenjali smo oljno kurjavo za kuhinjo s plinsko, med kuhinjo in jedilnico smo namestili aluminijasto zastekleno dvižno steno, nabavili smo prve računalnike in z vsakoletnim sodelovanjem na razpisih Ministrstva za šolstvo postopoma s 17 računalniki opremili računalniško učilnico za pouk ob računalniku. Prvič smo se kot šola predstavili slovenski javnosti na Dnevih slovenskega izobraževanja v Ljubljani, zaposlili računalničarja in uvedli zgodnje učenje računalništva za 5. razrede, uvedli uporabo interneta, se vključili v mednarodno knjižničarsko povezavo COBBIS, montirali smo štiri nove aluminijaste vhode v stavbo, namestili elektronski varovalni sistem, zamenjali smo polovico vseh oken na stavbi z aluminijastimi in še marsikaj. A gospod pomočnik ali gospod Bezjak ničesar od tega nista opazila? Izjava sedanjega ravnateljice o moji zaspanosti, ki razmer pred svojim prihodom ni poznala, je najbrž le neslana šala.

Vse dejavnosti, ki danes na šoli potekajo, razen Eko šole, katere temelje smo tudi postavili že pred dvema letoma, so potekale že v času mojega mandata, nekatere pa že prej.

Tudi na tekmovalnem področju smo dosegali na vseh nivojih enako dobre rezultate. Ali pa so morda tudi učitelji z ravnateljem vred spali?

Sicer pa o marsikateri stvari imam svoje mnenje. Tako se ne kaže pri tolikih učencih bahati le s tekmovalnimi rezultati. Kaj pa vsi ostali učenci, ki jim ni dano, da bi postali elita? Na njih, ki so velika večina, vse preveč radi pozabljamo, čeprav vemo, da smo tukaj pravzaprav zaradi vseh. Kaj nam povedo uspehi večine?

Prepogosto na sejah občinskega sveta in še kje razpravljamo o materialnih pogojih, novih svetlejših učilnicah, programih, denarju in podobnem. Vse lepo in prav. Toda ne pozabimo, da boljši pogoji še ne naredijo boljšega učitelja. Dober učitelj bo v vseh pogojih delal optimalno dobro, slab pa slabo.

Ne glede na vso gnojnico, ki so jo nekateri leta polivali po meni in na vse spomine, ki jih bom nekega dne odnesel iz šole, želim, da se sanje sodelavcev, vodstva šole, staršev, javnosti in nenazadnje učencev, da bi Osnovna šola Beltinci postala najboljša v državi, v polni meri uresniči.

Ivan HIRCI

VRTEC BELTINCI: »ZDRAV DANES ZA JUTRI«

Vključujemo se v projekt promocije zdravega načina življenja ŽIVIMO ZDRAVO - BELTINCI 2002

Projekt teče v vseh oddelkih VRTCA BELTINCI. Teme in aktivnosti strokovne delavke načrtujejo in izvajajo na nivoju OTROK, STARŠEV IN ZAPOSLJENIH. Projekt smo začeli v šol. letu 2001/2002, ko smo poudarek dali skrbi za zdravje in prehrano.

V LDN zavoda smo zapisali cilje in naloge, ki jih uresničujemo skozi vse šolsko leto v posameznih oddelkih po zamislih vzgojiteljic in pomočnic vzgojiteljic zapisanih v individualnih načrtih.

Teme so podobne in hkrati različne, prav tako same izvedbe. Priprava in izvedbe temeljijo na razvojni stopnji in starosti otrok. V mnoge vsebine vključujemo starše, ti nam omogočajo ogled kmetij, delovnih organizacij, pomagajo pri urejanju vrtov, zelenjavnih ali zeliščnih gredic, vključujejo se v dnevne dejavnosti v oddelkih, v praznovanja rojstnih dni, pripravo napitkov, pečenje peciva. Skupaj organiziramo srečanja na temo »ZDRAV DANES ZA JUTRI«, pripravljamo zdrave prehrane, napitkov, sadnih in zelenjavnih krožnikov, izlete, pohode, kolesarjenja, športna srečanja. Pri izvedbi takih dejavnosti nam veliko pomagajo naši kuharji in kuharice, ki se neposredno vključujejo v delavnice. Z lastnim strokovnim delom pa pripomorejo k izboljšanju obrokov v vrtcu - predvsem ponudbe zdrave prehrane.

V okviru projekta je vsaka enota vrtca s posameznimi oddelki dala svoj prispevek in tako smo posneli dovolj gradiva za 1,5 urno kaseto različnih vsebin, ki so potekale.

Enota Beltinci:

- prehranjevanje - zajtrk v oddelku
- priprava skute pene, sadne solate
- piramida zdrave prehrane

Enota Dokležovje:

- novice iz zgornje trebuše

Enota Gančani:

- praznovanje rojstnih dni ob sadni solati in nabodalu

Enota Lipovci:

- krožkarska dejavnost - priprava koruzne pogače

Enota Izakovci:

- z rednim ščetkanjem skrbimo za zdrave zobe - sodelovanje z medicinsko sestro

Enota Melinci:

- z gibanjem na svežem zraku in plesom prav tako skrbimo za zdravje

Vabimo vas, da si posnetke ogledate na kanalu K3. Vsem staršem, ki so z nami sodelovali v tem projektu, pa se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo

Miroslava ŠÖMEN

KAKO SMO IZVAJALI PROJEKT »ZDRAV DANES ZA JUTRI« PO ENOTAH VRTCA BELTINCI

Enota Melinci – Oddelek 3-7 let

Slavica MERTÜK

Enota Beltinci – Oddelek 4-5 let

V okviru projekta ZDRAV DANES ZA JUTRI smo se odločili za izvajanje tematskega sklopa z naslovom: Na kmetiji je lepo. Pobuda za izvajanje sklopa je prišla s strani Dašinih staršev, ki so nam ponudili in omogočili ogled sobodne kmetije v Lipi. Ogledali smo si

krave, zbiralnico mleka, odvoz mleka s cisterno, ter mleko tudi poskusili.

Preko konkretnih ciljev in dejavnosti s področja narave, družbe, matematike, jezika, umetnosti in gibanja, smo naša spoznanja nadgrajevali.

Nismo se zadovoljili le z opazovanjem in pogovori. Določene informacije, ki so nam bile neznane ali smo o njih premalo vedeli, smo poiskali v Enciklopediji in drugih knjigah v zvezi s prehrano, oziroma mlekom.

Izvedeli smo, kaj mleko vsebuje, zakaj je zdravo in zakaj jih morajo uživati posebej še otroci.

Otroci in starši so sodelovali pri zbiranju embalaže od mleka in mlečnih izdelkov, opazovali smo postopek kisanja mleka, kuhali smo mlečno kašo ter pripravljali mlečni napitek.

V sodelovanju z vrtčevo kuhinjo smo skupaj s kuharico Majo pripravili skutino peno s sadjem. Delali smo po receptu, ki smo si ga skupno napisali.

Marija ZADRAVEC

Enota Beltinci – Oddelek 5-6 let

Prednostna naloga v tem šolskem letu poteka pod geslom »Zdrav danes za jutri«. Tudi naša skupina si je v okviru te naloge zadala cilje, ki jih skozi šol. leto skušamo uresničiti skupaj z otroki.

Zadali smo si, da bomo v vsakem tromesečju podrobneje obdelali eno vsebino iz zdrave prehrane. Izbrali smo teme:

sadje – zelenjava,
mleko,
voda.

S cilji izbranih sklopov sem želela otroke seznanjati z zdravim načinom življenja, jih poučiti o tem, kako pomembno je živeti zdravo, se prehranjevati tako, da s hrano dobimo čimveč vitaminov in mineralov. Učimo se skrbeti za svoje telo, da bomo ostali zdravi in se bomo razvili v vesele in zadovoljne ljudi.

V jeseni je najprej potekal vsebinski sklop o sadju in zelenjavi. Čas nam je kar ponujal plodove, ki smo jih tako bolje spoznavali.

Nato smo se lotili projekta o mleku. Za začetek smo si ogledali kmetijo Gjerkeševih v Lipi. Tam smo videli krave mlekarice in spoznali, kako pride mleko od krave do tovarne in potem preko trgovine na naše mize. Mleko smo pili, ga nekaj odnesli s seboj, kuhali, kisali in preizkušali. Spekli smo tudi zlevanko iz kislega mleka in polnozrnat moke. Zbirali smo embalažo različnih mlečnih izdelkov in jo uporabili za ustvarjalno trgovino.

Ostaja nam še voda, ki jo bomo podrobneje obravnavali v pomladnem času. Spoznali jo bomo kot najpomemb-

nejši vir življenja, kot sredstvo za osebno higieno in nenazadnje se bomo pogovarjali o ravnanju z vodo ter skrbi človeka za ohranitev zdrave pitne vode. Tudi predšolske otroke je že potrebno ekološko osveščati o tem, kaj in kako je treba ravnati z vodo, da bomo ohranili ta dragoceni vir življenja.

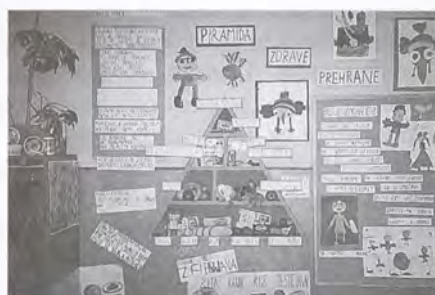
Skupaj s kuharjem smo pripravljali sadno solato. Naučili smo se, da zdrava prehrana vsebuje veliko sadja, ki ga žal nekateri otroci še vedno ne jedo najraje.

Sodelovanje pri pripravi sadne solate je vzpodbudilo otroke, da raje jedo sadje, ki je še kako pomembno za zdrav razvoj v najnežnejših letih njihovega življenja.

Ivanka KOŠIR

Enota Beltinci – Oddelek 6-7 let

Tudi skupina otrok, ki jo vodim, je vk-

ljučena v omenjeni projekt vrtca. Vzgojiteljice oddelka smo z vso odgovornostjo pristopile k uresničevanju projekta. Otroke želimo na razumljiv in nevsiljiv način seznaniti z zdravo prehrano, obenem pa spodbujati zdrav način vsakodnevnih dejavnosti. Zdravje je osnova za dobro počutje in uspeh tako kot pri odraslih.

Z otroki sem se najprej pogovarjala o zdravju. Kaj je zdravje?

Zdravje je veselje.

Da si močan.

Da nisi bolan.

Da lahko greš v vrtec.

Da se lahko igraš.

Kako skrbeti za zdravje je bila naša naslednja naloga. Ugotovili smo, da je za naše zdravje pomembno: zdrava prehrana in gibanje, ki sta med seboj tesno povezana. Skupno smo se odločili, da bomo začeli z zdravo prehrano. Otrokom sem predlagala, da naredimo načrt. Bili so navdušeni. Pri oblikovanju načrta so aktivno sodelovali vsi otroci in ga tudi likovno ponazorili.

Sklenili smo:

da bomo spoznali piramido zdrave prehrane s posameznimi živili in pomen posameznih živil za zdravje, poskrbeli bomo za primerno strokovno literaturo,

zbirali bomo odpadno embalažo, izrezovali slike in naredili album slik z naslovom zdravje,

zbirali bomo različne recepte in članke ter jih pritrjevali na pano,

ogledali si bomo pripravo nekaterih zdravju koristnih jedi in pri tem tudi pomagali,

doživetja bom likovno ponazorili in pripravili razstavo.

Ugotovili smo, da za uresničitev ciljev potrebujemo pomoč. Zato smo k sodelovanju povabili starše in zunanje sodelavce. Plakat smo pritrčili na vidno mesto in začeli z uresničevanjem načrta.

Piramido zdrave prehrane so otroci spoznali kot omarico s 6 predalčki. Za lažje razumevanje smo piramido tudi

ponazorili. Preko individualnih pogovorov ob različnih slikah in embalažah so otroci spoznavali vrednost posameznih živil potrebnih za zdrav razvoj, rast in dobro počutje. Ob različnih priložnostih so spoznali da hrano ne samo »jemo«, ampak jo tudi vohamo, okušamo, tipamo, vidimo, celo slišimo (npr. ugriz v jabolko). Spoznali so, da ne morejo jesti vsega kar bi radi in da se morajo naučiti uživati zdrave obroke, 5 krat na dan.

Z omenjenim projektom bomo nadaljevali in uresničili zadane cilje. V vse doslej omenjene dejavnosti smo vključili še piramido dobrega počutja, katerega temelj je smeh. Zato se smejmo čim več.

Erna STRNIŠA

Enota Beltinci – Oddelek 1–3 let

Prehranjevanje in higiena sta pomembna elementa dnevne rutine v vrtcu še posebej v skupini dojenčkov.

Velik pomen dajemo čim večji samostojnosti otrok ter otrokom omogočamo možnost izbire. Otrok ima možnost izbirati kdaj bo jedel, ali bo jedel kruh z namazom ali brez. Otrok si sam postreže kruh s pladnja na mizi, ima pa tudi možnost, da si sam namaže kruh. Tega se poslužujejo predvsem starejši otroci, jih pa možnost mazanja kruha motivira, da namesto suhega kruha izberejo kruh z namazom. Pred hranjenjem pa je treba opozarjati na dosledno umivanje rok. Pri tem je potrebna pomoč odraslega, saj otroci uživajo v igri z vodo, vendar si roke umijejo površno. Po umivanju si otroci sami odtrgajo brisačko in obrišejo roke. Nato si postrežejo z zajtrkom.

Cilka OPAKA

Enota Ižakovci – Oddelek 2–7 let

V okviru projekta »Zdrav danes za jutri« urejamo različne dejavnosti, ki so povezane s tem projektom. Ena izmed dejavnosti je tudi preventivno ščetkanje zob, kamor je vključena cela skupina otrok v starosti od dveh do sedem let. Naš glavni cilj je preprečiti oz. zmanjšati karies – zobno gnilobo.

Ščetkanje izvajamo že več let. Pravilnega načina nas vsako leto nauči zobna asistentka, ki nas obišče v enoti.

Enkrat letno pa obiščemo šolsko zobno ambulanto in opravimo preventivni pregled. Za nadaljnjo skrb so zadolženi tudi starši, ki otroke po potrebi vodijo k zobozdravniku. Preventivno ščetkanje v vrtcu izvajamo 2 krat dnevno, po zajtrku in po kosilu. Vključeni so tudi najmlajši otroci v vrtcu. Vsi se tako učimo pravilnega ščetkanja in skrbimo za zdrave zobe.

Martina POREDOŠ

Enota Lipovci – Oddelek 5–7 let

V enoti Lipovci ponujamo obogatitvene dejavnosti, ki jih izvajamo vzgojiteljice same. Dejavnosti si otroci izberejo sami glede na interes in želje.

Predstavila bi gospodinjski krožek, ki ga tudi sama vodim. Krožek je tudi vsebinsko zelo povezan s projektom »Zdrav danes za jutri«.

Otrokom vztrajno in primerno vzgajamo dobre in kulturne prehranjevalne navade in vedenja o hrani. Tako otroci spoznajo, da je hrana lahko tudi njihova prijateljica, saj jim pomaga ohranjati zdravje in dobro počutje.

Krožek izvajam enkrat mesečno. Vsebine, ki jih izbiram za naša srečanja, so vsekakor v povezavi z zdravo prehrano. Prednost dajemo sadju, zelenjavi, ne pozabimo pa tudi na mleko in mlečne izdelke.

Vsebine izbiramo tudi na letni čas. Pripravljamo razne solate, kompote, napitke. Iz izkušenj lahko rečem, da na takšen način privabiš otroke, da raje jedo, ker sami sodelujejo pri pripravi. Vse se jim zdi zelo dobro in okusno. Bonton in lepo vedenje pri jedi moramo gojiti že od mladih nog. Zgled pri tem smo starejši.

Metka SOBOČAN

Enota Dokležovje – Oddelek 1–4 let

V naši enoti smo se projekta lotili nekoliko drugače – preko različnih vrst

iger. Zakaj preko igre? Igranje je najvažnejša značilnost otroške igre. Igra je priprava otroka na življenje, pomeni nam dejavnost za zabavo in hkrati ga tudi uči. Igra vpliva na otrokov telesni, umski in tudi čustveni razvoj. Dejavnosti igre smo zaznavali preko knjižice in vsebine Novice z vlaka trebušnjaka. Seznanili smo se tudi z nezdravimi prehranjevalnimi navadami otrok, spoznali deklico Julijo, ki je prelena, da bi temeljito prežvečila hrano, spoznali, da uživanje zdrave hrane in telesne vaje, počitek, pomagajo tudi ohranjati zdravje. Zelo nazorno in duhovito smo preko ilustracij spoznali, kaj vse se dogaja v Julijinem trebuščku. Preko vsebine Novice z vlaka trebušnjaka smo se poučili, kako je treba jesti, da ne bi trpinčili želodčkarjev, neutrudnih delavcev na železniški postaji Zgornja Trebuša. Kaj so želodčkarji, kje živijo, kaj je njihova naloga pa boste spoznali, če boste prisluhnili našemu pogovoru najmlajših

otrok in se z nami zaigrali igro Potovanje po Zgornji Trebuši.

Renata ZVER

Enota Gančani – Oddelek 5–7 let

Vrtec Sodček iz Gančan vam želimo danes predstaviti le eno dejavnost, ki jo izvajamo v okviru projekta »Zdrav danes za jutri«. Prepletamo jo tudi s projektom enote »Skrivnosti iz babičine omare«, ki poteka že tretje leto. V enoti imamo tudi krožek Lonček kuhaj, ki deluje enkrat mesečno. Naravnost je na zdravo prehrano in otroke. V tem okviru se je dogajalo že mnogo zanimivega, saj že v predšolskem obdobju želimo otroke ozavešiti o zdravem življenju in pomenu zdravja.

Letos smo začeli uvajati praznovanje zdravih rojstnih dni in dajati prednost sadju pred slaščicami, ki kot sami vemo, niso zdrave. Kot vidite, vam danes predstavljamo dve dejavnosti, ki se jih poslužujemo ob praznovanju rojstnih dni. V mlajših skupinah Medvedkov vidite pripravo sadnih naborov, v starejši skupini Murenčkov pa pripravo sadne solate.

Romana F. ERDELJI

MOŠKI PEVSKI ZBOR LIPOVCI – »NAŠIH 20 LET«

Bilo je davno v prejšnjem stoletju – celo v prejšnjem tisočletju – zdaj že davnega leta 1980 ...

Morda je po »Kotičču« (tako pravimo Lipovčarji majhnemu gozdu ali logu, ki leži tik za »Vučjo jamo«, našim majhnim jezercem v neposredni bližini lipovskega športnega hrama) sem ter tja letala ena mala »žunica«.

A prav gotovo – in ne morda – pa je v »dolnjem koncu« naših prelepih Lipovci odmevala prekmurska narodna

Lipovci, ki pod njegovim vodstvom doživlja dimenzijo novega razcveta.

To je bil začetek, začetek tudi trdega dela, okrepljen z voljo, to je bil začetek žrtvovanja nešteti ur prostega časa. Zbor je dobrih 15 let z zglednim vodenjem in harmoničnim petjem tega zbora vodil Jožef Tivadar, zato ga mi pevci upravičeno imenujemo »oče« tega zbora.

Krizi in skorajšnjemu razpadu zbora, ki je grozil kmalu po petnajsti oblet-

dal 22. decembra 2001, na dan svojega jubilejnega koncerta. V priložnostni brošuri, ki jo je prejelo vsako gospodinjstvo v Lipovcih so med drugim pomensko navedeni tudi vsi bivši člani zbora; v minulih dvajsetih letih je namreč v Moškem pevskem zboru Lipovci pelo okrog 40 pevcev in vsak izmed teh štiridesetih je prispeval svoj kamenček (ogromno prostega časa in dobre volje) v mozaik »NAŠIH 20 LET«. Hvala vsem za ta kamenček.

Priprave na jubilejni koncert, ki je bil v lipovskem vaškem domu, so se pričele dobra dva meseca prej. Člani organizacijskega odbora (Franc Cigan, Gorazd Tivadar, Štefan Pozdarec, Alojz Jerebic in Zlatko Stanko) se v imenu Moškega pevskega zbora Lipovci iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nas pri tem delu podprli in/ali pomagali.

Pred polno dvorano je moški pevski zbor zapel devet pesmi. Kot gostje večera so se nam predstavile lipovske ljudske pevke z dvema pesmima. Veseli smo bili, da se je našemu vabilu odzval mešani pevski zbor Svoboda iz Stražišča pri Kranju, ki prav letos v mesecu aprilu praznuje častitljivih 50 let delovanja. Na njihov slavnostni koncert je povabljen tudi Moški pevski zbor Lipovci.

KUD Lipovci je podelilo naziv »ČASTNI ČLAN« Jožefu Tivadarju, dolgoletnemu zborovodji in Matiji Mišku, dolgoletnemu pevcu, obema za posebne zasluge pri razvoju in delu Moškega pevskega zbora Lipovci; medtem, ko je sedanji zborovodja – Gorazd Tivadar – prejel posebno priznanje za uspešno vodenje Moškega pevskega zbora Lipovci. Zbor je za svojih 20 let delovanja prejel še priznanje občine Beltinci, priznanje krajevne skupnosti Lipovci in posebno darilo od lipovskih ljudskih pevk. Hvala za pozornost. Hvala tudi vsem, ki ste nas prišli poslušat in vzpodbujat.

Vsa ta priznanja nas – pevce Moškega pevskega zbora Lipovci – zavezujejo, da bomo še naprej kot do zdaj skupaj trdno stali in še večkrat kako »djali« (pesem zapeli).

Moški pevski zbor Lipovci je svoj jubilej proslavil skupaj z nekaterimi bivšimi pevci: V prvi vrsti spredaj: Drago Sraka, Mirkec Sraka, Alojz Jerebic, Štefan Forjan, Jožef Zadravec, Dušan Recek, Zlatko Stanko, Matija Miško, Gorazd Tivadar (zborovodja); v drugi vrsti zadaj: Štefan Pozdarec, Stanko Zver, Darko Zadravec, Stanko Jeneš, Franc Cigan, Boštjan Forjan, Anton Škafar, Alojz Maučec, Jožef Škafar in Jožef Tivadar (bivši zborovodja). Manjka Boštjan Pozdarec.

pesem: »Po lougi lejče, po lougi lejče edna žuta žunica.« Gospodar je s skrbno in spretno kmečko roko prepletal šibje v tako enostavnem za oko – a tako zapletenem zaporedju za roko – v vsem nam znan kmečki pripomoček – košaro. Prav zares se je nekaj – tedaj še rosno mladih mož – zbralo na pobudo in pod umetniškim okriljem g. Jožefa Tivadarja in prvič skupaj organizirano zapelo. To je bil začetek ...

Gorazd, današnji zborovodja (ravno takrat je prvič prestopil šolski prag) je skupaj z drugimi otroki posedal v košarah in skupaj so bili priča tistemu petju ... Kdo ve, morda mu je prav ta pesem dala navdih in veselje do petja in vodenja Moškega pevskega zbora

nici, je sledil prepoved zboru z novimi mlajšimi pevci in mlajšim zborovodjem Gorazdom Tivadarjem, ki je takrat ravnokar končeval orglarsko šolo v Mariboru, kjer je pridobil tudi nekaj znanja zborovodenja.

Gorazd Tivadar nadaljuje očetovo delo. Jabolko ne pade daleč od drevesa, pravi ljudski pregovor. Petnajst let je moški pevski zbor vodil Jožef Tivadar, zadnjih pet let pa ga vodi Gorazd Tivadar. Skupaj 20 let, do 30 let manjka 10 let; takrat se bo sin po zborovodskem stažu izenačil z očetom. Naj mu uspe.

To je del prispevka iz priložnostne brošure »NAŠIH 20 LET«, ki jo je KUD LIPOVCI, moški pevski zbor, iz-

20 LET MPZ KUD DOLINEC IZ GANČAN

Dvajseto obletnico delovanja je nedavno slavil moški pevski zbor iz Gančan. Na začetku je zbor sestavljalo 15 moških s posluhom za petje; trije Anton Olaj, Štefan Maučec in Martin Žižek so umrli, Ivan Lebar in Franc Maučec sta iz zdravstvenih razlogov prenehala peti. Sedaj zbor sestavljajo: zborovodja Andrej Maroša, Matija Maučec, Martin Maučec, Avgust Zavec, Jože Maučec, Štefan Vinkovič, Franc Kous, Ludvik Šuklar, Matija Tibaut in Jože Lebar. Moški pevski zbor, ki deluje v okviru KUD Dolinec Gančani je v dvajsetletnem delovanju nastopil na številnih proslavah, prireditvah in koncertih tako v domačem kraju kot izven njega. K poslednjemu počitku pa so z žalostinkami pospremili okrog štiristo sokrajanov.

Za svoj dvajset letni jubilej so izdali svojo kaseto z naslovom GANČKI SODARJI, saj v zboru prepeva več sodarjev, sami Gančani pa so znani po sodarski tradiciji. Na kaseti je 16 ljud-

skih in posvetnih pesmi nekaj pa je tudi prirejenih. Pri izvedbi dvajset letnega jubileja jim je finančno pomagala tudi KS Gančani. Tudi v bodoče gančki pevci snujejo načrte za svoje nastope. Tako bodo že v kratkem nastopili v

Velenju, povabilo imajo iz Maribora, ne pozabljajo pa tudi na nastope v domačem kraju. Želijo pa si tudi podmladka v zboru, zato vabijo vse mlade s posluhom do petja, da se jim pridružijo.

Tonček HORVAT

ZBOROVSKA ŠOLA

Zborovodje iz Pomurja, ki čutijo potrebo po večji strokovni in pedagoški pripravljenosti za vodenje pevskih zborov, so izrazili željo po ustanovitvi zborovodske šole. Na njihovo pobudo se je zbral iniciativni odbor, ki je izvedel preliminarne prijave za zborovodsko šolo. Prijavilo se je obetavno število kandidatov iz vsega Pomurja. Za-

radi tolikšnega števila prijavljenih se je zbral organizacijski odbor, kamor so bili povabljeni poleg domačih tudi najvidnejši strokovnjaki iz tega področja z mednarodnimi referencami (prof. dr. Mirko Slosar, prof. Julijan Strajnar, skladatelj Nace Duh, zborovodkinja Mileva Kralj-Buzeti). Organizacijski odbor je izdelal učni načrt za

zborovodsko šolo in predmetnik ter finančni plan.

Predmetnik Zborovodske šole zajema:

1. Vokalno tehniko
2. Dirigiranja z analizo partitur
3. Partiturno igro
4. Retoriko
5. Spoznavanje zborovodske literature
6. Glasbeno kulturo (stilna obdobja).

Pouk izobraževanja poteka ob vikendih (petek od 16. do 20.15 ure in soboto dopoldan od 9.00 do 13.15 ure, dvakrat na mesec).

Uvodno srečanje kandidatov je bilo 1.2.2002 v Beltincih, kjer smo se dogovorili o začetku poteka šolanja in ostalih podrobnostih.

S šolo smo uradno začeli 1.3.2002. Udeleženci, ki bodo uspešno opravili šolanje oz. usposabljanje, bodo dobili ustrezna, verificirana spričevala.

Posebej se zahvaljujemo gospodu župniku Alojzu Benkoviču, ki nam je velikodušno odstopil prostor v veroučni učilnici ter občini Beltinci za pomoč pri organizaciji.

Nace DUH

ŽIVLJENJE BÖLTINČAROV OKOULI LETA 1860

Poleg številnih dejavnosti, ki jih gojimo v Kulturno umetniškem društvu Beltinci, smo pred kratkim ponovno oživili nekdanjo zelo aktivno dramsko sekcijo.

Gospod Franc Horvat, kmet in čebelar, domačin iz Beltincev, si je zapisoval dogodke iz vaškega življenja, ki segajo 130 let nazaj. Tematika je vaško pravo, ki je delovalo v 19. stoletju, se razvijalo znotraj sistema, vere, šeg in navad in se počasi umikalo sodobni državni upravi s sodnikom, notarjem in žandarji.

Skupaj z avtorjem Francem Horvatom so Jelka Breznik, Marija Matko in Stanko Sraka iz zapisov pripravili scenarij in nastala je ljudska igra z naslovom Življenje Böltinčarov okouli leta 1860. Začelo se je iskanje igralcev

za posamezne vloge. Ugotovili smo, da so določeni liki pisani na kožo nekaterim osebam. Nazadnje se je zbrala kar pisana družina amaterskih igralcev, med katerimi je peščica imela nekaj igralskega znanja, ostalim pa je bil to prvi stik z gledališčem. Zbrali so se Avgust Farkaš, Franc Horvat, Jože Zver, Bojan Bohnec, Tomaž Flisar, Jože Mertük, Franc Jerebic, Mirko Smej, Jože Krauthaker, Jože Šernek, Tilika Kavaš, Marija Krauthaker, Lizika Tot, Zdenka Šaruga, Lizika Vöröš, Cvetka Senica in otroci Gregor Sraka, Matjaž Breznik, Matej Flisar in Urška Flisar. Režijo sta v svoje roke vzeli Marija Matko in Jelka Breznik in začeli smo z vajami.

Pisana družina se je dobro ujela in ko so vaje že dobro stekle, smo po vsaki vaji tudi primerno nagradili dušo in telo za prestani umski in fizični napor. V začetku je za to poskrbel kar avtor sam, vesel, da je prišlo do realizacije njegove ideje in mu ni bilo žal za kar nekaj steklenic njegove dobro znane medice in dobrot, ki jih je pripravila njegova žena, pozneje pa so prišli na vrsto tudi drugi. Vaje so bile naporne, pa nam ni bilo žal ne truda in ne časa, saj smo se tudi lepo zabavali in se včasih do solz nasmejali. Za sceno je poskrbel ljudski mojster Jože Mertük, ki je izdelal slamnato streho s štrkom na dimniku in ograje iz vej, z avtentičnimi predmeti pa je sceno obogatil zbiratelj starin Bojan Bohnec.

Največje zadovoljstvo vseh, ki smo sodelovali pri igri, pa je bil odziv publike, saj niti v sanjah nismo pričakovali tako velikega obiska in da so tisti, ki so prišli bolj pozno, zaradi pomanjkanja prostora morali oditi domov in si predstaviti ogledati ob ponovitvi. Ugodno oceno pa je igra dobila tudi na območnem srečanju amaterskih gledaliških skupin v Murski Soboti.

Presenečen nad obiskom je bil tudi župan, saj je takoj po prvi predstavi obljubil, da se ne bomo več dolgo stiskali v šolski jedilnici in da bomo kaj kmalu lahko predstavili ponovili v novi, ali vsaj v obnovljeni dvorani. Mi ga seveda držimo za besedo.

Stanko SRAKA

PRVA OBLETNICA PIHALNEGA ORKESTRA OBČIN BELTINCI IN TURNIŠČE

Vsaka stvar se pač mora začeti in tako je v mesecu marcu leta 2001 nastal tudi naš pihalni orkester. Z veseljem lahko rečemo, da bomo letos marca slavili svojo prvo obletnico našega organiziranega delovanja in nastopanja.

Pihalni orkester je nastal z namenom, da dvigne glasbeni nivo in da popestri prireditve v obeh občinah. Orkester je imel v minulem letu zelo veliko nastopov doma in drugod. Delovanje našega orkestra podpirata tudi oba župana g. Jožef Kavaš in g. Jože Kocet. Obema pristrčna hvala za vse, s čimer sta kakor koli pripomogla našemu pihalnemu orkestru. V orkestru sodeluje oz. nastopa kar 22 rednih članov, to so: Drago Baša (Beltinci), Danilo Dominko (Turnišče), Damjan Horvat (Turnišče), Mitja Jakoša (Dolina), Avgust Koren (Turnišče), Alojz Miholič (Turnišče), Stanko Peterka (Beltinci), Boštjan Pozderek (Lipovci), Štefan Pozderek (Lipovci), Boštjan Rous (Beltinci), Rok Sraka (Beltinci), Primož Sraka (Beltinci), Blaž Ščavničar (Beltinci), Robert Tibaut (Gančani), Jože Tivadar (Lipovci), Peter Tratnjek (Lipovci),

Stanko Vučko (Beltinci), Roman Zavec (Gančani), Damjan Zver (Beltinci), Denis Zver (Gomilica), Tadej Žižek (Gančani), ter dirigent orkestra Željko Ritlop (Gančani).

Vsem članom pihalnega orkestra občin Beltinci in Turnišče iskrene čestitke ob prvi obletnici delovanja.

Štefan POZDEREC

STARODOBNIKOV – LJUBITELJEV STARIH KOLES »DIMEK« BELTINCI

Še pred ustanovitvijo Društva starodobnikov – ljubiteljev starih koles DIMEK Beltinci – se je zbiralo nekaj lastnikov starih koles. Ideja se je porodila ob kolesarjenju za praznik občine Beltinci leta 1999. Na kratkem kolesarjenju po vaseh občine se je s starim kolesom peljal g. Bojan Bohnec. Nekateri, ki smo imeli doma kolesa svojih staršev, smo dobili idejo in voljo, da jih usposobimo in se morda kdaj takole za »hec« malo zapeljemo. Ker smo se vozičkali posamično in občasno, smo se nekega popoldneva dogovorili, da bi se na dan reformacije (seveda, če bo lepo vreme) v nedeljo 31. 10. 1999 skupinsko zapeljali okrog cerkve Sv. Ladislava v Beltincih, mimo občinske zgradbe nazaj do gostilne Zvezda.

Tako se nas je zbralo šest ljubiteljev starih koles: Bojan BOHNEC (m. kolo Victoria Biefeld 1938), Damir DOMJANIČ (ž. kolo Gorigke – werke; lastnik kolesa Bojan Bohnec), Avgust FARKAŠ (m. kolo Puch Touren), Marjan GLAVAČ (m. kolo WTR – Witerkind 1939), Marjan Makovec (m. kolo Puch Touren 1939) in Janez POZDEREC (m. kolo Victoria – Biefeld). Po krogu v Beltincih smo se odpeljali do Odranec in bili prava atrakcija. Naslednje srečanje je bilo 6. 11. 1999 v okviru Martinovega pohoda in kolesarjenja v Bratoncih. Ker smo dobili nekaj somišljenikov, smo se 12. 1. 2000 sestali in se začeli pogovarjati o ustanovitvi društva. Žal pa je pri tem tudi ostalo. Dejavnost je precej zamrla, ponovno pa smo jo obudili šele ob prireditvah 30. folklornega festivala. Na prireditvenem prostoru se je takrat pokazalo s svojimi kolesi že 9 ljubiteljev starih koles. Sledilo je kolesarjenje po vaseh beltinške občine 12. 8. 2000. Kolesarilo je 6 lastnikov starih koles. V Turnišče na »Velko mešo« 15. 8. 2000 jih je kolesarilo 9. Med njimi dve ženski, tudi na starih kolesih in sicer ga. Olga FARKAŠ in ga. Matilda VIRAG.

9. 9. 2000 se je skupina pod okriljem Društva vinogradnikov Beltinci pojavila na prireditvi Lendavske trgatev in ob vsesplošnem občudovanju je dobila prvo nagrado prireditelja. Fotografije s te prireditve so bile objavljene v časniku Nedelo 10.9.2000 in v Vestniku 14.9.2000. Tu se je predstavilo 10 kolesarjev.

Ta zmaga je pripomogla k temu, da se je začelo intenzivneje govoriti in delati na tem, da se ustanovi društvo ljubiteljev starih koles. Prvi tak sestanek je bil že 23. 9. 2000. Tu je padla tudi ide-

ja, da bi se poimenovali po pokojnem Mirku Baligaču – DIMEKU, velikem ljubitelju narave in kolesarju, saj se je s kolesom podal celo na Glossglockner. Potrebno je bilo dobiti le še soglasje dedičev, hčerk Elizabete in Terezije.

Naslednja predstavitev je bila 15. 10. 2000 na finalu konjskih dirk Republike Slovenije v Ljutomeru, kjer je bilo 110 udeležencev.

24. 1. 2001 se je sestel iniciativni odbor za ustanovitev Društva starodob-

25. 6. 2001 Družinski društveni piknik, ki se ga je udeležilo 22 članov in 28 družinskih članov.

8. 7. 2002 Na ciglarskih dnevih na Melincih je bilo 14 članov in 4 članice.

22. 7. 2001 Na prireditvi Štrigovski dnevi na Hrvaškem je sodelovalo 16 članov

28. 7. 2001 31. folklornega festivala se je udeležilo 12 članov.

12. 8. 2001 Popestritev kolesarskega maratona v Banovcih – 14 članov.

Na Ciglarskih dnevih v Melinci

nikov – ljubiteljev starih koles DIMEK Beltinci. V odboru so bili: Avgust Farkaš, Franc Duh, Janez Pozderek, Štefan Virag in Marjan Makovec.

Ustanovni zbor Društva starodobnikov ljubiteljev starih koles DIMEK Beltinci je bil v petek 26. 1. 2001 v okrepčevalnici Duh v Beltincih. Ustanovnega zbora se je udeležilo 19 občanov, kjer smo potem izvolili zakonsko predpisane organe društva, člane izvršilnega odbora pa zadolžili, da uredijo vse v zvezi z registracijo društva.

19. 2. 2001 smo pooblašeni člani in istočasno člani IO (Avgust Farkaš – predsednik, Franc Duh – podpredsednik in Marjan Makovec – tajnik) na Upravni enoti v M. Soboti oddali vlogo za ustanovitev Društva starodobnikov – ljubiteljev starih koles DIMEK Beltinci.

Po dopolnjeni vlogi je društvo dobilo Odločbo o vpisu v register društev UE M. Sobota. Datum: 29. 3. 2001.

Kot člani društva DIMEK smo se prvič pojavili na DIMEK-HROVATOVEM memorialu 21. 5. 2001 na Srednji Bistrici (12 članov in 3 članice).

Proščenja pri Sv. Vidu se je udeležilo 10 članov (17. 6. 2001). Sledijo še:

15. 8. 2001 Romanja v Turnišče se je udeležilo 19 članov in 9 članic.

26. 8. 2001 Popestritev kolesarskega maratona Treh src se je udeležilo 15 članov.

31. 8. 2001 Otvoritve vinotoča Puhana v Bogojini se je udeležilo 11 članov in ena članica.

2. 9. 2001 Udeležba na Paradi kmečkih običajev in opravil v Gornji Radgoni prinese društvu drugo mesto in denarno nagrado. Parade se je udeležilo 20 članov in 6 članic.

8. 9. 2001 Lendavske trgatev se je udeležilo 15 članov in 5 članic. (4. mesto)

14. 9. 2001 Podoknica v Beltincih (10 članov).

15. 12. 2001 Zaključka ob koncu leta 2001 se je udeležilo 20 članov in 16 soprog

Društvo si je zadalo nalogo zbrati čimveč starih koles in nastaviti temelje za kolesarsko zbirko v občini in KS ter z ostalo etnokulturno dediščino poskrbeti, da bi se taka zbirka v občini urenila. Člani skušamo zbrati čimveč predmetov povezanih s časom, od koder izhajajo naša kolesa, to pomeni, priskrbeti si tudi primerno obleko in obutev.

Avgust FARKAŠ

NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI OBČINE BELTINCI V LETU 2001

O izboru najboljših športnikov občine za leto 2001 je po pooblastilu župana občine Beltinci odločalo predsedstvo Športne zveze Beltinci. Na podlagi javnega razpisa za zbiranje predlogov, ki sta ga občinska uprava in Športna zveza Beltinci posredovala vsem športnim društvom v občini in je bil javno objavljen tudi v občinskem glasilu decembra 2001, je predsedstvo športne zveze na svoji 8. seji dne 15. 1. 2002 izbralo najboljše športnike med posamezniki, najboljše športne kolektive, perspektivne športnike in dobitnike posebnih priznanj.

Vrstni red med športniki posamezniki:

1. mesto: Dejan Nemec (FC Brugge Belgija)
2. mesto: Grega Horvat (OK Stavbar IGM Maribor)
3. mesto: Robert Mesarič (HK LEK Lipovci)

Vrstni red med športnimi kolektivi:

1. mesto: HK LEK Lipovci
2. mesto: SD Gančani
3. mesto: KMN Lipovci

Perspektivni športniki:

Tadej Apatič
Tomislav Ternar
Tomaž Mlinarič

Posebno priznanje:

Alojz Ūlen
Silva Mlinarič
ŠŠD Beltinci

OBRAZLOŽITVE:

Šolsko športno društvo Beltinci obstaja in uspešno deluje že več kot 30 let. Skozi vrste društva je šlo veliko mladih športnikov, ki so osnove dobrega dela v ŠŠD Beltinci kasneje s pridom uporabljali in dokazovali v svojih društvih in klubih v slovenskem in mednarodnem merilu. V društvu delujejo sekcije za nogomet, atletiko, odbojko, košarko, roket, strelstvo in šah, ob teh pa tudi ostale zvrsti športa niso zapostavljene. Dobre uspehe so dosegali v vseh letih delovanja. V letu 2001 pa so vse te uspehe samo še nadgradili. Osvojili so naslov državnega prvaka v štafeti 4x100 m, naslov državnega prvaka na 300 m med posamezniki, 2. mesto na državnem prvenstvu v odbojki na mivki. Poleg teh najodmevnejših uspehov so osvojili še številna najvišja mesta na državnem prvenstvu v

krosu in na krosu občinskih reprezentanc, se domala v vseh panogah uvrščali med najboljše v državi, da vseh osvojenih naslovov v posamični in ekipni konkurenci na področnih in regijskih tekmovanjih ne omenjamo.

Silvi Mlinarič iz Lipovec je pred leti močno opešal vid, a se zaradi tega ni vdala v usodo, ampak je to dejstvo sprejela kot sestavni del življenja. Vključila se je v Društvo slepih in slabovidnih M.Sobota. Začela se je ukvarjati z različnimi aktivnostmi, prilagojenimi njeni bolezn. Med njimi pred osmimi leti tudi s športom. Poleg tega, da se ukvarja z igro ŠAU-DAU, namiznim tenisom za slepe in slabovidne, se ukvarja predvsem z vrtnim kegljanjem, kjer je na različnih tekmovanjih tako v ekipni kot v posamični konkurenci zasedla številne odmevne uvrstitve. Tako je njena ekipa na državnem prvenstvu osvojila 1. mesto, med posameznicami pa je bila Silva druga. Zaradi vztrajnosti in tekmovalnih uspehov si Silva zasluži priznanje.

Alojz Ūlen se je s športom ukvarjal že v mladosti in bil tudi eden od začetnikov igranja hokeja na travi v Lipovcih. Tudi kasneje ga njegovi problemi z zdravjem niso odvrgli od športa. Vključil se je v Medobčinsko društvo delovnih invalidov Murska Sobota. V okviru tega in tudi sorodnih društev se še naprej veliko ukvarja s športom. Že podatek, da se ukvarja z različnimi panogami, kot so: sedeča odbojka, pikado, šah, met kopja, diska in krogle, balinanje, streljanje, vrtno kegljanje in športni ribolov, pove veliko o njegovem delu. Posamezno in v različnih ekipah sodeluje na številnih srečanjih, ligah in prvenstvih in dosega tudi vidne uspehe, odmevne tako v slovenskem, kakor tudi v mednarodnem merilu. Torej dovolj razlogov za podeljeno priznanje.

Pri izboru za proglasitev perspektivnih športnikov so se upoštevali tekmovalni uspehi posameznika, kakor tudi odnos mlajših športnikov do športa, marljivost in vztrajnost, predvsem pa verjetnost, da bo perspektivni športnik nadaljeval z delom in uspehi v športu. Podeljeno priznanje mora biti nagrajencem predvsem vzpodbuda za delo vnaprej.

Tadej Apatič iz Beltince, učenec 8. razreda OŠ Beltinci, je vsestranski športnik. V šoli se je vključeval v delo

v različnih panogah in predvsem v atletiki posegel tudi v vrh slovenskega šolskega športa. Njegova največja ljubezen pa je prav gotovo nogomet. V vrstah Nogometnega kluba Beltinci se je z velikim talentom in vztrajnim delom skozi mlajše selekcije že s 14 leti prebil do mladinske selekcije. Njegov talent so opazili tudi nogometni strokovnjaki iz širše okolice, saj se je v svoji dosednji karieri v ustreznih starostnih kategorijah redno uvrščal v območne in tudi v državne reprezentance. Tadej je vsekar velik up beltinskega nogometa.

Tomaž Mlinarič, dijak gimnazije, doma iz Ižakovec, tekmovalca karting kluba AMD Ptuj, se je odločil za šport, ki v njegovi bližnji okolici ni razvit in ki poleg volje, truda in odrenkanja zahteva tudi kar velika materialna sredstva. Uspešno je opravil šolo kartinga v Jefra Racing Teamu pod vodstvom Nine Jerančič in se začel kosati z najboljšimi mojstri tega športa pri nas. Po mnenju strokovnjakov, ki delajo v karting športu, velja trenutno za zelo obetavnega tekmovalca, kar njegovi uspehi na državnem prvenstvu in mednarodnih tekmah, kjer se standardno uvršča med najboljše, samo še potrjujejo.

Tomislav Ternar iz Beltince, rojen leta 1990, učenec OŠ Beltinci, se je že zelo zgodaj odločil za tenis in že zelo zgodaj nakazal, da gre za nadarjenega športnika. Vključil se je v teniški klub Radenci, ki mu nudi večjo možnost razvoja in napredovanja. Osvojil je že več zmag in visokih uvrstitev na različnih teniških turnirjih v Sloveniji, njegov največji uspeh pa je zmaga v kategoriji dečkov do 12 let na turnirju v Rimu. Na slovenski teniški lestvici je v svoji kategoriji drugo uvrščen in je standarden član državne reprezentance do 12 let. Po mnenju strokovnjakov predstavlja Tomi velik teniški potencial.

Izborna komisija je pri izboru najboljših športnikov posameznikov upoštevala individualni uspeh posameznika in njegov odnos do športa nasploh, na rang tekmovanja oz. tekmovalne uspehe ekip iz katere posameznik prihaja ter njegov prispevek k uspehom svoje ekipe.

Dejan Nemec, doma iz Dokležovja, se je z igranjem nogometa začel ukvarjati že zelo zgodaj. Zelo hitro se je uveljavil v slovenskem nogometnem prostoru. Opazili so ga tudi strokov-

njaki Nogometne zveze Slovenije in tako je že v mlajših selekcijah oblačil dres državne reprezentance. S svojim delom in kvaliteto je prerasel slovensko prvoligaško sceno ter se preselil k ekipi zelo uspešnega belgijskega prvoligaša FC Brügge, ki kar veliko pomeni tudi v Evropi in postal v ekipi nepogrešljiv člen. Z državno reprezentanco je sodeloval na evropskem prvenstvu v Belgiji in na Nizozemskem. Ta reprezentanca si je v minulem letu zagotovila celo sodelovanje na svetovnem prvenstvu leta 2002 na Japonskem in v Južni Koreji, v športu, ki po popularnosti prekaša vse druge športe. Gre za enega največjih uspehov slovenskega športa nasploh. In že podatek, da je Dejan s svojim delom postal del te ekipe, pove dovolj.

Grega Horvat, doma iz Beltincev, je odbojko vzljubil že v beltinski osnovni šoli, kjer je spoznal prve osnove te igre, pozneje se je vključil v OK Pomurje iz M. Sobote. Kot zelo talentiran je bil pred leti že proglašen za perspektivnega športnika občine Beltinci in kasneje je to odločitev povsem upravičil. V kadetski in mladinski konkurenci je bil standarden član državne reprezentance in se z njo udeležil tudi evropskega prvenstva. V minulem letu je s slovensko študentsko ekipo osvojil 3. mesto na evropskem univerzitetnem prvenstvu ter v državnem merilu dosegel tudi številne uspehe na raznih turnirjih v odbojki na mivki. Prestopil je v vrste OK Stavbar IGM Maribor, kjer je postal eden od nosilcev igre ter s svojimi predstavami na parketu prepričal odbojkarske strokovnjake, da so ga evidentirali kot potencialnega kandidata

tudi za sestavo slovenske članske odbojkarske reprezentance.

Tudi **Robert Mesarič**, član Hokejskega kluba LEK Lipovci, je upravičil dejstvo, da je bil proglašen za perspektivnega športnika občine Beltinci. Od takrat pa je prerasel v vrhunskega hokejista, ki ga odlikuje odlična telesna pripravljenost, tehnika in pozitiven odnos do soigralcev v klubu in reprezentanci Slovenije, katere standardni član je že nekaj let. Poleg samega igranja hokeja na travi je zelo dejaven v delu kluba in zveze, opravlja namreč tudi dela tajnika, deli športno pravico kot sodnik, svoje znanje hokeja pa z veseljem prenaša tudi na mlajše.

Pri izboru najboljših športnih kolektivov občine Beltinci se ni gledalo izključno na popularnost panoge in na rang tekmovanja posamezne ekipe, temveč tudi na druge stvari: tekmovalne uspehe, organizacijo društev, organiziranje športnih prireditev, sodelovanje z okolico, posodabljanje športne infrastrukture.

Hokejski klub LEK Lipovci je v letu 2001 praznoval 35 let zelo uspešnega dela. O vseh uspehih kluba v teh letih je bilo že veliko govora. V letu 2001 so lipovski hokejisti prvič osvojili tudi naslov državnega prvaka v dvoranskem hokeju, s tem pa tudi uvrstitev na evropsko prvenstvo, ki bo februarja letos na Portugalskem. Grenak priokus vsem uspehom kluba v minulem letu pa prinaša dejstvo, da naslova članskega državnega prvenstva niso izgubili na terenu, ampak za zeleno mizo. Je pa članska ekipa osvojila tudi naslov pokalnega prvaka, naslov državnega prvaka je osvojila tudi mladinska ekipa. Dokončali so gradnjo klubskih prostorov,

ki pomeni možnost boljšega dela društva in tudi organizacijo prireditev in prvenstev evropskega pomena, za katera se bodo potegovali v naslednjih letih. Skratka, kolektiv z izjemnimi organizacijskimi, delovnimi in športnimi uspehi.

Strelsko društvo Gančani, ki deluje že 25 let, je v teh letih doseglo lepo število tekmovalnih in delovnih uspehov. V zadnjem času so vložili precej truda v posodobitev malokalibrskega strelišča in izgradnjo strelišča za zračno puško. In ti vložki v športno infrastrukturo so se jim še kako obrestovali. V letu 2001 so namreč postali ekipni državni prvaki v dopisni ligi v streljanju z zračno puško. V streljanju z malokalibrsko puško so postali regijski prvaki. Poleg tega so ekipe strelcev in posamezniki iz SD Gančani dosegli še številna najvišja mesta na raznih pokalih in tekmovanjih. Ob nastopih v raznih ligah in na tekmovanjih so tudi sami organizirali več uspešnih tekmovanj regijskega in državnega pomena. Leto 2001 je po tekmovalnih uspehih za SD Gančani najuspešnejše leto v zgodovini društva.

Klub malega nogometa Lipovci že več kot 20 let goji tradicijo igranja malega nogometa v Lipovcih. V vseh teh letih je bila ekipa KMN Lipovci skoraj vedno pri vrhu medobčinske lige malega nogometa, svojo kvaliteto je dokazovala tudi na raznih drugih turnirjih in pokalih. Največje uspehe pa je klub dosegel v zadnjih dveh letih. Po več zaporednih letih, ko so bili vedno pri samem vrhu lige, jim je v prejšnji sezoni uspelo osvojiti 1. mesto. V letu 2001 so si uredili klubske prostore in dokončno uredili večnamensko razsvetljavo na igrišču. In če velja nepisano pravilo med športniki, da se je lažje povzpeli na vrh, kot na njem ostati, potem to pravilo samo še potrjuje uspeh KMN Lipovci. Ta klub je v asfaltni ligi medobčinske zveze klubov malega nogometa tudi v sezoni 2000/2001 osvojil 1. mesto. Že drugo leto zapored so postali prvaki lige, ki je na našem področju zelo popularna.

Priznanja in plakete najboljšim športnikom, športnim kolektivom, priznanja perspektivnim športnikom in posebno priznanje sta na prireditvi, ki je bila dne 26. 1. 2002 v sejni sobi na sedežu občinske uprave občine Beltinci, podelila župan občine Beltinci Jožef Kavaš in predsednik Športne zveze Beltinci Jože Horvat.

HK LEK LIPOVCI – IV. MESTO NA EP SKUPINE »C«

V kraju Espihno, 17 km južno od Porta na Portugalskem, je od 15. do 17. februarja 2002 potekalo evropsko prvenstvo skupine C v dvorskem hokeju. Ker je bila ekipa HK LEK Lipovci državni prvak za leto 2001, je ona zastopala barve Slovenije.

Na prvenstvu je sodelovalo sedem ekip. Te so: Venlose HC (Nizozemska), A. A. Espihno (Portugalska), SKPH Senkvice (Slovaška), Avoca HC (Irska), Hockey Team 85 (Finska), Newport HC (Wales) in HK LEK Lipovci (Slovenija).

Ekipa Leka se je na prvenstvu pokazala v zelo lepi luči in se je vseh šest tekem enakovredno kosala z eki-

pami, ki prihajajo iz držav, kjer ima dvoranski hokej precej daljšo in bogatejšo tradicijo kot v Sloveniji. Z malo več športne sreče in manj pristranskosti sodnikov, bi igralci iz Lipovca lahko osvojili bronasto medaljo. Tako pa ostaja grenak priokus, da če si doma iz dežele, ki nima tradicije v tem športu, moraš pokazati mnogo več, da nam bodo sodili pošteno.

Igralci so na tem tekmovanju igrali nad vsemi pričakovanji. Prekosili so sami sebe in včasih je človek dobil občutek, da so iz sebe iztisnili več kot so zmožni. Zato menim, da je potrebno fantom iskreno čestitati, se jim zahvaliti za ves vložen trud in jim zaželeto, da

bodo v bodoče poleg znanja in srčnosti deležni tudi malo več športne sreče in objektivnosti sodnikov.

Ne glede na vse velja povedati, da je četrto mesto lep uspeh za HK Lek Lipovci in tudi za slovenski hokej, ki je v zadnjih letih močno napredoval in le še vprašanje časa je, kdaj se bo katera izmed ekip uspela uvrstiti v višji nivo tekmovanja.

Za ekipo HK Lek Lipovci so igrali:

Rok Hozjan, Gregor Forjan, Robi Mesarič, Peter Forjan, Fran Maučec ml., Matjaž Sraka, Boštjan Stanko, Dejan Gabor, Boštjan Vučko, Igor Kopic, Marjan Štiblar in Andraž Nemec

Rezultati:

Venlose HC (Ned) : HK Lek Lipovci (Slo)	3:0
HK Lek Lipovci (Slo) : Avoca HC (IRL)	7:1 (Stanko 3, Maučec 3, Kopic)
Hockey Team 85 (Fin) : HK Lek Lipovci (Slo)	2:4 (Maučec 2, Stanko, Štiblar)
HK Lek Lipovci (Slo) : Newport (Wal)	5:1 (Stanko 3, Maučec, Kopic)
A. A. Espihno (Por) : HK Lek Lipovci (Slo)	6:3 (Stanko 2, Štiblar)
HK Lek Lipovci (Slo) : SKPH Senkvice (Svk)	3:4 (Maučec 3)

Zlatko STANKO

ZIMSKA LIGA V MALEM NOGOMETU 2001–2002

Športna zveza Beltinci je v minuli zimi že tretjič zapored organizirala zimsko ligo občine Beltinci v malem nogometu.

Namen zimske lige v malem nogometu je zapolniti premor med jesenskimi in spomladanskimi deli prvenstev športnih društev, spodbujati športne aktivnosti tudi v zimskem času, ko to na športnih objektih na prostem ni mogoče ter maksimalno izkoristiti možnosti, ki jih ponuja telovadnica OŠ Beltinci.

Pravila zimske lige občine Beltinci v malem nogometu 2001–2002 so bila oblikovana tako, da so svoje ekipe lahko prijavila športna društva, krajevne skupnosti in druge pravne osebe iz občine. Vse tekme so bile odigrane v telovadnici OŠ Beltinci in sicer po sistemu 4+1 ter po pravilih NZS za igranje malega nogometa. Sodelovalo je do sedaj največ, in sicer 17 ekip iz vseh va-

si občine Beltinci: KMN Beltinci, KMN Meteor Melinci, Bernjak Ižakovci, NK Lipa, NK Beltinci člani, NK Beltinci mladina, NK Bratonci, KMN Melinci veterani, Lauš Ižakovci, ŠD Ižakovci, KS Lipa, KS Bratonci, KMN Lipovci, Obrtniki, NK Gančani II, NK Gančani I in NK Dokležovje.

Ekipe so bile z žrebom razdeljene v 4 skupine, kjer so igrale po enokrožnem sistemu »vsak z vsakim«. Glede na dosežene rezultate in uvrstitve ekip v skupinah sta se po dve najboljši ekipi iz vsake skupine uvrstili na finalni turnir. Po razburljivih in kvalitetnih dvobojih najboljših ekip na finalnem turnirju, ki je bil odigran 3.2.2002 so ekipe dosegle naslednje končne uvrstitve:

1. mesto: LAUŠ Ižakovci
2. mesto: KMN Beltinci

3. mesto: NK Beltinci člani
4. mesto: NK Beltinci mladina

Ob koncu tekmovanja je vodstvo zimske lige izbralo tudi najboljše posameznike:

najboljši strellec: Damjan Sraka (NK Beltinci mladina) – 22 golov
 najboljši vratar: Roman Pozderez (KMN Beltinci)
 najboljši igralec: Ljubo Antolin (LAUŠ Ižakovci).

Prehodni pokal občine Beltinci ter ostale pokale in nagrade je ob zaključku lige podelil predsednik Športne zveze Beltinci g. Jože Horvat.

Še enkrat čestitke vsem najboljšim in zahvala vsem sodelujočim, kakor tudi vsem, ki ste v kar velikem številu spremljali zimsko ligo, ki je že postala tradicionalna!

Jože PIVAR

MLADI IN NJIHOV PROSTI ČAS – DOKLEŽOVJE

Obiskujem gimnazijo v Ljutomeru. Učenje zahteva veliko časa, zato si ga moram dobro organizirati in pravilno razporediti. Rada hodim v šolo, rada pa tudi delam v našem društvu. Skupaj s starejšimi pripravljamo nastope in prireditve in se družimo. Tako sodelujem tudi v projektu Kak je negda fajn bilou. Z njim smo že veliko nastopali po okoliških krajih in pokazali obiskovalcem običaje in opravila, ki žal že tonejo v pozabo. Sama predstavljam mlado predico, ki vrti kolovrat in spretno sučem tanko nit. Kar nekaj časa je trajalo, da sem se tega naučila in sedaj sem ponosna na to. Delo je zanimivo in zato se vedno dobre volje odpravim na vaje in vsako naše srečanje. Rada sodelujem v tem projektu in nastopam tudi na drugih prireditvah. Nikoli mi ni dolgčas, saj je moj vsakdanjik napolnjen od jutra do večera. Seveda ga poživim s prebiranjem knjig in poslušanjem glasbe, brez katere življenje ne bi bilo zanimivo. Vse to mi pomaga tudi pri mojem šolskem delu in odraščanju. Bilo bi lepo, če bi se več mladih vključevalo v takšne dejavnosti. Potem ne bi svojega časa brezplošno zapravljali s pohajkovanjem in zahajanjem v gostilne. Druženje s prijatelji v prijetni družbi in koristnem delu je največje bogastvo.

Mihaela BANFI

Sodelujem v DPM, kamor me je povabila prijateljica Miša in mentorica. Ni mi žal, da sem sprejela povabilo, ker mi je med člani zelo lepo. Vsako soboto imamo vaje za nastope. Na mojem prvem nastopu me je bilo zelo strah, sedaj pa nimam več take treme. Družimo se starejši in mladi in lepo sodelujemo. Svoj prosti čas tako koristno uporabim in ostane mi še dovolj ča-

Utrinek iz ustvarjalnih delavnic

sa za šolo. Sem srednješolka, obiskujem tekstilno šolo v Murski Soboti.

Andrejka GJÖREK

Ustvarjalne delavnice in delo v društvu V DPM Dokležovje potekajo skozi vse leto likovne in literarne delavnice. V njih se spontano združujejo otroci najrazličnejših starosti. Nekateri izmed njih so že stari znanci, drugi so prišli v delavnice prvič. Vsem pa je skupno, da se radi družijo, prijateljujejo in ustvarjajo.

In kaj o delavnicah mislijo udeleženci? K delu v delavnicah me je povabila naša mentorica Marija Zver. Rada ustvarjam in sem uspešna, predvsem na literarnem področju. Napisala sem že veliko pesmic. Tudi nastopam rada in se družim s prijatelji.

Klavdija BANFI

V naših delavnicah je zelo lepo in vedno kaj zanimivega delamo. Sodelujemo v nagradnih natečajih in smo za svoje delo prejeli že nekaj nagrad in priznanj. Tudi to je motivacija za moje

vključevanje v delavnicah. Ob tem delu se sprostim in pozabim na šolske skrbi. Delo s prijatelji me navdaja s pozitivno energijo in se veliko novega naučim. Zelo rada slikam in pišem, saj dobim ob našem druženju mnogo idej, ki mi koristijo tudi v šoli.

Monika HAMLER

Rad obiskujem likovne in literarne delavnice. Če mi čas dopušča, se jih vedno udeležim. Tukaj se dobro počutim, zabavam in ob tem ustvarjam. Delo s prijatelji je pestro in zanimivo.

Jernej Balažič

Druženje s prijatelji v delavnicah je nekaj enkratnega. Vsi se dobro razumemo, veliko se pogovarjamo, opazujemo slike znanih slikarjev in beremo ter se učimo kreativnega pisanja. To mi pomaga tudi pri mojem šolskem delu. Čeprav imam malo prostega časa, si za ustvarjanje vedno najdem proste urice. Moje delo si razporedim tako, da je za vse aktivnosti še dovolj časa. Obiskujem tudi glasbeno šolo in veliko nastopam.

Maja FRAS

Letos sem prišla v delavnice prvič. Povabila me je Miša, ki je moja sošolka. Tam sem risala mojo družino in vlak. Napisala sem prvo vožnjo z vlakom, ko smo se peljali z družino na morje. V delavnicah se veliko naučim.

Leja MESARIČ

Ko sem prvič šla v delavnice, sem pozvonila na vrčevih vratih. Odprla mi je teta Greta in rekla, da danes ne bomo risali. Čudno sem jo pogledala, saj sem iskala učiteljico Marijo. Ko me je zagledala skozi okno, mi je vse pojasnila. Ustvarjalne delavnice potekajo v prostorih starega vrtca. Učiteljica Marija mi je še dolgo pojasnjevala, kako to, da je

Dekliški zborček Sijaj

moj brat obiskoval te prostore, ko pa sem sama hodila v novi vrtec. Narisala sem veliko sonce in mojo družino.

Miša KOROŠAK

Sam obiskujem plesno šolo in veliko nastopam s plesalko Sanjo. Že velikokrat sva zmagala na plesnih deskah in imava mnogo priznanj in pokalov. Vendar rad obiskujem tudi delavnice, kjer se družim s prijatelji. Ob delu se zelo zabavamo in se velikokrat nasmejimo do solz. Druženje z njimi je lepo in koristno. Letos sem risal in pisal za natečaj Slovenskih železnic. Velikokrat pa si ogledamo zanimivo razstavo ali pa obiščemo kakšno lutkovno predstavo. Sodelujem tudi v projektu Kak je negda fajn bilou. Rad igram, najrajši pa lutkovne igrice.

Borut ROPOŠA

Rada pojem, rišem, pišem in se družim s prijatelji. Ker je naša hiša precej odmaknjena iz vasi, sem velikokrat sama. Zato je druženje s prijatelji zame zelo pomembno in mi je v veliko veselje. V delavnicah rišemo in pišemo, ustvarjamo in se učimo. Ob našem delu se zelo zabavamo in nam je lepo. Čas nam hitro mine, zato bom v prostem času še prišla ustvarjat.

Monika ŠTAUS

Obiskujem sedmi razred in imam še veliko aktivnosti na šoli in tudi zunaj nje. Zelo rad imam šport, zato igram rokomet, obiskujem pa tudi atletski klub Pomurje v Murski Soboti, kjer treniram skok v daljino. Vedno pa še najdem čas za delo v našem društvu. Aktivno sodelujem v delavnicah in v projektu Kak je negda fajn bilou. Skupaj s sestro Moniko sva ustvarila in zaigrala dva odrska gledališka lika, ki zelo zabavata publiko. V svojih vlogah poskuša biti čimbolj izvirna in prepričljiva. Svoj prosti čas si razporedim vedno tako, da delam vse tisto, kar me veseli. Ob tem se sam razvijam in bogatim svojo ustvarjalnost. Rad se družim s svojimi prijatelji, ki me razumejo in imajo radi.

Denis HAMLER

Pevski zborček SIJAJ

V našem društvu smo se zbrale deklice, ki rade pojem in uživamo ob glasbi. Prvič smo nastopile ob slovenskem kulturnem prazniku. Pridružile so se nam še prijateljice in zdaj vadimo že nove pesmi. Zborček vodi Leon Kuzma. Vadimo v društvenih prostorih, kjer imamo tudi delavnice in razstave. Ob petju se sproščamo in notranje bogatimo. Z lepo pesmijo razveselimo tudi druge in takrat nam srce zaigra in lica zažarijo. Oči nam zasijejo kot pla-

menčki. Ko smo iskali ime za naš zborček, smo ravno zato izbrali ime SIJAJ. Upamo, da bo zborček dolgo sijal in razveseljeval vse nas in poslušalce!

Maja in Monika

Skupaj s sestro Mišo sodelujem v projektu Kak je negda fajn bilou. S pred-

stavo veliko nastopamo. Nazadnje smo bili na obisku v Krogu. Nastopili smo v počastitev Materinskega dne. Bilo je veliko obiskovalcev, največ mater in deklet. Vse smo z nastopom navdušili. Sodelujemo otroci in starejši, zato nam je zelo lepo.

Klavdija BANFI

Utrinek iz občnega zbora. Ob dobrotah, ki so jih spekle prizadevne članice DPM Dokležovje.

KNJIŽNA RAZSTAVA V DOKLEŽOVJU

»Moje otroštvo je usnulo brez pravljič« je nekoč zapisala pisateljica Ela Peroci. Prav gotovo je bila zanj to velika vzpodbuda, da je sama začela pisati. Najprej je pravljičice pripovedovala svojim hčerkama, pozneje pa jih je tudi napisala in izdala. Bila je zelo plodovita mladinska pisateljica. Vsak otrok se je že v otroštvu srečal z njeno Muco copatarico, s pravljičico Moj dežnik je lahko balon, pa tudi s Hišico iz kock in številnimi drugimi. Mnogo njenih del je bilo prevedenih v druge jezike. Veliko njenih pravljič je bilo prirejenih za lutke in gledališče. Hčerka Ana je pozneje ilustrirala mnogo njenih pravljič, saj je postala slikarka. Dobra ilustracija naredi pravljičico še bolj zanimivo in privlačno. V Dokležovju smo se pisateljice spomnili ob slovenskem kulturnem prazniku in ob tej priložnosti pripravili lepo knjižno razstavo. Bila je na ogled ves mesec februar. Njene pravljičice bodo živele z nami vse življenje, saj za pravljičice nismo prestari.

Pomlad

*Pomladi vse se veseli,
ko vsako drevesce zeleni,
ko rožice lepo cvetijo
in ptičice žgolijo.*

*Spomladi se ptički ženijo,
si svoja gnezda spletajo.
V njih zarod nov se že valj,
ki v svet poleteti si želi.*

*Na pomlad ljubezen se rodi,
v naravi tej se marsikaj zgodi.
Zaljubljeni se sprehajajo,
s pogledi ljubečimi se božajo.*

*Nemir prevzame vse ljudi,
na polje, vrt in v gorice vse hiti.
Vsi pridno in veselo delajo,
zemljičo svojo obdelujejo.*

*Pomlad je najlepši letni čas,
ker štorčlja in lastovka
se vrneta med nas.
Otroci razigrani vriskajo,
na piščalke veselo piskajo.*

Knjiga

*Na policah mnogo knjig stoji,
s hrbti tankimi in debelimi
se hudomušno smeji.*

*Stopim bliže, knjigo v roke vzamem,
odprem jo in s pogledom objamem.
Naslov je pravi, zato me srhljivo
spreleti.*

*Berem, berem, za besedami hlastam,
da od knjige ne morem stran.*

*Knjiga je zanimiva,
privlačna in duhovita,
v lepe platnice ovita.*

*Ko me dolgčas prevzame,
knjiga zanimiva vedno premami,
je prijateljica edina,
ki nikoli me ne razočara,
nikoli me ne kara.*

*Knjiga me tudi veliko nauči,
poznati in brati moralo bi jo več ljudi.*

Tina ZVER

VINOGRADNIŠKO DRUŠTVO BELTINCI

»Če bi vedno pravo vino govorilo iz pravih ust po pravi meri in lastni vesti, svet bi bil ena sama opojna radost pravih – poštenih ljudi.«

Upamo, da smo v teh štirih letih opravili dobro delo, sicer ne po meri vsakega, vendarle pa tako, da nas ni sram reči: »Bili smo uspešni!« Skupaj vsi, ki so bili in so člani društva. Rezultati so plod skupnega PRIJATELJSKEGA dela. Cilj je bil dosežen. Združimo se ljudje, ki imamo v svojih ljubiteljskih ambicijah smisel do narave in življenja, da gojimo vinsko trto, to žlahtno bitje, ki je opevano, čašчено in žal tudi včasih prekleto. Mar ni to kopija – odsev našega bivanja?

Pravijo, da je v vinu RESNICA! Žal in na srečo, moramo priznati le to, dokler bo vino in ČLOVEK bo na svetu kraljevala ta resnica.

Začeli smo skromno, vendar pogumno in zanesenjaško. V tem glasilu smo že obelodanili imena, ki so zorali ledino društva.

Letos smo organizirali že peto društveno ocenjevanje vin pod predsedovanjem mag. Antona Vodnika.

Jesen ni bila naklonjena vrhunski letini, toda vinogradniki so s pridnim, strokovnim delom, kar je tudi prispevek društva, ki je skrbelo za stroko, na ocenjevanje prinesli dobro vino. Kar 86 vzorcev vin je bilo ocenjenih in s tem dosežen društveni rekord. Naši vino-

gradniki so v tem obdobju spoznali, lahko rečemo, ves slovenski vinogradniški prostor. Ogledali smo si lahko naslednje vinske kleti: Dobrova (Goriška Brda), Vipava, Koper, Imeno, Brežice, Metlika, Ormož, G. Radgona ter približno toliko kleti individualnih proizvajalcev. Zraven so v teh krajih sodili tudi ogledi sakralnih, kulturnih in drugih znamenitosti. Vinogradniki so imeli možnost spoznati lepote domovine. Bile so tudi druge aktivnosti – izobraževanje, približno 10 strokovnih predavanj, sodelovanje na raznih prireditvah: Vinska trgatev Lendava, Dobrovnik – izvolitev vinske kraljice. Imeli smo čast in ponos, da smo imeli prvo vinsko kraljico Prekmurja go. Mileno. Nabavila se je tudi oprema, ki služi vinogradnikom. Uredili smo si začasni skladiščni prostor v gasilskem domu. Dali smo iniciativo za vinoteko, ki jo sicer občina urejuje pri občinski zgradbi. Naš začetni predlog je bil, da se vinoteka uredi v gradu. Tako pa se vinoteka urejuje pri občinski zgradbi.

V lanskem letu smo vodili tudi koordinacijo vinogradniških društev Prekmurja. Zato nam je bila tudi zaupana organizacija ocenjevanja vin za Prekmurje letnika 2000, v aprilu leta 2001 na Melincih. Izvedli smo ga s skupnimi močmi in veliko vloženega dela. Bilo je v občini Beltinci! Hvala vsem, ki ste primaknili kakšen tolar, čeprav žalostni

ugotavljamo, da je bila pripravljenost zelo skromna.

Vmes smo se tudi veselili. Zakaj pa ne? Začeli smo z Jožefovimi plesi, postavili smo klopotec in obudili spomin na nekoč znane jesenske zabave z vinsko trgatvijo. S strani Beltinčanov s slabo udeležbo. Žal tudi v samih Beltincih smo se na dnevih folklornega festivala udeležili samo dvakrat. ŠKODA! Presoja prepuščamo kreatorjem vaške ali občinsko-vaške politike. Še enkrat storili ste NAPAČO! In v naših časih se jo s priljubljenimi potezami da tudi popraviti. Vztrajali ne bomo! Veliko je bilo še opravljenega, ker prostor tega glasila flancanja ne bi smel prenesti, smo skušali v peščici dejstev reči vsaj nekaj. Mislimo, da so prave in resnične priče vsi, ki so bili in so še člani, ki vztrajno in ponosno stopajo po stopinjah začetnih korakov. Ledina je zorana, možnosti odprte, samo malo več dobre volje, dragi ljudje in samozavesti, ponosa in manj zamere. »Neman gorjic, vijno mi dišij, poznan ga, gledan in proban v pravo meri. Meni dijšo puca, rani tejo moje. Kapla boža si kak bistra voda, po tebi se odžijan naberen mouč. Premišlavljen in te prosim ne delaj spake, lubezen, lepoto v nas obrani. Vsi lidje svita naj znajo tiudi tou ka bouš in si med nami.«

Iskrena hvala vsem, ki ste bili z nami in nas razumeli kakor koli. Bili smo in bomo z vami z vinom **BREZ REKLAME!**

VAŠI VINOGRADNIKI

Avgust FARKAŠ

BELTINSKI PLANINCI AKTIVNI

V okviru planinskega društva MATICA iz M. Sobote uspešno deluje tudi pododbor Beltinci, ki ima sedež pri Benkovičevih ali po starem Baligač-Dimekovih. Tu se vsak prvi četrtek v mesecu zbere tudi do dvajset Beltinčanov in okoličanov, ki skupno analizirajo delo minulega meseca, načrtujejo pa tudi delo za mesec, ki je pred njimi. Ta srečanja vsakokrat prerastejo v prava družabna srečanja, ko je med njimi veliko petja, šal in zabave. Ženske prinesejo dobrote, ki jih pripravijo prav za ta srečanja. Zinka in Ignac Benkovič ter njuni hčerki tako ohranjajo dolgoletno planinsko tradicijo Lizike in Mirka Baligača. Na tej domačiji je vsak planinec in vsak pohodnik vedno dobrodošel in prijazno sprejet. Pri njih je mogoče plačati članarino za planinsko društvo, pri njih je hranjen žig Pomurske planinske transferzale. Pravita, da je v zadnjem obdobju manj domačih pohodnikov po pomurski poti, da pa prihajajo pohodniki iz drugih delov Slovenije, celo iz Primorske in pa iz sosednje Hrvaške.

Del Benkovičeve in Totove družine na Raduhi

Lansko leto so se člani pododbora Beltinci udeležili številnih pohodov. Omenimo le najštevilčnejše: Vinčekov pohod, pohod na Jeruzalem, kolesarjenje po Pomurski poti, Golica, spust po Muri za Dimek-Hrovatov memorial, evropohod, Peca, Raduha, Pohorje, Begunjsčica, Dobrča-Boč, celjska koča ... Tudi letošnje leto načrtujejo več poho-

dov v okviru PD Matica. Levji delež pa imajo prav pri vsakoletni izvedbi spusta po reki Muri.

Da je planinstvo med občani občine Beltinci dokaj razširjeno in priljubljeno, potrjuje tudi nedavni občni zbor planinskega društva Matica iz Murske Sobote, kjer je več članov iz omenjene občine dobilo več priznanj in odlikovanj. Tako je Jože Ružič iz Gančan dobil značko za tretjič prehojeno slovensko planinsko transferzalo, Štefan Jerebic iz Bratonec jo je prehodil že dvakrat, Darinka Prša iz Beltince pa je celotno transferzalo z razširjenim delom prehodila prvič. Za dolgoletno aktivno delo v planinski organizaciji sta bronaste znake Planinske zveze Slovenije prejela Ignac Benkovič iz Beltince in Štefan Jerebic iz Bratonec. Nagradencem tudi naše čestitke.

Želja vseh pa je, da bi v planinsko organizacijo pritegnili čim več mladih, zato si že dalj časa prizadevajo za ustanovitev planinskega krožka na osnovni šoli Beltinci.

Tonček HORVAT

NOV POGLED NA ŽUPNIŠČE

Pomlad prebuja ljudi in naravo. Narava brsti in poganja z novimi močmi, človek si po svojem okusu ureja svoje okolje, da mu nudi bivalno udobje. Skrb za svoje okolje in čut za lepoto je lastna vsem in je del naše biti.

Tudi v župnišču živi pomlad z svojo močjo. Okolica je zaživela v novi podobi. Stara drevesa so že čakala na posek, leta pač naredijo svoje tudi pri drevju. Dela smo se lotili s skupnimi močmi: številni moški in ženske smo se zbrali in akcija je stekla hitro, žage so pele, drevesa so padala. Ob vsem opravljenem delu smo spoznali moč sloge in pripravljenosti za skupno delo. Delo je bilo opravljeno z lahkoto, saj je bilo vzpodbujano z dobro voljo medsebojnega druženja. Župnišče, ki pokončno stoji že od leta 1736, se je raz-

veselilo svoje odprtosti soncu in cerkvi, beltinski trg pa je zaživel novo podobo. V ozadju župnišča že klije novo posejana trava. Zelene površine bodo vabile k igri otroke in mladino. Sledila bodo nova dela, ki so potrebna predvsem pri prenovi cerkve, stare šole in župnijskega doma.

Ljudje se ustavljajo in občudujejo novo podobo in pravijo: »Da, tudi ograja je treba obnoviti.« Korak za korakom bomo ustvarjali novo in ohranjali kar je dobrega, v svetu, ki stoji okrog nas in naših medsebojnih odnosih.

Bojan KAVAŠ, civilni vojak

AKTIVNOSTI DRUŠTVA SLAVČEK

SKRB ZA ZUNANJE PTICE

Društvo za varstvo in vzgojo ptic Slavček iz Beltincev spada med humane organizacije. Osnovna naloga društva je varstvo, zaščita, prehranjevanje lačnih ptic pozimi in nastavljanje valilnic zunanjim pticam pevkam, ki s svojim prečudovitim petjem in neizmerno lepoto krajšajo našo naravo. Njihova osnovna prehrana je mrčes, ki se nahaja po drevesih (sadnem, okrasnem in gozdnem). Prav ti najmanjši prebivalci naše narave naredijo ogromno korist, ko uničijo nezaželene škodljivce narave.

Sodobni ritem življenja v veliki meri uničuje njihov obstoj (škropiva, gnojila, kosilnice, sekanje grmičevja, podraščati ...). Izginjajo drevesa »Duplarice«, kjer gnezdi ptice (žolne, vse vrste sinic, smrdokavke, brglezi, pogorelčki, meniškiki ...). Vprašljiv je obstoj njihovega zaroda. Društvo Slavček te pomanjkljivosti odpravlja, člani društva izdelujejo valilnice in jih izobešajo po drevju.

Društvo pa vsako leto razpiše akcijo: Izdelava krmilnic in valilnic. Po šolah (Beltinci, Črenšovci, Odranci in Turnišče), kjer učenci akcijo vzamejo zelo resno. Izdelali so 50 valilnic in 80 krmilnic. Valilnice in krmilnice so izobesili okrog šol, domov in bližnjih gozdičkov.

Društvo Slavček je te učence nagradilo. Prejeli so 22 sobnih ptic, 16 knjig - Ptice pevke v Pomurju in značke društva. Vsak izdelovalec je prejel pisno priznanje društva Slavček. Podobno akcijo bo društvo razpisalo tudi v bodoče.

Društvo Slavček je v zimskem času izobesilo 540 pogač - lojevč, ki so jih naredili člani društva. Poleg tega so še člani hranili lačne ptice s semenji (sončnice, bučke, konoplja, proso ...)

V naši okolici pa je veliko ljubiteljev zunanjih ptic, ki redno hranijo lačne ptice pozimi.

Društvo se jim za to humano delo iskreno zahvaljuje. S skupnimi močmi lahko veliko prispevamo k temu, da

naravo ohranimo še za naše rodove v prihodnje, torej zanamce.

ŠTORKLJE PRI NAS

Štorklje, simbol našega Pomurja, ki krajšajo našo pokrajino in ki so včasih »prinašale otroke«, tako so govorili otrokom, ko se je v družini rodil otrok, so

Lačne štorklje v sušnem letu v Ižakovcih

v upadanju. Njihova prehrana so dvoživke, žuželke, majhni sesalci, ... teh pa v sušnih dneh primanjkuje in so tako postavljene na rob preživetja. Tako je v sušnih letih. Lansko leto je bilo izrazito vprašljiva je bila njihova selitev v južne kraje (Južna Afrika).

Člani društva so lačnim mladičem nudili dodatno hrano. Velika zahvala društvu Slavček izreka družini Zver iz Ižakovca, ki je nesebično iz dneva v dan hranila lačne štorklje. Z njihovo pomočjo, so se mladiči dovolj okrepili in bili sposobni odleteti v južne kraje. Tudi letos štorklje pričakujemo z velikim veseljem.

Ivan MAUČEC

Učenci Beltinske osnovne šole z izdelki akcije »Izdelava valilnic in hranilnic«

V letu 2001 smo praznovali dvajset let delovanja našega društva. Imeli smo vzpone in padce, toda ljubiteljska moč je slavila zmago. Nešteto ocenjenih eksponatov, mnogo razstav, ogromno sodelovanj na razstavah je bil pravi odraz strokovnega in ljubiteljskega dela. Ponosni smo na dosežene rezultate, ponosni smo na naše dvajsetletno delo.

Prav tako pa smo uspešno zaključili tudi delo v lanskem oziroma tekočem letu. Pred letom dni smo si zadali realen program in ga uspešno realizirali, to smo na občnem zboru, 24.02.2002, tudi potrdili. Na ravni države oziroma republiške zveze smo se udeležili republiške razstave malih živali v G. Radgoni, regijske razstave malih živali SV Slovenije v Mariboru in super pokala za kunce v Domžalah. Na ravni društvenih razstav smo se udeležili mednarodne razstave malih živali društva Miklavž v Račah, razstave v Ormožu in Odrancih. Uspehi so za naše razmere

bili presenetljivi. To potrjujejo visoke ocene, pokali in diplome.

Uspela je tudi zdravstvena nega malih živali, cepljenje kuncev, golobov in perutnine. V preteklem letu ni bila na našem področju zaznamovana nobena epidemična bolezen. Nabavili smo tudi obročke za golobe in perutnino ter tetovirali kunce pri naših rejcih.

Skupaj s člani društev iz Murske Sobote in Odranec smo se udeležili sejma malih živali v Welsu v Avstriji.

Vse te aktivnosti pa so tudi finančno zahtevne, to breme pa sedaj ostaja

Razstava januar 2002

na plečih gojitelja posameznika. V doglednem času tudi ni videti, da bi se spremenilo na boljše. Zdravstvena nega in prehrana malih živali sta iz leta v leto dražja. Za preteklo leto nam je cepljenje kuncev poravnala občina Beltinci, za golobe in perutnino pa društvo.

Tudi v tekočem letu 2002 bomo organizirali zdravstveno zaščito malih živali, nabavo obročkov za golobe in perutnino ter tetoviranje kuncev, kar je zajeto tudi v programu dela za leto 2002, ki ga bomo, tako upam, potrdili. Ker je predlagani program dela dokaj zahteven, je naloga vseh članov društva, da se ga lotimo s polno odgovornostjo. Le vsi skupaj bomo kos zadanim nalogam.

Ob koncu želim vsem članom društva veliko uspeha, veselja in zadovoljstva pri vzreji malih živali.

Hkrati pa vabim vse ljubitelje, ki še oklevate, da se nam pridružite. Pridite, mi smo dobri prijatelji!

Štefan VIRAG

SKAVTI

Polni energije po končanih počitnicah smo beltinski skavti komaj čakali začetek novega skavtskega leta. In smo ga končno tudi dočakali. To ni bil le navaden začetek, ni bilo samo dvourni srečanje ob koncu tedna. Privoščili smo si kar celodnevni izlet. Konec septembra smo šli v Maribor. Želeli smo si ogledati razstavo Gozdniki in skavti na Slovenskem, ki je predstavljala življenje tabornikov in skavtov začetkih njihove ustanovitve pri nas. Razstava je bila izjemno zanimiva. Zdi se, da so bili dosti bolj povezani z naravo kot pa smo danes. Tudi bolj preprosti so bili. Po slikah sodeč so bili tudi bolj veseli in zadovoljni sami s sabo. Po tej razstavi smo obiskali akvarij, kjer smo se seznanili z najrazličnejšimi vrstami rib. Potem smo spoznavali mesto Maribor in si ogledali nekaj pomembnejših zgradb. Zaključili smo z duhovno mislijo v Alojzijeve cerkvi in se zadovoljni vrnili domov kjer smo nato nadaljevali z rednimi srečanji ob sobotah.

Ob koncu oktobra smo praznovali Dan stega. Na ta dan se odvijte nekaj zelo pomembnih dogodkov za nas skavte. Tisti, ki so dovolj stari, prestopijo v višjo starostno vejo. Letos so to bili Nives, Laura, Andreja, Denis, Blaž, Aleš, ki so od najmlajše starostne skupine volčiči in voljkuljice prestopili k izvidnikom. Iz te starostne skupine pa sta Irena in Peter, prišla k popotnikom in popotnicam. Tako volčiči kot izvidniki so se lepo poslovili od njih in bi jih najraje kar zadržali med sabo. Od popotnikov in popotnic pa so se poslovile Renata, Anita in Vlada,

ki so bile sprejete v skupnost voditeljev (SkVo). Na ta dan smo dobili tudi značke za osebno napredovanje.

Meseca novembra smo se udeležili tradicionalnega orientacijskega teka »Jakec« v Logatcu. Tekmovali smo z dvema skupinama, katerih načelo je bilo sodelovati ne zmagati.

Pred decembrom pa smo se že začeli pripravljati na adventni čas in božič. Novembra smo izdelovali adventne venčke, ki smo jih nato pred prvo adventno nedeljo prodali v cerkvi. Sredi decembra pa smo se spet odpravili v Maribor. Kot že prejšnja leta smo tudi letos šli po Luč miru iz Betlehema. Luč miru smo prinesli domov, kjer smo jo nato pri polnoči in na božič delili vsem, ki so jo želeli imeti. Upamo, da smo prinesli vsaj delček miru v naše domove in da smo ko ga osrečili.

Januarja smo pomagali našim pticam. Za to se je odločil martjanski del čete. Skavti iz Martjanec so se odločili, da bodo sodelovali v projektu Lačni kljunčki. V sklopu tega projekta so izdelali osem ptičjih krmilnic, ki so jih postavili na različnih mestih v naravi in skrbeli, da so ptičke vedno našle kaj za prigriznit.

Na pustno soboto je četa pripravila pustovanje v skavtski sobi. Imeli smo kratek kulturni program, skeče in igre. Ker je bila zabava za četo, nas ni bilo preveč, zato pa smo se imeli toliko lepše.

Po pol leta bolj ali manj pridnega dela smo si zaslužili malo oddiha. Odpravili smo se na zimovanje. Volčiči in volkuljice, najmlajša skupina, so se odločili da

ne bodo šli na večdnevno zimovanje in so se odpravili na celodnevni izlet v naravo, kjer so zelo uživali. Izvidniki in vodnice, so se odpravili na petdnevno zimovanje v Kotljah. Popotniki in popotnice pa so tri dni zimovali v Trbovljah, kjer so obiskali nekdanjega beltinskega kaplana gospoda Jožeta Škofiča. Vsi smo na zimovanjih preživeli veliko lepih trenutkov in jih je težko na kratko opisati, saj se nam je zgodilo veliko lepega.

Izlet stega v Maribor

Po zimovanjih smo nadaljevali z rednimi srečanji. Že pridno načrtujemo, kaj bomo počeli v prihodnje, saj skavti ne moremo sedeti križem rok in ničesar početi. Na dan zemlje načrtujemo projekt, v okviru katerega bomo izpeljali tudi čistilno akcijo in se seznanili z onesnaženjem vode. Ob koncu maja ali v začetku junija bomo zaključili skavtsko leto. Vendar bomo pred tem imeli še nekaj izletov in izhodov, ki jih bomo sproti načrtovali. V poletnih počitnicah pa se bomo odpravili na zaslužene poletne tabore, kjer bomo prav gotovo zelo uživali in si bomo nabrali moči za novo skavtsko leto.

VELIKONOČNA RAZSTAVA V ŽUPNIJSKEM DOMU

Ustvarjalne žene iz Ižakovca in Gančana, ki so združene v Društvo kmečkih žena občine Beltinci, so že tretjič pripravile velikonočno razstavo, skupaj z otroki iz vrtca Beltinci in Karitas. Prijazne gospe, polne pozitivne energije se z veliko ljubezni do preteklosti, običajev kraja in krščanske kulture lotevajo izdelovanja različnih izdelkov, ki oplešujejo največji krščanski praznik veliko noč.

Le malokdo ve ceniti njihova prizadevanja, da bi kulturo prednikov ohranile preko svojih izdelkov zanamcem.

Vse remenice, remenke, velikonočna jajčka so pokazale ljubezen do vere v vstajenje, v kal, ki rodi življenje. Moko so spremenile v različno testo, jih voljno oblikovale v pletenice, okrašujoče vrtanke in simbolne prispodobе. Obdajajočo naravo, ki rojeva svoj krogotok življenja so vpletle v polna gnezdeca iz sena, šibja. Igrače narejene iz blaga, so kazale vso prisrčnost odnosa babice in vnukov. S polno domišljije, natančnosti in ljubezni. Upam, da se bodo ti vnuki nekoč zavedali, kako ljubečo babico so imeli. Nanje je mislila tudi takrat, ko

tvarjalnost in energijo pravilno usmerjati, se rodijo izdelki, ki pričajo o mladosti, radoživosti, radovednosti, čisti duši in veseljem nad življenjem. Si predstavljate koliko volje, lastnega udejstvovanja so prispevale vzgojiteljice, ko so nešteto krat morale odgovoriti na vprašanje zakaj in čemu je namenjeno njihovo delo. Vemo, da je to njihova služba. Toda tu je tudi veliko srca, ko je potrebno pokazati otrokom delavnost in se znati veseliti ob preprostih stvareh, narediti veselje sebi in drugim. Različni papirji so se spremenili v piščančke in zajčke, remenke so visele z vejic ali bile položene v gnezdeca. Zanimivi prispevki in njihova postavitve je povedala, da bodo iz majhnih postav in glavic zrastle veliki ljudje.

In tukaj je tudi Karitas. Nekaj prijaznih in pogumnih veroukarjev in mladostnih karitasovcev, je ustvarjalo voščilnice iz odpadnih in podarjenih papirjev, barvalo remenke, vlivalo maso podobno mavcu v modelčke z velikonočnimi motivi. Barvanje le teh je ustvarilo veselo ozračje. Tudi veroukarji so pokazali svoje sposobnosti in voljo pomagati drugim. Kajti voščilnice so bile namenjene prodaji. Denar je namenjen dejavnostim Karitas.

Upam, da bo v prihodnjih letih na podobnih prireditvah sodelovalo še več tistih, ki jim ni vseeno, kam se umika človeška kulturnost, domači običaji in navade. Takrat ko tarnamo in obupujemo nad svojimi otroki se zavedajmo, da so oni naša povratna slika iz ogledala, v katerem se gledamo iz dneva v dan. Svetu posredujejo življenje in obnašanja lastne družine. Le kdo jih vzgaja in uči prvi in je odgovoren za vsa dejanja, če ne starši? Šole in vrtci so le naši pomočniki, ki nas nadomeščajo ob naši odsotnosti. Vse se rodi in zgodi v naših domovih.

Najdimo si čas eden za drugega, predvsem za naše otroke. Ne podarjajmo jim mobilnih telefonov, ki bi naj nadomestili našo prisotnost, ko nas želijo vprašati o lastnih dvomih. Ne govorimo jim o ljubezni, ko jih ne vemo pobožati in ne pozabimo jim nešteto krat ponoviti, kako sposobni in pametni so. Le tako jih bomo vzgojili v samozavestne ljudi, ki se bodo sposobni soočiti z težavami, jih reševati in nas spoštovati, ko se bomo spoznavali s starostjo.

Milena BABIČ JEREČIĆ

Snovalci in ustvarjalci velikonočne razstave v župnijskem domu

Upravičeno se namreč sprašujejo, kaj bodo vedeli naši otroci o svoji preteklosti, o sebi, kdo so in komu pripadajo. Se bodo vedeli družiti in si prizadevati spoštovati drug drugega, ceniti njegove in svoje talente? Današnja pripadnost svetu elektronskih medijev in hitenju jih ne vzgaja v duhu imeti rad drugega, se z njim družiti, mu pomagati, temveč vzpodbuja odvisnost od slik polnih nasilja in neustvarjalnosti. Neresničen svet, ustvarjen v glavah ljudi, ki skrbijo ne glede na posledice predvsem pri otrocih, le za lasten zaslužek, postaja naš vsakdanjik. V tem vsakdanjiku ni prostora za drugega, njegove potrebe. Tu je le prostor za lastno zadovoljnost ali zldolgočasnost.

Nekaj tednov in dni, dodatnih izobraževanj, dobre volje in časa so te gospe vložile v svoje izdelke. Imenimo so predstavile svojo ustvarjalnost, osebno moč, široko srce in predvsem dušo.

jim je ustvarila simpatične zajčke.

Zanimive postavitve aranžmajev na lastnoročno vezanih prti in na prti svojih prednikov pričajo o miselnem bogastvu in ustvarjalnem duhu posameznic. Nastale so prave ljudske umetnine. Nekaj tednov trajajoče ustvarjanje je v velikonočni razstavi povedalo o veselju nad življenjem, osebno kulturo, kakor tudi poznavanje ljudske zakladnice običajev in življenja.

Tudi otroci iz beltinskega vrtca so s svojimi vzgojiteljicami pokazali vso svoje veselje, življenjsko energijo v barvah in različnih materialih. Pokazali so, kaj vedo o praznovanju velike noči. Ustvarjalnost je brezmejna, toda le otroci jo vedo izkoristiti v njeni enkratnosti, saj še niso okuženi s pehanjem za denarjem in potrebami po dokazovanju uspešnosti in moči. To jim pri vzgojimo odrasli z vsakodnevnim načinom življenja. Če vemo to njihovo us-

VELIKONOČNA RAZSTAVA V LIPOVCIH

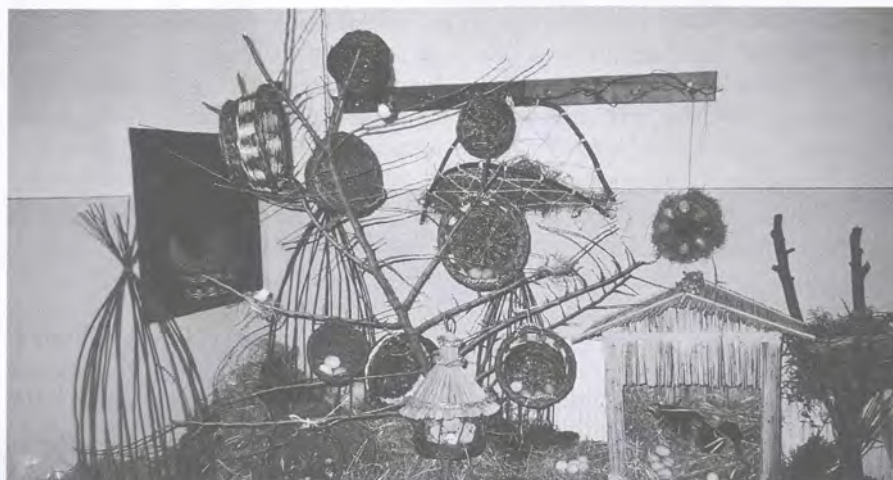
Na svidenje prihodnjič smo rekli na prejšnji razstavi in tako smo pripravili že tretjo tradicionalno velikonočno razstavo. Letos je bila pripravljena z nekaj novostmi.

Imeli smo šest delavnic, kjer smo barvali jajčka na različne načine, štrikali, heklali, vezli prtičke z velikonočnimi motivi, pomladno smo pobarvali svilene rute, spletli košare, košarice, izdelovali smo aranžmaje ter venčke iz naravnih materialov. Posebno pozornost pa smo namenili izdelkom iz modelirne mase in naredili veliko velikonočnih okraskov. Razstavili smo tudi veliko izdelkov, ki so jih prinesli vaščani.

Razstavo si je ogledalo mnogo ljudi iz različnih krajev, tudi turisti, otroci iz vrtca s starši, osnovna šola iz Beltincev ter ljudska univerza. Vsi obiskovalci so bili navdušeni nad razstavljenimi izdelki.

Na predvečer cvetne nedelje smo naredili tudi presmece in jih peš ponesli k blagoslovu kot nekoč.

Odbor za pripravo razstave

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU

Pomursko društvo za boj proti raku usklajuje interese ter oblikuje in predlaga programe preventivnih dejavnosti v zvezi z bojem proti raku. Svojo dejavnost oblikuje v skladu s svojim letnim programom, s programom Zveze slovenskih društev za boj proti raku in po navodilih stroke. Pri svojem poslanstvu sodeluje z organizacijami in institucijami, ki se strokovno in znanstveno-raziskovalno ukvarjajo z zdravstveno vzgojo. O svojem delu seznanja člane in javnost o problemih in napredku na področju delovanja društva. Spodbuja tudi strokovno izpopolnjevanje članov društva in se zavzema za štipendiranje ter izmenjavo strokovnjakov doma in v tujini.

Naloge Pomurskega društva za boj proti raku so zlasti naslednje:

- realizacija programa »Slovenija proti raku 2000 – 2010«;
- skrb za dvig strokovnega znanja svojih članov;
- organiziranje predavanj, tečajev, posvetovanj, razprav, seminarjev in konferenc za svoje člane;

- organiziranje javnih predavanj s področja delovanja društva in tako stimuliranje zanimanja javnosti za zdravstveno preventivo v boju proti raku;
- sodelovanje pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnih programov;
- založništvo in izdajanje strokovne in znanstvene literature s področja dejavnosti društva;
- spodbujanje sodelovanja raziskovalnih institucij, univerz in strokovnjakov pri posameznih projektih društva;
- nastopanje društva kot pobudnika zakonodajnih ukrepov v zvezi z bojem proti raku ter
- sodelovanje z drugimi sorodnimi društvi in organizacijami v državi in tujini.

Sedež Pomurskega društva za boj proti raku je v Murski Soboti, Ulica arhitekta Novaka 2/b (sedež Zavoda za zdravstveno varstvo Pomurja), klicna številka za vse morebitne informacije je: 031 / 438 342. Na to številko lahko

pokličejo tudi vsi društveni in lokalni aktivisti, ki bi želeli v svojem okolju organizirati preventivna predavanja o preventivi pred rakom.

Član društva lahko postane vsak državljan, ki izrazi to željo, sprejme društvena pravila in se po njih ravna. Članstvo v društvu je prostovoljno. Kdor želi postati član društva, naj pokliče gornjo telefonsko številko ali pa pristopno izjavo izpolni na sedežu Območnega združenja Rdečega križa Slovenije v Murski Soboti, Ulica Staneta Rozmana 3/I, kjer lahko vplača tudi članarino v višini 700 tolarjev.

Morebitne prostovoljne prispevke ali denar namesto venca na grob pa se lahko s položnico nakaže na številko transakcijskega računa pri Ljubljanski banki: 02340 – 0019232476.

Torej sodelujmo v zdravstvenem programu »Slovenija proti raku 2000 – 2010« za 15-odstotno zmanjšanje obolevnosti in umrljivosti za rakom!

Pomursko društvo za boj proti raku Murska Sobota, Filip MATKO

»ŽIVIMO ZDRAVO« – OBČINA BELTINCI

Občina Beltinci, vse KS in zdravstvena postaja Beltinci so skupaj podprle projekt ŽIVIMO ZDRAVO.

Pod tem naslovom teče organiziran poizkusni projekt o zdravem načinu življenja kot temelju preprečevanja bolezni, ki so v Prekmurju v primerjavi z ostalimi pokrajinami v državi najpogostejše. Prekmurci obolevamo pogosteje za srčno-žilnimi boleznimi, rakom, boleznimi presnove – sladkorno boleznijo, boleznijo gibal – mišic, sklepov in kosti in alergijskih boleznih. Telo negativno odgovarja na naše nepravilno prehranjevanje in prevelike količine zaužitega alkohola. Projekt kot tak je vzorčen in prvi v državi. Poteka v okviru občine, zdravstvene postaje in krajevne skupnosti Beltinci. Vodja projekta je zdravnica Erika Zelko Peterka, pomagajo pa ji tudi tako imenovani koordinatorji. Večina je medicinskih sester, drugi zdravstveni poklici in laiki, ki se trudijo vzpodbuditi udeležence in jih s svojim strokovnim znanjem in dobro voljo vzpodbujajo.

Projekt je usmerjen v osveščanje krajanov k odgovornosti za lastno zdravje preko primernega načina življenja; zadostnega gibanja, primerne oblike in načina prehranjevanja, sproščanja in učenja novih navad, ki bodo omogočile zdravo telo in duha.

V projekt, ki je začel potekati v zimsko-pomladnem času, je vključenih okrog 80 Beltinčanov. Poslušali so predavanja o prehrani in zdravju, pridelavi zelenjave v našem okolju in pogojih, zdravem načinu prehranjevanja in udeležili so se dveh delavnic zdrave priprave hrane. Slišali so predavanja o srčno-žilnih boleznih, sladkorni bolezni, raku, telesni aktivnosti in povišanem krvnem tlaku. Vsako srečanje je potekalo v prijetnem vzdušju, za katerega so poskrbeli sami udeleženci s svojimi pogledi na življenje in zdravje. Zavedajo se, da je smeh in dobra volja pokazatelj pripravljenosti sprejeti nove oblike načinov življenja, ki so ga poznali že kot otroci, pa so ga zaradi vsakodnevne pre zaposlenosti pozabili živeti.

Udeleženci v projektu so dobili posebne kartončke, v katere jim beležimo vrednosti večkrat izmerjenega krvnega tlaka, telesno težo, višino in vrednost krvnega sladkorja. Projekt poteka po istem programu v vseh krajevnih skupnostih občine.

Zimsko-spomladanska druženja so se zaključila s kvizom o znanju pridobljenim v delavnicah in predavanjih, ki se je odvijal v Gančanih. Vprašanja je sestavila voditeljica projekta, zdravnica Zelko Peterka, pomagal pa ji je še zdravnik Dejan Köves. Tekmovanje med ekipami iz posameznih krajevnih skupnosti je potekalo v zabavnem vzdušju, tekmovalci so pokazali zavidljivo znanje o preventivi bolezni preko zdravega načina življenja. Obiskovalci prireditve smo dokazali, da nam ni vseeno kako

žbene dejavnosti Občine Beltinci, pod vodstvom gospe Kavašev in njenih sodelavcev, ki zmeraj pomagajo s svojimi organizacijskimi sposobnostmi, da prireditve opraviči in dokaže svoj pomen. Predvsem pri tistih, ki velikokrat mislijo, da vedo kaj je za občane pomembno in kaj ni. Za javno dobro poleg kritiziranja naredijo malo ali nič, pri tem pa pozabijo, da ima vsak posameznik pravico misliti drugače. In udeleženci tega projekta dokazujejo pomembnost takih prireditev.

Delavnica kuhanja v Beltincih, ki jo je vodil g. Zelko

Peš hoja bratončanov za zdravo življenje

živimo. Dogajanje so popestrili otroci iz vrtca in hudomušno vodenje prireditve gospoda Milana Zrinskega. Seveda ne smemo pozabiti tudi vrlih delavcev, vključenih v javno delo, ki so zmeraj in povsod tam, kjer jih potrebujemo in poskrbijo za tehnične pripomočke in počistijo prostore pred in po prireditvi. In nenazadnje je tukaj Referat za dru-

Projekt poteka do konca tega leta. Dogajalo se bo še veliko. Postanite in ostanite budni. O dogajanjih vas bomo še obveščali z željo, da ostanete zvesti novim znanjem in odločitvam. Pogovorite se tiste, ki jih imate radi in vam ni vseeno, kakšna bo njihova prihodnost in starost. Nasvidenje in ostanite v cvetju.

Milena BABIČ JEREČIĆ

To je moto, ki naj bi nagovoril Pomurce za zavednejši prispevek k lastnemu zdravju. Na svetovni dan zdravja, 7. aprila, smo se občani in krajani Beltinec udeležili pohoda in kolesarjenja na Otok ljubezni. Poleg dobre volje in sončnega vremena nam je lahkoten korak ustvarjalo prijetno druženje in klepet z znanci in neznanci o tem in onem. Pohodniki so bili predstavniki vseh generacij. Okrog 160 udeležencev iz Beltinec se je na otoku pridružilo kolesarjem iz M. Sobote, pohodnikom iz Melinca, Odranec, Ljutomera, Cvena, kolesarjev iz Polane ter drugim udeležencem iz vsega Pomurja. Seveda ne smemo pozabiti domačinov Izakovčarjev, ki so pripravili krajsi kulturni program s sodelovanjem folkloristov in tamburašev z desnega brega Mure. Poleg kulture nas je na cilju čakala obložena miza zdravih dobrot, prispevkov raznih sponzorjev, domači kruh s čarobnimi namazi, ki so jih pripravili kuharja beltinskega vrtca Maja in Borut, prim. dr. Branislava Belovič ter Društvo za kulturo in ljudsko izročilo Izakovci sekcijske kmečkih žena iz Izakovcev. Ni manjkalo suhega sadja, jabolka, ajdove in koruzne pogače in zdrave pijače v obliki čaja, vode in še bi se našlo. Prijetno vzdušje približno 700 udeležencev se je stopnjevalo ob vodenem razgibavanju fizioterapevte, ki se je iz začetnega nerodnega razgibavanja prelevilo v zabavno raztezanje telesa. Opombe, da z vsakodnevnim razgibavanjem pripomoremo ne samo k boljšemu počutju, temveč tudi temeljnemu zdravju, so izvabile na obraze udeležencev zadovoljstvo. Strinjali so se, da takih prireditev primanjkuje in da so jim všeč.

Obležje je potekalo pod okriljem Zavoda za zdravstveno varstvo M. Sobota, Občine Beltinci, Društva med. sester in zdrav. tehnikov Pomurja, Pomurskega društva za boj proti raku, Območnega združenja RK, Pomurskih zdravstvenih domov in Društva za zdravje srca in ožilja Pomurja. Organizatorji so pripravili zgibanko, ki nas je vabila k udeležbi, nizala pomembna stanja človeškega telesa, h katerim zdrav življenjski slog veliko pripomore. In ta stanja so:

- preprečevanje bolezni srca in ožilja
- obvladovanje krvnega tlaka
- izboljšati sladkorno bolezen
- obvladati prekomerno telesno težo
- preprečevati krhkost kosti in možnost zlomov
- zvečati telesno pripravljenost

Pod vodstvom fizioterapevta so se udeleženci tudi aktivno razgibali

- vzdrževati mišično moč in gibljivost sklepov
- zmanjšati število od tuje pomoči odvisnih starostnikov
- in izboljšati kvaliteto življenja.

Tistim, ki smo se pohoda udeležili, je bilo všeč. Prepričani smo, da tudi v prihodnje, na podobnih prireditvah ne bomo zatajili in ko bodo, pridite tudi ti, ki sedaj niste bili. Ne bo vam žal, navdušenje je nalezujoče.

Milena BABIČ JEREBC

V okviru akcije Pomurje v gibanju se je na otoku Ljubezni zbralo okrog 700 ljudi

HRANA JE ZDRAVILO, ZDRAVILO JE HRANA

Ljudski pregovor o zdravju pravi nekako tako, da ljudje zdravja ne opazimo, četudi ga imamo poln sod, če pa vanj kane samo kapljica bolezni, se ga boleče zavemo. Pregovor se v izvirniku sliši lepše, a misel je ta, da na zdravje pomislimo šele takrat, ko smo na tem, da ga izgubimo.

Prehrambene navade so seštevke vplivov in postanejo del našega vsakdanjika, imajo pa pomembno vlogo pri ohranjanju zdravja. Predstavljajo kakovost prehrane, način prehranjevanja, pa tudi način priprave in uživanja hrane.

Tega se zavedajo tudi v občini Beltinci, kjer poteka državni projekt ŽIVIMO ZDRAVO pod okriljem CINDI Slovenije, ki ga vodi gospa dr. ERIKA ZELKO PETERKA.

Tudi OŠ BELTINCI sodeluje v tem projektu. Zastavili smo si mnogo ciljev in nekatere že realizirali.

S šestošolci smo pripravili naravoslovni dan ŽIVIMO ZDRAVO in organizirali predavanje za starše O ZDRAVI PREHRANI.

Aktivno smo sodelovali tudi na kvizu ŽIVIMO ZDRAVO v Gančanih. Pripravili smo razstavo O ZDRAVI PREHRANI in sodelovali v kulturnem programu z igrico TRACE, ter s Števekom in Trezo.

Naša stalna skrb je učence motivirati k čimbolj zdravemu načinu življenja. Poudarek dajemo zdravi prehrani, športu in čistemu okolju.

Majda GJEREK

RAZMERE V KMETIJSTVU

Staro je vprašanje ali ravna bolje revež, ki se kaže kot bogataš ali premožen, ki se dela reveža. To se je pokazalo našim pogajalcem o skupni kmetijski politiki. Zgleda, da so se naši pogajalci iz slovenskega kmetijskega ministrstva skušali čimbolj pohvaliti z uspehi slovenskega kmetovanja. Trije birokrati, pa so tiho poslušali in računali, koliko bodo od Slovenije dobili in ne, koliko bi ji dali. Za tem so dali na svetlo poročilo o stanju slovenskega kmetijstva, gozdarstva in živilstva, ki je napisano tako lepo, da se naši kmetje sploh ne prepoznajo.

Zgoraj zapisano sem prebral v mesečniku Ogledalo za mesec februar. Ogledalo je namreč revija, ki jo izdaja Nova Slovenija. Zapisano je opisal poslanec Nove Slovenije gospod Alojz Sok, edini poslanec severovzhodne Slovenije po poklicu veterinar, ki zagovarja naše kmetijstvo v prid naših kmetov. Žal imamo tudi Prekmurci poslanca kmetijske stroke, ki ga žal v prid našega kmetijstva in v prid kmetov ni slišati. Nasprotno se je oglašil ob priliki škode po suši v lanski jeseni ter izjavil, da še škoda ni ocenjena in je vprašanje, če je res tako velika kot so jo prikazovali podatki prijav od strani občin.

Če analiziramo naše pogajalce v EU glede kmetijstva smo zelo razočarani glede kvot, ki jih ponujajo pogajalci iz Bruslja. Kvote so namreč količine, ki so nekako količinsko usmerjene in jih država subvencionira in odkupi.

Torej se nanašajo na pomoč države v proizvodnji in prodaji. Te kvote se potem porazdelijo med kmete proizvajalce. Količine, ki so porazdeljene med kmete, država odkupi. Količine kmetijskih proizvodov, ki niso zajete v kvotah, država ne odkupi. Skratka, če proizvajaš več, kot je v kvotah določeno, si mora vsak sam poiskati kupca. No in ravno v teh kvotah so naši pogajalci slabo iztržili in kmetje s tem ne moremo biti zadovoljni. Minister za kmetijstvo sicer pojasnjuje, da pogajanja še niso končana in da se bodo nadaljevanja za to še pogajali. Mogoče se res kaj spremeni, vendar pa pogajalci iz EU operirajo s podatki, ki jih je posredovalo naše ministrstvo za kmetijstvo, le-te pa bo težko spreminjati.

Navajam samo nekaj podatkov za poljščine: Komisija iz EU predlaga za neposredna plačila 94.192/ha zemljišč v

Sloveniji, že sedaj pa dajemo plačila za 131.000 ha. Za sladkor predvideva komisija 48.000 ton, današnja proizvodnja, pa je bistveno večja. To je le nekaj podatkov. Jasno, da ti podatki niso dokončni, vendar bo zelo težko doseči boljše pogoje, če so podatki iz kvote izračunani po podatkih, ki jih je posredovalo naše ministrstvo za kmetijstvo. Pričakujemo lahko, da bodo napake

bremenile same kmete. Naši politiki nam namreč zelo radi govorijo, da so v EU velike kmetije, ki prenesejo konkurenco. Pa to popolnoma ne drži. Če stopimo samo čez mejo v Avstrijo, vidimo, da so kmetije skoraj iste kot pri nas, vsaj tukaj ob meji. Imajo pa iz teh manjših kmetij možnost dodatnih zaposlitev. Tega v naših pogojih ni. S tem, da nam kvote črtajo pri EU, kar je po vsej verjetnosti krivda naših pogajalcev, se lahko zgodi, da se bodo kvote proizvodov delile večjim proizvajalcem, kar

se že tudi govori. Če se to zgodi, smo v naši občini Beltinci, kjer imamo večino malih kmetov, na psu. Tudi pri obračunavanju škode po suši, so nam nekaj prijav ovrgli. S takim ravnanjem se socialni položaj prebivalstva še posebej v naši občini že slabša.

Podatki v razvojnem programu občine kažejo, da je kmetijskega prebivalstva v občini 20 %, od kmetijstva pa živi 70% prebivalcev. Nadalje brezposelnost je med največjimi v Sloveniji, prav tako so plače najnižje. Zdravstveno stanje zelo slabo in tudi pokojnina med najslabšimi v Sloveniji. Če hočemo prestrukturirati naše kmetijstvo, se mora najti možnost novih delovnih mest, mladim pa se mora omogočiti boljše pogoje za študij in izobraževanje. Ko bodo dani ti pogoji, lahko pričakujemo sprostitev zemljišč in ustvarjanje večjih kmetij. Z razliko pomoči države samo nekaterim, ne bomo dosegli zelenih ciljev in bodo postajali socialni problemi še večji. Z zaposlitvijo prebivalstva in ustvarjanja novih delovnih mest so dosegli razvoj kmetijstva v zahodni Evropi. Tudi pri nas se bo to dogajalo, če bo obstajala možnost zaposlitve. Dokler tega ni, je težko pričakovati sprostitev zemljišč in ustvarjanje večjih kmetij. Dokler te možnosti ni, je potrebno opozarjati na napake, ki jih delajo ministrstva, posebno za kmetijstvo. Čudim se, da je sindikat kmetov tako tiho, čeprav so razmere v kmetijstvu zelo slabe. Če jih naštejem samo nekaj. Vse subvencije za lansko leto še niso poravnane, da o škodi po suši sploh ne govorim. Iz občine smo poslali vlogo, da se stvari z izplačili uredijo. Odgovor smo dobili takoj, V Beltince so prišli na veliki četrtek, 28. marca. Pojasnili so nam način in organizacijo izplačevanje in nas prosili za razumevanje. Seveda na škodo kmeta. Povedali so, da imajo na tem resorju premalo zaposlenih, kar sploh ni primerljivo z drugimi državami. Pozabili pa so, da so tiste države dosti večje od Slovenije.

S svojim prispevkom sem želel pokazati, da je stanje na področju kmetijstva zelo, zelo slabo ter da smo kmetje zelo slabo organizirani, čeprav imamo zbornico, ki jo plačuje kmetijsko ministrstvo v vladi, pa vendar se izboljšave ne čutijo. Govori se o regionalnem revizorju, ostane pa le pri besedi.

Jožef BOJNEC

Tudi v letošnjem letu Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja vabi k izpolnjevanju obrazcev za pridobitev denarnih sredstev iz naslova Ukrep 2002.

Pri izpolnjevanju vloge, ki jo bodo lanskoletni upravičenci dobili na dom, ostali pa na območnih kmetijsko gozdarskih zavodih, bodo pomagali kmetijski svetovalci, ki bodo vsako vlogo pred oddajo na agencijo tudi prekontrolirali.

V nadaljevanju vas na kratko želimo opozoriti na tisto, kar je potrebno upoštevati za pravilno izpolnjenost in popolno vlogo. Ne pozabite: rok za oddajo vloge je od 25. aprila do 24. maja 2002.

Nekaj splošnih nasvetov za pravilno izpolnjenost in popolno vlogo:

1. Kje dobite vlogo?

Vlogo dobite na območnih kmetijsko gozdarskih zavodih Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, lanske vlagatelj ji jo bodo prejeli po pošti.

2. Vlogo izpolnite čitljivo, s tiskanimi črkami:

Bodite pozorni na pravilno in čitljivo pisanje števil. Nečitljivo napisanih števil ne bo mogoče pravilno razbrati in jih vnesti v računalniško bazo podatkov.

3. Priložite vsa potrebna potrdila in dokazila (če je to potrebno):

- izjavo o zakupu zemljišč za leto 2002, podpisano s strani zakupnika in zakupodajalca;
- kopijo zakupne pogodbe, če gre za zakup zemljišč v lasti države, lokalne skupnosti ali pravne osebe;
- komasacijsko odločbo za zemljišča, ki so v komasacijski postopek prešla po 6. juliju 2001;
- podatek, v katerem območju se nahaja kmetija, če gre za območja s težimi dejavniki;
- fotokopijo bančne kartice (obe strani) in tisto stran hranilne knjižice, iz katere je razvidna številka računa. Pravne osebe naj vloži priložijo fotokopijo o odprtju transakcijskega računa (odprtega do 30. junija 2002) oziroma žiro računa.

4. Bodite pozorni na spremembe in novosti:

V Uredbi o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2002 in spremljajočih uredbah ter tržnih redih je v primerjavi z letom 2001 nekaj sprememb. Tudi v Slovenskem kmetijsko okoljskem

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

programu se letos obeta nekaj sprememb. Med drugim bodo upravičenci v letu 2002 podpisali pogodbo, na podlagi katere bodo ukrepe SKOP izvajali naslednjih pet let. Upravičenci bodo letos lahko zaprosili tudi za sredstva iz naslova dveh novih ukrepov. Ta dva sta Ozelenitev njivskih površin in Prestrukturiranje reje domačih živali v osrednjem območju pojavljanja velikih zver. Sprememba pa je tudi pri ukrepu Planinska paša, pri katerem upravičenci lahko uveljavljajo dodatek za pastirja.

5. Uskladite ...

- podatke, s katerimi razpolagate sami, s podatki iz katastra;
- stanje vpisa v Centralnem registru govedi s stanjem živali v hlevu;
- stanje v Registru pridelovalcev grozdja in vina s stanjem v naravi;
- stanje, ki je zavedeno pri hmeljni komisiji, s stanjem v naravi;
- stanje v Registru trajnih nasadov (oljčniki, nasadi jablan, hrušk, jagodnjaki, špargljišča, ...) s stanjem v naravi.

6. Preden vlogo oddate, jo v pregled izročite kmetijskemu svetovalcu.

Pregledal jo bo in s svojim podpisom na zadnji strani potrdil, da so vse rubrike izpolnjene in da je vloga popolna in čitljiva. Čimprej stopite do svetovalca, da boste lahko vlogo oddali v začetku roka za oddajo vloge. Pri tem vas opozarjamo, da je za pridobitev nekaterih potrdil in dokazil pri pristojnih institucijah potrebno čakati tudi po 8 dni.

7. Držite se roka za oddajo vloge.

Vlogo lahko oddate od 25. aprila do 24. maja 2002. Čimprej jo pošljite priporočeno po pošti na naslov:

Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja
Dunajska 160
1000 Ljubljana
s pripisom »zbirna vloga«

8. Kopije vloge, vseh dokazil in potrdil OBVEZNO shranite doma še najmanj 4 leta po tistem, ko boste prejeli denar.

Ministrstvo za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

POZOR – MLEČNE KVOTE!

V letošnjem letu Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja proizvajalce mleka prvič vabi k izpolnjevanju obrazca, s katerim bodo sporočili količino namolzenega mleka na svojem kmetijskem gospodarstvu.

Zbrani podatki bodo služili kot osnova za dodeljevanje mlečnih kvot kmetijskim gospodarstvom. Na podlagi tako pridobljenih podatkov in na tej osnovi dodeljenih mlečnih kvot bodo proizvajalci mleka še naprej imeli možnost prodajati mleko mlekarnam kot tudi na domu.

Izpolnjen obrazec proizvajalci mleka do 15. maja 2002 priporočeno pošljejo na naslov:

Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja
Dunajska 160
1000 Ljubljana
s pripisom: za evidence mleka

Obrazec je objavljen tudi na spletni strani http://www.gov.si/mkgp/organi_02.html in v Uradnem listu št. 21/01, str. 2172, kjer je bilo objavljeno tudi Navodilo za vodenje evidenc količin mleka in mlečnih izdelkov.

Za vse nadaljnje informacije se proizvajalci mleka lahko obrnejo na svetovalce območnih kmetijsko gozdarskih zavodov Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Ministrstvo za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Z namenom, da bi naše storitve čim bolj približali občanom občin, ki so soustanoviteljice Razvojnega projekta Sinergija, upajamo v vašem občinskem glasilu tako imenovan 'Sinergijski kotiček', v katerem vas bomo tekoče obveščali o naših storitvah. Predstavljali vam bomo projekte, ki jih izvajamo, vas vabili k sodelovanju in vključevanju v naše aktivnosti, posredovali koristne informacije ...

Tako želimo čim boljše izpolnjevanje naše poslanstva, ki je pospeševanje razvoja podjetništva ter vzpodbujanje in koordinacija gospodarskega in duhovnega razvoja prebivalstva na območju občin ustanoviteljic. S tem želimo v našem okolju /razvojnem partnerstvu/ in širše ostati koristni in potrebni podjetnikom ter tistim, ki to želijo postati.

Tokrat vas opozarjamo na začetek uvajanja vavčerskega sistema – subvencij za svetovanje poslušnim podjetjem in podjetnikom ter potencialnim oziroma bodočim podjetnikom. Vabimo vas, da se odzivite na naša povabila in obvestila, kakor tudi da se poslužujete naših storitev.

Stanislav Sraka, univ. dipl. org., direktor

Novo za delujoča podjetja, bodoče podjetnike, kmete, nezaposlene ...

Subvencioniranje splošnega in specialističnega svetovanja podjetnikom, kmetovalcem, nezaposlenim ...

v okviru izvajanja vavčerskega sistema svetovanja

V okviru tako imenovanega vavčerskega sistema svetovanja, ki se je začel izvajati na celotnem območju Republike Slovenije je mogoče pridobiti subvencionirano svetovalno, usmerjevalno in informativno pomoč pri uresničevanju poslovnih zamisli, projektov, načrtovanju rasti in reševanju poslovnih kriz za določene ciljne skupine.

Ciljne skupine

Vavčerski sistem vključuje naslednje ciljne skupine:

- potencialni podjetniki - brezposelne osebe, še zaposleni s poslovno idejo, osebe, ki niso zaposlene in niso prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje (diplomanti, gospodinjice, upokojenici);
- delujoča podjetja - podjetja z razvojnimi projekti, podjetja v rasti in podjetja v poslovnih težavah;
- kmetje in prebivalstvo na podeželju - kmetje (kmečko zavarovani), člani kmečkih gospodinjstev, podzaposleni na kmetijah (ki niso kmečko zavarovani).

Višina subvencij pri svetovanju

potencialni podjetniki in kmetje - brezposelne osebe, še zaposlene osebe, osebe, ki niso zaposlene, kmetje - 100% subvencija priznane cene svetovalne ure in določenega obsega svetovalnih ur;

delujoča podjetja - 50% subvencija priznane cene svetovalne ure in določenega obsega svetovalnih ur, 50% pa prispevajo podjetja sama.

Svetovanje lahko izvajajo samo podjetniški svetovalci s pridobljeno licenco, ki so svojo usposobljenost verificirano dokazali in so vpisani v katalog podjetniških svetovalcev s strani Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo.

Kako se vključiti v sistem oziroma kako koristiti subvencije

Za posamezna območja so izbrani izvajalci vavčerskega sistema, kjer zainteresirani uporabniki dobijo vse potrebne informacije o delovanju vavčerskega sistema svetovanja in se vanj ob izpolnjevanju določenih pogojev lahko vključijo in preko vavčerjev koristijo svetovalne storitve sistema po subvencioniranih cenah. Na podlagi ugotovitev iz uvodnega informativnega razgovora vam bodo ob izpolnjevanju pogojev za vključitev izdali napotnico za z vaše strani izbranega svetovalca, s katerim bosta poiskala za vas najboljšo in najugodnejšo rešitev za vašo poslovno idejo, projekt ali za rešitev vaših težav oziroma vas pripeljala do želenega cilja.

Razvojna agencija Sinergija je izbrani izvajalec vavčerskega sistema svetovanja - izdajanja napotnic za subvencionirano svetovanje potencialnim podjetnikom in delujočim podjetjem - za območje občin Beltinci, Moravske Toplice, Puconci, Gornji Petrovci, Šalovci, Hodoš, Grad, Kuzma, Rogašovci in Cankova.

Zainteresirani delujoči podjetniki in potencialni podjetniki iz navedenih občin nas za podrobnejše informacije o možnostih koriščenja predstavljenih ugodnosti pokličite na spodnji naslov ali nas obiščite osebno.

Kontaktne osebe za vavčerje: Renata Kočar in Stanislav Sraka, telefon (02) 538-13-50. Vljudno vabljeni k sodelovanju!

Razvojna Agencija Sinergija Development Agency

Pospeševanje razvoja podjetništva ter gospodarskega in duhovnega razvoja podeželja
Občine: Beltinci, Moravske Toplice, Puconci, Gornji Petrovci, Šalovci, Hodoš, Grad, Kuzma, Rogašovci, Cankova

Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice

telefon: (02) 538 13 50, faks: (02) 538 13 55,

E-mail: sinergija@moj.net

Vsak delovni dan med 7:30 in 15:30 uro, sredo do 16:30, petek do 14:30

Imate poslovno idejo? Imate razvojni projekt? Je vaše poslovanje pričelo rasti? Morda je vaše poslovanje zašlo v težave? In ne veste, kako naprej? Dobrodošli pri nas!

* Za komitente iz občin ustanoviteljic so naši nasveti brezplačni, prav tako večina storitev.

Slovenska Karitas je z letošnjim letom začela z intenzivno pomočjo preko Interneta v obliki forumov, kjer strokovnjaki odgovarjajo na različna vprašanja ljudi, ki se znajdejo v stiski. Sistem omogoča tak način delovanja, da zagotavlja popolno anonimnost spraševalcev in enostavno modeliranje strokovnjakov. Namen pogovorov s strokovnjaki je predvsem preventivnega in informativnega značaja.

KJE NAS NAJDETE?

<http://www.karitas.si>

<http://med.over.net>

Pomoč zasvojenim - Skupnost Srečanje

Program pomoči zasvojenim in njihovim svojcem.

Odgovarja in svetuje **psihologinja Mateja Erjavec**.

spletna stran: <http://pogovori.karitas.si>
telefon: 080 1221

Nadomestno civilno služenje

Kako do civilnega služenja vojaškega roka? Ugovor vesti, mesta služenja in potek ...

Za Vas odgovarja **Alojzij Štefan**, vodja službe za NCS pri Slovenski Karitas.

Spletna stran: <http://pogovori.karitas.si>
telefon: (01) 300 59 60

Pomoč ženskam in materam v stiski

V Vas raste novo življenje, Vi pa doživljate stisko. Ali ima mogoče v Vaši družini glavno besedo nasilje (Želite prekiniti krog nasilja v vaši družini?)

Za Vas odgovarja in svetuje **dipl. soc. delavka Andreja Verovšek**, Zavod Pelikan-Karitas.

spletna stran: <http://pogovori.karitas.si>
telefon: (01) 366 77 21

Materialna pomoč

Želite pomagati, potrebujete pomoč in ne veste kam naj se obrnete?

Za vas svetuje in modelira **dipl. soc. delavka Alenka Baumgartner**, Karitas Ljubljana.

spletna stran: <http://pogovori.karitas.si>
telefon: (01) 439 21 30

10 LET ŽUPNIJSKE KARITAS BELTINCI

Pred 10. leti se je v naši župniji odprla tudi tretja razsežnost krščanskega življenja, poleg liturgije in oznanjevanja, Karitas. Pokazale so se velike potrebe po sočutju s sočlovekom, v njegovih potrebah in njegovi bedi. Tako so člani novoustanovljene župnijske Karitas velikodušno pomagali ljudem v nekdanji skupni državi, ob tem pa niso zanemarjali tudi tistih bližnjih v domači župniji in okoli-

Da so bila prizadevanja in delo sodelavcev Karitas za marsikoga zadnje upanje, bi vedeli povedati tisti, ki so se dejavno vključevali v delo Karitas. Brez podpore in pomoči slehernega župljana, vsega opravljenega dela in pozornosti do sočloveka ne bi bilo. Zato čestitke ob 10. obletnici, prazniku prav vseh, ki so se kakor koli vključili v karitativno delo župnijske Karitas, po svoji moči pomagali

vitih držav dobili Slovenško Karitas in nato še škofijske Karitas po Sloveniji. Tudi v beltinski župniji smo začutili potrebo po organizirani dejavnosti Karitas, saj smo v letu 1991 izvedli že kar nekaj akcij zbiranja pomoči. To nas je privedlo do tega, da smo 5. januarja 1992 tudi formalno ustanovili Župnijsko Karitas Beltinci.

V nedeljo 3.3.2002 smo desetletnico ustanovitve tudi slovesno proslavili. Počastili smo jo s sveto mašo, ki jo je daroval gospod škof dr. Franc Kramberger in domača duhovnika, pri maši so sodelovali sodelavci beltinske Karitas, cerkveni pevski zbor ter deklški zbor Letitia. Po maši je sledila slavnostna akademija. Uvedla nas je godba na pihala z Zdravljico. Otroci in mladina smo z izbranimi besedili predstavili življenje beltinske Karitas, igrala je tudi mala beltinška banda in zapele ljudske pevke iz Beltincev. Kulturni program je navdušil polno cerkev v Beltincih. Voditeljica beltinske Karitas Emilija Kavaš in domači župnik Alojz Benkovič sta podelila zahvale gostom in večjim donatorjem. Še posebej smo bili veseli obiska gostov iz Nemčije, ge. Alme Farkaš, g. Franca Matjašeca z ženo in Joachima Dannenmann z ženo, s katerimi smo v času bivanja beguncev v Beltincih dobro sodelovali in organizirali humanitarne pošiljke v BiH. Ob desetletnici smo izdali tudi zbornik, ki predstavlja delo beltinske Karitas v desetletnem obdobju. Danes zajema delo Župnijske Karitas Beltinci vrsto dejavnosti: pomoč na domu, pomoč bolnikom in starejšim, obisk in obdarovanje bolnikov ob božiču in veliki noči, misijonsko skupino, letovanje otrok v Ankananu iz socialno ogroženih družin ter mnogo drugih pozornosti, ki so namenjene človeku v stiski. Otroci so izdelovali velikonočne voščilnice, ki smo jih po končani prireditvi prodajali v dobrodelne namene. Po prireditvi smo pred cerkvijo in v župnijskem domu pogostili številne goste ter jim podarili spomin na našo obletnico. Z lepo pesmijo smo se poslovili od škofa in si nazdravili še na mnoga leta uspešnega dela v dobro bližnjega.

Pomoč sosedu, pomoč ostarelim in bolnim, delo z mladimi, prijazna beseda na ulici, je lahko del vsakdana slehernega izmed nas. Vsak po svojih močeh se vključuje v skupnost in k njej prispeva svoj delček. Živimo namreč skupaj in kakor hitro je olajšano življenje enemu, je zadovoljstvo vseh.

Vsak posebej se trudimo in oznanjamo Ljubezen. Izgrajujemo svoj odnos do družbe, skupnosti v katerih živimo, opasani z resnico, oblečeni v pravico in pripravljeni oznanjati in živeti mir.

Bojan KAVAŠ, civilni vojak

Škof g. Franc Kramberger, g. župnik Alojz Benkovič, župan občine Beltinci Jožef Kavaš, Emilija Kavaš – vodja Župnijske Karitas Beltinci z dobrotnikom Francem Matjašecem s soprogo, g. A. Farkaš in Brigita Bavčar ob zaključku akademije.

ci, ki so prav tako bili v takšni ali drugačni stiski. Vse to je na široko opisano tudi v priložnostnem biltenu.

Bivši župnik Jože Hozjan je v kroniko beltinske župnije za pastoralno leto 1991/92 zapisal: »Poleg rednega obilnega dela je bila župnija dejavna na področju dobrotelnosti. Z novim letom uradno deluje župnijska Karitas. Župnijska Karitas ima 5 odsekov, in sicer: odsek za bolnike in ostarele, za družine, za mladino, za ljudi v stiskah in misijone.« Našteti so tudi konkretni ljudje, ki so bili zadolženi za posamezne odseke: Milka Kavaš, Janez Erjavec, Regina Sraka, s. Ema Sobočan.

»Karitas je organizirala srečanja za starše birmancev ter pripravo na veliko spoved. Našim misijonarjem smo večkrat poslali pakete. Karitas je obdarovala bolnike naše župnije na domovih, v bolnici in v Domu oskrbovancev. Večkrat smo s kamioni poslali humanitarno pomoč na Hrvaško in v Bosno. Predvsem pa je Karitas skrbela in še skrbi naprej za 30 žena in otrok muslimanske vere iz Brčkega v Bosni, ki so od aprila do oktobra bivali v župnijskem domu, sedaj pa smo jih preselili v staro šolo, ki je prej bila župnijska last.«

v lajšanju stiske bližnjega. Karitativno delovanje je bistveni sestavni del krščanskega življenja. Naj vas Bog blagoslovlja!

Alojz BENKOVIČ

Stoletja prihajamo v duhovni hram. Premišljujemo božjo besedo, besedo evangelija. Ljubi Boga vsemogočnega, ljubi svojega bližnjega. Človek, ki je bival tukaj pred menoj je v tem nauku črpal čiste vode življenja in jo dajal piti svojim otrokom. Iz roda v rod se je ta izlivala, ljubezen se je širila z vzgledom in ustvarjala temelj mojega in tvojega bivanja tukaj.

Pomoč je bila vedno pri prvem sosedu. Težka dela so se opravila z vzajemno pomočjo. Danes pri tebi, jutri pri meni, skupaj bomo lažje poželi žito, skupaj bomo lažje pokrili hišo.

Skupna opravila so rodila prijateljstva, lepo pesem in dobro voljo.

Pomagati sosedu, ki je v stiski, materi večih otrok, ki ji čas v katerem živi ni naklonjen, pomagati neznancu, ki ga je krvava vojna pregnala s svojega doma ali po svojih močeh pomagati ljudem, ki živijo v oddaljenih krajih, ki jim ni bilo podarjenega veliko lepega. To je naš način življenja, prisoten že od nekdaj.

V samostojni in svobodni Sloveniji je ta način življenja dobil organizirano obliko. V Sloveniji smo po vzoru ostalih raz-

VELIKONOČNI ČAS

Motiv s tretje velikonočne razstave – ročno poslikane remenke, ki so jih pripravili v Lipovcih

Otroci vrtca so skupaj z vzgojiteljicami predstavili svoje velikonočne izdelke

Levo:
Skupina lipovčarov, ki je ponesla presmece peš k blagoslovu v beltinsko cerkev

Spodaj:
Obiskovalci so si z zanimanjem ogledovali različne velikonočne izdelke

OČIŠČEVALNA AKCIJA

V soboto, 6 aprila 2002, je v občini Beltinci potekala čistilna akcija. V Beltincih je policijska uprava v sodelovanju z osnovno šolo in občino ter krajevno skupnostjo pred blagovnico Ravenka v Beltincih pripravila kratek program, kjer so nam otroci kljub vetru in mrazu nazorno predstavili kratko igrico. Sledil je ogled razstave, ki jo je

pripravila policijska postaja Murska Sobota na temo varovanja okolja, bankovec za deset tisoč tolarjev pa nas je spomnil, kaj nas čaka, če nas dobijo pri odmetavanju smeti. Pri gradu smo dobili sendviče in pijačo, opremili smo se z rokavicami in vrečami za smeti, se razdelili po skupinah in odšli vsak na svojo stran. Akcije se je udeležilo 100

otrok, otroke so pri čiščenju spremljali učitelji osnovne šole Beltinci, javni delavci in odrasli. S smetmi smo napolnili skoraj 2 prikolice.

Z akcijo smo lahko zadovoljni, saj najdemo vsako leto manj smeti. Vse to je dober pokazatelj, da nam ni vseeno, kaj se z našim okoljem dogaja, zelo pohvalno pa je tudi, da se v take akcije vključuje tudi policija.

Branimir MEŠKO

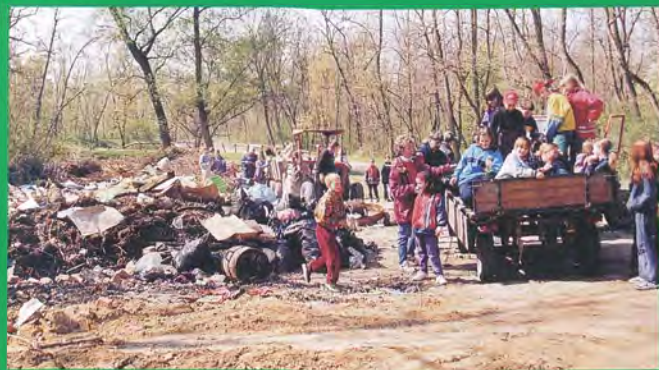
V projektu očiščevalne akcije so sodelovali Občina Beltinci, OŠ Beltinci in policijska postaja Murska Sobota

Akcija čiščenja v Melincih

Otroci OŠ Beltinci so pripravili prizor ob očiščevalni akciji

Čistilna akcija v Izakovcih

Narava nam vrača, kar ji dajemo

ŽIVIMO ZDRAVO

Obisk državne sekretarke min. za zdravstvo
ga. dr. Jožica Maučec Zakotnik na kvizu
Živimo zdravo v Gančanih

Delavnica kuhanja na zdrav in okusen način

Otroci vrtca so pripravili ob kvizu Živimo zdravo kulturni program

Tiskovna konferenca Živimo zdravo

Delavnice o zdravi prehrani v Beltincih